

Landstingsstyrelsens förslag till beslut

Delårsbokslut per den 31 augusti 2005 och prognos för 2005

Föredragande landstingsråd: Ingela Nylund Watz

Ärendet

Landstingsdirektören har överlämnat delårsbokslut per den 31 augusti 2005 och prognos för 2005 för fastställande.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att fastställa delårsbokslut och prognos för helåret 2005.

I delårsbokslutet prognostiseras ett överskott för helåret 2004 på 1064,7 miljoner kronor, vilket är 634,7 mkr bättre än budget. I stort sett samtliga verksamheter förväntas klara eller överträffa sina budgetmål.

Det är andra året i landstinget uppvisar överskott och överträffar det budgeterade resultatet. Bakgrunden är att hela landstinget nu drar åt samma håll för att skapa en tryggare situation för välfärden i vår region. Den senaste tre årens radikalt förbättrade styrning och budgetdisciplin ger goda förutsättningar för fortsatt utveckling och finansierade reformer inom ramen för en sund ekonomi och ett varaktigt effektivare landsting.

Något som särskilt bör uppmärksammas är det faktum att omställningen till en sundare ekonomi kunnat ske utan förlängda väntetider inom hälso- och sjukvården. Istället har arbetet med att bringa ekonomin i balans kunnat förenas med en offensiv satsning för att modernisera sjukvårdsstrukturen till patienternas behov. Under året har bland annat tre närakuter öppnats, vilket gör sjukvården mer tillgänglig och är illustrativt för den pågående omstruktureringen för att skapa en modern hälso- och sjukvård i Stockholmsregionen. Sammanlagt finns nu ett tiotal närakuter runt om i

Bilaga

Delårsbokslut 2005

länet. Under året har därtill tillgängligheten på telefon till vårdcentraler och allmänläkarmottagningar förbättrats påtagligt jämfört med föregående år och ligger nu klart över riksgenomsnittet.

De positiva effekterna av de förändringar som hittills genomförts tar sig också uttryck i att antalet besökare i primärvården ökar samtidigt som besöken vid sjukhus och privata specialister minskar. Antalet besökare på Vårdguiden.se har också ökat markant under året, liksom antalet samtal till Vårdguidens sjukvårdsrådgivning på telefon.

Inom kollektivtrafiken kan uppmärksammas att SL-trafikens resenärer blir mer och mer nöjda. Kvaliteten i SL-trafiken mäts två gånger om året. I augusti månads kvalitetsmätning var 64 procent av resenärerna nöjda. Det är en ökning med närmare 10 procent sedan år 2000. Genom ett omfattande arbete inom SL för att minska fuskåkandet, har dessutom biljettintäkterna blivit högre än budgeterat. Detta bidrar också till det goda ekonomiska resultatet.

Noteras bör att sjukfrånvaron i landstinget fortsätter minska. Antalet sjukfrånvarodagar per anställd för delåret uppgår till 14,0 (14,9). För helåret 2005 beräknas minskningen till 1,4 sjukdagar per anställd jämfört med 2004 års bokslut.

Behandling i landstingsstyrelsen

Landstingsrådsberedningen behandlade ärendet den 26 oktober 2005.

Landstingsstyrelsen behandlade ärendet den 8 november 2005.

Vid behandlingen i landstingsstyrelsen yrkades bifall dels till landstingsrådsberedningens förslag, dels till m-, fp- och kd-ledamöternas förslag.

Landstingsstyrelsens beslut fattades utan omröstning.

M-, fp- och kd-ledamöterna reserverade sig:

”Landstingsstyrelsen föreslås landstingsfullmäktige besluta att fastställa delårsbokslut och prognos för helåret 2005

att uppdra åt landstingsstyrelsens förvaltning att redovisa skatteutjämnings-systemets effekter för Stockholms läns landsting samt hur systemet kan förändras så att det också väger in det högre kostnadsläget i Stockholms län jämfört med övriga landet

att uppta förhandlingar med regeringen om

- dels förändringar av skatteutjämningsystemet
- dels förutsättningar för utvecklingsarbete, forskning, vårdstrukturer och infrastruktursatsningar m.m.

Sedan majoriteten i Stockholms läns landsting skiftade efter valet 2002 och blev socialistisk har skatten höjts med 1 krona och 95 öre. För hushållen innebär det, tillsammans med en försvagning av arbetsmarknadsläget i länet, en kraftig urholkning av köpkraften. Allt högre bostadspriser som en följd av den ihållande bostadsbristen har hushållen klarat tack vare låga räntor. Nu väntar sannolikt högre räntor varpå högre boendekostnader följer, något som ytterligare sätter press på hushållskassan. Till detta måste läggas hoten om allt dyrare kommunikationer i regionen genom trängselskatterna. Den nuvarande politiska inriktningen försämrar möjligheterna att på lång sikt finansiera det offentliga uppdraget i Stockholmsregionen.

De löpande intäkterna måste räcka till för att finansiera landstingets kostnader. En uthållig och långsiktig finansiering av det uppdrag Stockholms läns landsting har förutsätter att skattekraften ökar och att landstinget får behålla skatteinkomsterna. Men utjämningsystemet har framtvingat de största skattehöjningarna på 25 år.

Effekterna av de åtgärder som landstingsmajoriteten genomdrivit är oklara. Besparingarna är inte definierade, och även om kostnadsökningstakten just nu är låg gäller det inte bara för Stockholms läns landsting. Arbetsmarknadsläget tillsammans med den mycket låga inflationen bidrar till att kostnaderna bara stiger långsamt. Dock är det så att löneökningstakten är snabbast i landstingssektorn, något som sätter ytterligare press på landstinget.

Trots låga räntor, goda vinster i företagen och en hög tillväxt har arbetsmarknaden utvecklats svagt. I länet har arbetslösheten stigit från 3,5 procent i början av 2002 till 5,5 procent i september 2005. Den dåliga utvecklingen på arbetsmarknaden får direkta konsekvenser för landstinget.

Om sysselsättningen inte ökar kommer skatteintäkterna att försämrats ytterligare och därmed måste skatten höjas allt mer för att klara finansieringen, vilket i sin tur bara kommer att skada tillväxten i vår region ännu mer. Landstinget befinner sig i en neråtgående spiral.

Skulle tillväxten i regionen snart åter få en god fart, har landstinget begränsade möjligheter att dra nytta av det. Utjämningsystemet ser i dess nuvarande konstruktion snabbt till att dränera bort det mesta av de nya skatteinkomsterna.

Sammantaget är läget alltså mycket bekymmersamt. Även om Stockholms läns landstings delårsresultat är positivt, trots det kraftiga fallet i skatteintäkterna, är åtgärderna endast tillfälliga. Därtill måste läggas de ospecificerade besparingarna och riskerna på kostnadssidan senare i år.

Landstingets majoritet har inte vidtagit några åtgärder för att lösa landstingets största ekonomiska problem, utjämningsystemet. En av de viktigaste politiska uppgiften under denna mandatperiod borde vara att åstadkomma en förändring så att systemet blir rättvist för invånarna i vårt län. En avgörande punkt är att se till att systemet också tar hänsyn till det högre kostnadsläget i Stockholms län jämfört med övriga landet. Regeringen har tidigare förklarat att det är ett medvetet politiskt beslut att inte införa några hänsyn till dessa högre kostnader. I det läget bör landstinget själv arbeta fram hur förändringarna skulle kunna se ut.

Fullmäktige bör således uppdra till landstingsledningen att uppta förhandlingar med regeringen om de stora problem som Stockholms län rimligen inte kan lösa på egen hand. Till dessa räknas främst en förändring av skatteutjämningsystemet samt förutsättningar för utvecklingsarbete, forskning, vårdstrukturer och infrastruktursatsningar. Det bör särskilt noteras att alla stora investeringssatsningar inom kollektivtrafiken hittills har skett med betydande medverkan av staten. När nu landstinget och SL står inför ett nytt uppdämt investeringsbehov, måste staten åter ta sitt ansvar.”

Ärendet och dess beredning

Landstingsdirektören har i tjänsteutlåtande den 11 oktober 2005 (bilaga) föreslagit landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta att fastställa delårsbokslut för 2005.

Landstingsstyrelsen

Delårsbokslut för augusti 2005

Härmed överlämnas delårsbokslut för perioden januari-augusti 2005 samt prognos för helår 2005.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att fastställa delårsbokslut 2005.

Mer detaljerad information lämnas av avdelningarna Koncernredovisning och Ekonomi- och Verksamhetsstyrning vid Landstingsstyrelsens förvaltning.

Sören Olofsson

Innehållsförteckning

1	ATT UPPMÄRKSAMMA	4
2	KONCERNLEDNINGENS KOMMENTAR	5
2.1	DET EKONOMISKA LÄGET	5
2.2	FULLMÄKTIGEUPPDRAG TILL LANDSTINGSSTYRELSEN	5
2.3	VIKTIGA HÄNDELSER UNDER ÅRET	5
2.3.1	<i>Förändringar inom hälso- och sjukvården</i>	5
2.3.2	<i>Andra viktiga händelser</i>	7
3	SAMMANFATTNING	8
3.1	SLL KONCERNEN	8
3.2	HÄLSO- OCH SJUKVÅRD I KORTHET	10
3.3	TRAFIK I KORTHET	12
3.4	ÖVRIGA VERKSAMHETER I KORTHET	12
4	UTFALL FÖR PERIODEN JANUARI – AUGUSTI 2005	14
4.1	VERKSAMHETENS INTÄKTER	14
4.2	SKATTEINTÄKTER, GENERELLT STATS BIDRAG OCH UTJÄMNING	15
4.2	VERKSAMHETENS KOSTNADER	15
5	HELÅRS PROGNOSEN	18
5.1	PROGNOS VERKSAMHETENS INTÄKTER	19
5.2	PROGNOS SKATTEINTÄKTER, GENERELLT STATS BIDRAG OCH UTJÄMNING	20
5.3	PROGNOS VERKSAMHETENS KOSTNADER	21
5.3.1	<i>Kostnadsutvecklingen</i>	21
5.3.2	<i>Analys av helårsprognosen</i>	23
6.1	FINANSIERING	24
6.1.1	<i>Likviditet, betalningsberedskap och finansnetto</i>	24
6.1.2	<i>Finanspolicy</i>	24
6.1.3	<i>Komprimerad finansieringsanalys</i>	25
6.1.4	<i>SLL långsiktiga finansiella mål</i>	26
6.2	INVESTERINGAR	28
6.2.4	<i>Maskiner och inventarier, Ombyggnad i externt förhyrda lokaler</i>	29
6.2.5	<i>Produktion/konsumtion</i>	29
6.3	PERSONAL	31
6.3.1	<i>Personal och kompetensförsörjning</i>	32
6.3.2	<i>Kompetensutveckling</i>	32
6.3.3	<i>Bemanningskostnader</i>	33
6.3.4	<i>Sjukfrånvarons utveckling</i>	34
6.3.5	<i>Arbetsmiljö och hälsa</i>	36
6.3.6	<i>Jämställdhet</i>	36

6.4 MILJÖ	37
6.5 INTERN KONTROLL	39
6.6 RESULTATRÄKNING , BALANSRÄKNING	40
6.7 FINANSIERINGSANALYS	46
6.8 NOTER	48
7 FÖRDJUPNINGSAVSNITT	52
7.1 HÄLSO- OCH SJUKVÅRDEN	52
7.1.1 <i>Utfall för perioden januari - augusti 2005</i>	52
7.1.2 <i>Helårsprognos</i>	55
7.1.3 <i>Prognoser för bolag och förvaltningar</i>	56
7.1.4 <i>Risikfaktorer</i>	62
7.1.5 <i>Verksamhetsproduktion</i>	63
7.1.6 <i>Verksamhetsförändringar</i>	65
7.2 TRAFIKEN	68
7.2.1 <i>Övergripande</i>	68
7.2.2 <i>AB Storstockholms Lokaltrafik (SL)</i>	69
7.2.3 <i>Waxholms Ångfartygs AB</i>	72
7.2.4 <i>Färdtjänstnämnden</i>	72
7.3 ÖVRIGA RESULTATENHETER	73
7.3.1 <i>Koncernfinansiering</i>	73
7.3.2 <i>Landstingsstyrelsen inkl Forum</i>	73
7.3.3 <i>Fastigheter</i>	74
7.3.4 <i>Övriga verksamheter</i>	74
7.3.5 <i>Upphandlingen</i>	74
BILAGA 1 TABELL RESULTAT PER FÖRVALTNING OCH BOLAG	75
BILAGA 2 TABELL ÅRSARBETARE PER FÖRVALTNING OCH BOLAG	76
BILAGA 3 ÅTERRAPPORTERING AV FULLMÄKTIGES UPPDRAG GIVNA I 2005 ÅRS BUDGET TILL LANDSTINGSSTYRELSEN	77
BILAGA 4 FÖRKLARING TILL NYTTJADE FÖRKORTNINGAR	112

Förklarande information:

Sifferkommentarer inom parantes i text nedan är jämförande värden från föregående år.

Avrundningsdifferenser kan förekomma i tabeller och text.

1 Att uppmärksamma

Prognosen visar ett överskott på 1 064,7 mkr, vilket är 634,7 mkr bättre än budget.

Verksamhetens **intäkter** överskrider budget huvudsakligen beroende på förbättrade **biljettintäkter** inom trafiken. Orsak till de ökade biljettintäkterna är främst positiva effekter från arbetet med intäktssäkring.

Verksamhetens **bruttokostnader** överensstämmer med budget, vilket innebär fortsatt god kostnadskontroll.

Prognosen för **finansnettot** har förbättrats med 275,4 mkr mot budget p.g.a. lägre marknadsräntor och lägre upplåning.

Sjukfrånvaron i landstinget minskar. Antalet sjukfrånvarodagar per anställd för delåret uppgår till 14,0 (14,9). För helåret 2005 beräknas minskningen till 1,4 sjukdagar per anställd jämfört med 2004 års bokslut vilket motsvarar ca 110 årsarbetare.

Tillgängligheten på **telefon** till husläkarmottagningarna har förbättrats påtagligt jämfört med föregående år och ligger nu klart över riksgenomsnittet.

Under året har **tre närakuter** öppnats, vilket skall göra sjukvården mer tillgänglig och är ett led i omstruktureringen av sjukvården.

Minskningen av **vårdtillfällen** och läkarbesök inom akutsjukvården sker samtidigt som husläkarbesök inom primärvården ökar, vilket är i linje med 3S utredningens intentioner.

Augusti månads **kvalitetsmätning** (SLTF:s kollektivtrafikbarometer) visar att resenärer och länsinvånare är mer nöjda med SL-trafiken i år jämfört med förra året. Nöjda resenärer 64% (57%), nöjda länsinvånare 57% (50%).

Resultaträkning SLL mkr	Utfall 2005 jan-aug	Utfall 2004 jan-aug	Förändr. 05-04 %	Budget 2005	Prognos 2005	Utfall 2004
Verksamhetens intäkter	7 276,5	7 137,9	1,9	11 013,3	11 484,9	11 138,5
Verksamhetens kostnader	-32 739,2	-31 661,5	3,4	-51 451,8	-51 363,5	-48 863,3
Avskrivningar	-1 282,2	-1 133,8	13,1	-1 871,7	-1 951,0	-1 780,5
Verksamhetens nettokostnader¹⁾	-26 744,9	-25 657,4	4,2	-42 310,2	-41 826,4	-39 505,3
Summa skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	29 118,4	27 530,6	5,8	43 802,0	43 677,5	41 283,1
Finansnetto	-553,9	-636,1	-12,9	-1 061,8	-786,4	-872,5
Resultat	1 819,6	1 237,1		430,0	1 064,7	905,3

¹⁾ I prognosen ingår andel i intressebolag med 3,2 mkr.

2 Koncernledningens kommentar

2.1 Det ekonomiska läget

Landstingskoncernens delårsresultat 2005 är positivt och överträffar budget, trots lägre skatteintäkter än väntat. En viktig förklaring till den starka resultatutvecklingen är ett fortsatt stort ansvar för kostnadskontroll i organisationen. Genom ett omfattande arbete inom SL för att minska fuskåkandet, har biljettintäkterna från kollektivtrafiken blivit noterbart högre än budgeterat. Detta bidrar också till det goda resultatet.

Nu börjar effekterna märkas av de förändringar som hittills genomförts i enlighet med beslutet om en ny sjukvårdsstruktur enligt den så kallade 3S-utredningen. Ett tydligt exempel på detta är att antalet besökare vid primärvården ökar samtidigt som besöken vid sjukhus och privata specialister minskar. Antalet besökare på Vårdguiden.se har också ökat markant under året, liksom antalet samtal till Vårdguidens sjukvårdsrådgivning på telefon.

Det prognostiserade helårsresultatet 2005 pekar mot ett överskott på 1 065 mkr. Det är 159 mkr bättre än utfallet 2004. Jämfört med budget 2005 innebär prognosen en förbättring med 635 mkr. Ökningen av verksamhetens bruttokostnader beräknas motsvara budgeterad nivå på 5,3%.

Det ackumulerade resultatet per augusti är 1 820 mkr, vilket är 582 mkr högre än motsvarande period förra året. Flertalet av verksamheterna redovisar ett positivt resultat. Såväl hälso- och sjukvård som trafik- och fastighetsverksamheten redovisar också prognoser som överstiger budget.

2.2 Fullmäktigeuppdrag till landstingsstyrelsen

I samband med att fullmäktige fattade beslut om budget för 2005 gavs ett antal uppdrag till landstingsstyrelsen. Arbetsläget vad gäller dessa uppdrag redovisas i bilaga 3.

2.3 Viktiga händelser under året

2.3.1 Förändringar inom hälso- och sjukvården

Under våren antog landstingsfullmäktige förslaget om en ny sjukvårdsstruktur enligt den så kallade 3S-utredningen. Det beslutet fastställde ramarna för ett stort arbete som kommer att prägla verksamheten under flera år framöver.

Grundtanken i den nya sjukvårdsstrukturen är att göra vården mer tillgänglig för patienter och allmänhet och anpassad efter nya medicinska kunskaper. Många sjukdomstillstånd som tidigare krävde sjukhusvistelse kan idag behandlas på vårdcentral eller närsjukhus. Utgångspunkten för den nya sjukvårdsstrukturen är därför en väl utvecklad närsjukvård. Samtidigt fortsätter utvecklingen av den högspecialiserade vården genom att den koncent-

reras och knyts ännu närmare forskning och utveckling inom universitetssjukhuset. Konkret innebär beslutet bland annat följande:

- Den högspecialiserade vården koncentreras till Karolinska Universitetssjukhuset
- Viss akut bassjukvård förs över till Danderyds sjukhus, Södersjukhuset och Capio S:t Görans sjukhus
- Akutverksamhet som inte kräver akutsjukhusens resurser överförs till närsjukvården
- Närsjukvården utvecklas och organiseras i fyra vårdnivåer; Vårdguiden, husläkarmottagning/vårdcentral, närsjukvårdscentra och närakuter
- Samarbetet mellan närsjukvård och akutsjukvård stärks
- Samarbetet mellan privata och offentliga vårdgivare stärks, liksom samarbetet mellan landsting och kommuner

I några viktiga avseenden påbörjades omstruktureringen av sjukvården redan under 2004, framförallt genom bildandet av Karolinska Universitetssjukhuset. Nu fortsätter arbetet och under våren har flera viktiga steg tagits mot en mer tillgänglig sjukvård.

Från och med april ändrades uppdraget för Karolinska Universitetssjukhusets akutmottagning i Solna. Antalet patienter som ska tas emot minskades medan akutmottagningarna på främst Danderyds sjukhus och Capio S:t Görans sjukhus fick utökad kapacitet. Övergången har fungerat väl, bland annat tack vare en informationskampanj med syfte att tydliggöra för allmänhet, och för vårdpersonal, vad förändringen skulle komma att innebära för dem.

Parallellt med detta har flera nya närakuter öppnats under våren. De senaste tillskotten finns i Bromma, Järva och innerstaden. Sammanlagt finns nu ett tiotal närakuter runt om i länet.

Under våren genomfördes också en lyckad kampanj som har stärkt allmänhetens bild av Vårdguiden som en första vårdnivå.

I april trädde en ny gemensam vårdorganisation i kraft för Södertälje, Nykvarn och Salem. Dessa tre kommuner utgör i många avseenden ett naturligt närsjukvårdsområde. Primärvården i de tre kommunerna har sammanförts i en gemensam organisation tillsammans med Södertälje sjukhus.

Ett viktigt steg har även tagits för sjukvården i Norrtälje. Hälso- och sjukvård samt omsorg i Norrtälje kommun ska bedrivas i samarbete mellan landstinget och kommunen. Ett samverkansavtal för samarbetet håller nu på att ta form. Verksamheten ska bedrivas i en gemensam organisation med gemensam finansiering och ska lyda under en egen politisk nämnd. Beslut om formen för drift kommer att tas senare under året och den gemensamma organisationen beräknas kunna tas i drift från den 1 januari 2006.

Den nya sjukvårdsstrukturen ställer krav på effektiv kommunikation mellan länets olika vårdgivare. Arbetet med att skapa en gemensam vårddokumentation, GVD, som påbörjades förra året, är därför en viktig del av förändringarna inom hälso- och sjukvården. Detta arbete har intensifierats i år. En programdirektör för GVD-projektet har utsetts. Under hösten kommer också en programplan för det fortsatta GVD-arbetet att vara klar. Målet för GVD-projektet är att de vårdgivare som behandlar en patient ska ha tillgång till patientens hela sjukdomshistorik. Patientsäkerheten ska också stärkas. Grunden för arbetet är en sammanhållen IT- och miljö för hela landstingets hälso- och sjukvård. Detta arbete är också viktigt för att göra vården mer tillgänglig för patienten, bland annat genom möjligheter att boka tider och kommunicera med läkaren via internetbaserade lösningar.

2.3.2. *Andra viktiga händelser*

Förberedelsearbetet inför införandet av en ny, utvidgad vårdgaranti den 1 november, är i full gång. Vårdgarantin innebär att alla ska få telefonkontakt med primärvården samma dag man söker och få träffa läkare i primärvården inom sju dagar. Om man behöver träffa specialist ska man få göra detta inom tre månader efter avsänd remiss. Ordinerad behandling hos specialist ska också påbörjas inom tre månader från fastställt behov. Allt talar för att Stockholms län kommer att klara att uppfylla vårdgarantin då den träder i kraft.

En viktig del av förberedelsearbetet har varit att genomföra behovsanalyser och gå igenom samtliga köer i länet. En plan för utvidgad kapacitet har arbetats fram. För att sprida information till patienter och personal har ett informationsmaterial utarbetats. På alla stora sjukhus finns också särskilt ansvariga personer för att sprida kunskapen.

Inom Forum för kunskap och utveckling, som bildades 2004, görs nu en kraftsamling för kunskapsutvecklingen. Under våren har tre prioriterade utvecklingsområden definierats för Forum. Dessa tre områden är Verksamhetsnära förbättringsarbete, Uppföljning av vård och hälsa samt Gemensam vårddokumentation. Forum ska också vidareutveckla arbetet inom Centrum för folkhälsa, med fokus på ”den nya ohälsan” samt vidareutveckla arbetet inom Centrum för vårdpraxis.

Ett glädjeämne inom kollektivtrafiken är att SL-trafikens resenärer blir mer och mer nöjda. Kvaliteten i SL-trafiken mäts två gånger om året. Sedan år 2000 har antalet nöjda resenärer ökat varje år. Augusti månads **kvalitetsmätning** (SLTF:s kollektivtrafikbarometer) visar att resenärer och länsinvånare är mer nöjda med SL-trafiken i år jämfört med förra året. Nöjda resenärer 64% (57%), nöjda länsinvånare 57% (50%).

Ett stort steg har tagits inom trafikverksamheten genom att Landstinget, Stockholms stad och Banverket kommit överens om principerna för ansvarsfördelning och finansiering av Citybanan. Citybanan ska bli en sex kilometer lång dubbelspårig tunnel mellan Stockholm Södra till Tomtebodan som ska stå klar 2011. Landstinget och Stockholms stad ska gemensamt svara för planering, projektering, finansiering och byggande av stationerna City och Odenplan, i den del som inte faller på Banverket. Landstinget ska svara för 75% och kommunen för 25% av stationsinvesteringen.

3 SAMMANFATTNING

3.1 SLL koncernen

Landstingskoncernens ackumulerade resultatet för tiden januari-augusti 2005 uppgår till 1 819,6 mkr vilket är 582,5 mkr högre än motsvarande period föregående år. Främsta förklaringen till resultatförbättringen är ökade skatteintäkter med 5,8% eller 1 587,8 mkr och ett förbättrat finansnetto samt högre biljettintäkter och lägre kostnader för trafik än budgeterat. Verksamhetens bruttokostnader ökade med 3,7%, 1 226,1 mkr, jämfört med föregående år.

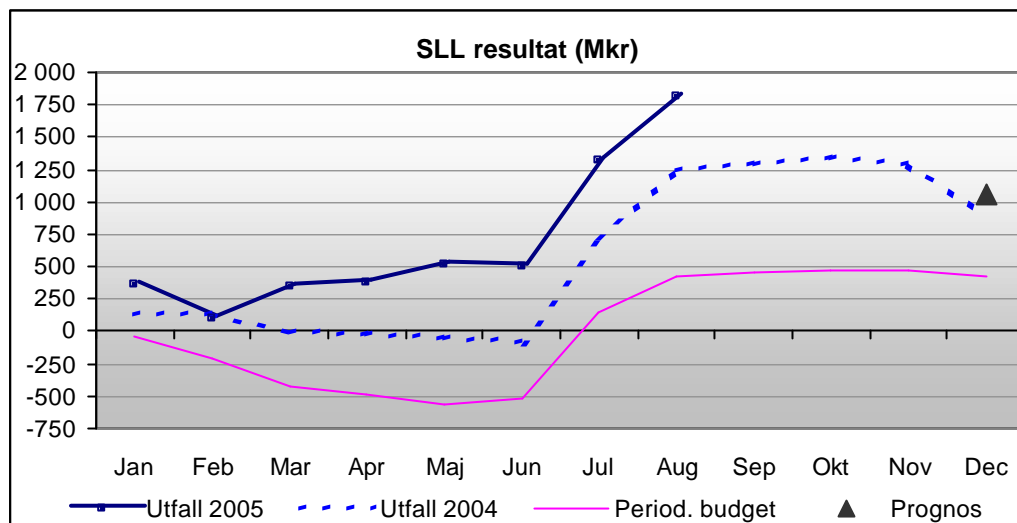
Prognosen för helåret pekar på ett överskott om 1 064,7 mkr, vilket är 159,4 mkr bättre än utfallet för 2004. Jämfört med budget 2005 innebär prognosen en förbättring med 634,7 mkr. Förbättringen beror främst på en ökning av verksamhetens intäkter med 471,6 mkr och ett förbättrat finansnetto om 275,4 mkr. För verksamhetens bruttokostnader beräknas ingen avvikelse från budget. Skatteintäkterna prognostiseras bli 124,5 mkr lägre än budget vilket är en försämring mot föregående månad med 70,8 mkr p.g.a. ny skatteprognos från SKL.

Augusti månads prognos har förbättrats med 162,8 mkr jämfört med föregående månad. Förbättringen beror huvudsakligen på att bidrag från staten avseende omstruktureringsarbete inom SLL har intäktsförts med 200,0 mkr. Positiva avvikelser rapporteras av hälso- och sjukvården. Trafiken har försämrat prognosen något i jämförelse med föregående månad.

Resultaträkning SLL	Utfall	Utfall	Förändr.	Budget	Prognos	Utfall
mkr	2005	2004	05-04	2005	2005	2004
	jan-aug	jan-aug	%			
Verksamhetens intäkter	7 276,5	7 137,9	1,9	11 013,3	11 484,9	11 138,5
Verksamhetens kostnader	-32 739,2	-31 661,5	3,4	-51 451,8	-51 363,5	-48 863,3
Avskrivningar	-1 282,2	-1 133,8	13,1	-1 871,7	-1 951,0	-1 780,5
Verksamhetens nettokostnader¹⁾	-26 744,9	-25 657,4	4,2	-42 310,2	-41 826,4	-39 505,3
Summa skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	29 118,4	27 530,6	5,8	43 802,0	43 677,5	41 283,1
Finansnetto	-553,9	-636,1	-12,9	-1 061,8	-786,4	-872,5
Resultat	1 819,6	1 237,1		430,0	1 064,7	905,3

¹⁾ I prognosen ingår andel i intressebolag med 3,2 mkr.

I diagrammet som följer redovisas resultatutvecklingen föregående år och årets budgeterade resultatutveckling. Resultatet ackumulerat per augusti 2005 är 582,5 mkr högre än föregående år och 1 390,5 mkr bättre än den periodiserade budgeten. Större avvikelse mellan utfall och periodiserad budget redovisas inom hälso- och sjukvården, koncernfunktioner och trafiken.

Av tabellen nedan framgår hur resultatet fördelar sig på olika verksamhetsområden. Den positiva avvikelser mellan budget och prognos 2005 kan hänföras till hälso- och sjukvården som prognostiserar något högre externa intäkter samt lägre kostnader än budgeterat. Trafikverksamheten redovisar ett förbättrat finansnetto samt högre biljettintäkter och lägre kostnader för trafiken.

Avvikelsen i koncernfinansierings prognos består dels av det statliga villkorade stödet om 200 mkr för omstruktureringsåtgärder och dels av SL återförda vinstmedel avseende 2004 om 118 mkr. Återföringen av vinstmedlen påverkar dock inte koncernens resultat och återläggningen av beloppet ingår i posten för övriga verksamheter.

Resultat SLL mkr	Utfall 2005 jan-aug	Utfall 2004 jan-aug	Förändr. 05-04	Period. budget jan-aug	Budget 2005	Prognos 2005	Avvikelse PR-BU	Utfall 2004
Hälso- och sjukvård	827,6	1 025,3	-197,7	242,2	50,3	234,0	183,7	784,2
Trafik	353,0	68,2	284,8	-78,8	-156,6	134,7	291,3	40,2
Fastigheter	418,5	513,2	-94,7	407,4	544,9	577,5	32,6	619,7
Koncernfinansiering	197,7	-507,7	705,4	-117,5	46,0	396,1	350,1	-612,2
Övriga verksamheter	22,9	137,9	-115,0	-24,1	-54,6	-277,6	-223,0	73,4
Resultat SLL	1 819,7	1 236,9	582,8	429,2	430,0	1 064,7	634,7	905,3

3.2 Hälsa- och sjukvård i korthet

Helårsprognosen för *Hälsa- och sjukvården* i Stockholms läns landsting är på 234 mkr, vilket är 183,7 mkr bättre än budgeterat resultat.

Fördelningen av resultatet per enhet visas nedan.

	Resultat jan-aug 2005	Resultat jan-aug 2004	Period budget jan-aug	Prognos helår aug-05	Prognos helår föreg mån	Bokslut dec 2004	Budget helår 2005	Avvikelse prognos- budget
Vård								
Beställare vård	521,2	553,5	73,0	120,0	50,0	320,7	0,0	120,0
FORUM	13,3	13,6	11,7	4,0	4,0	5,7	0,0	4,0
Stockholms läns sjukvårdsområde	245,8	280,4	115,6	110,0	75,0	172,1	35,0	75,0
Karolinska universitetssjukhuset	-76,3	1,4	-9,7	-75,0	-100,0	96,1	0,0	-75,0
Sjukvården Salems, Nykvarn, Södertälje	5,9	1,1	6,8	1,6	0,0	-2,1	0,0	1,6
Norrälje Sjukhus AB	7,7	8,4	2,9	1,8	0,0	5,8	0,0	1,8
Södersjukhuset AB	56,9	98,4	30,1	20,0	15,0	91,9	0,0	20,0
Danderyds Sjukhus AB	20,3	25,8	5,7	10,3	6,3	24,7	0,0	10,3
S:t Eriks Ögonsjukhus AB	8,0	7,3	1,8	9,0	3,6	9,9	0,0	9,0
Akutsjukhusen totalt	22,5	142,4	37,6	-32,3	-75,1	226,3	0,0	-32,3
Folkhälsovården Stockholms län AB	27,2	38,8	0,8	29,0	16,0	56,6	12,0	17,0
Ambulanssjukvården i Storstockholm AB	1,0	-6,2	1,3	0,0	-0,5	-8,2	0,0	0,0
Stockholm Care AB	1,4	3,6	2,2	3,3	3,3	8,0	3,3	0,0
Koncernjusteringar ¹⁾	-4,8	-0,8			0,0	3,1	0,0	0,0
Totalt vård	827,6	1 025,3	242,2	234,0	72,7	784,2	50,3	183,7

Verksamhetens kostnader prognostiseras bli något lägre än budget. Detta betyder en prognostiserad kostnadsökning på 3,9% jämfört med utfallet 2004. För januari-augusti har verksamhetens kostnader ökat med 3,2% jämfört med samma period 2004. Detta ger en indikation på att kostnaderna 2005 kan komma att bli lägre än vad som prognostiserats. Kostnadsökningstakten har sjunkit från 3,7% i julibokslutet till 3,2% i detta delårsbokslut.

Periodens resultatutfall uppgår till 827,6 mkr, vilket är ca 585 mkr bättre än periodiserad budget.

LSF Beställare Vård (BV) prognostiserar ett resultat som är 120,0 mkr bättre än budgeterat nollresultat. Prognosen har förbättrats med 70,0 mkr jämfört med föregående månad. Förbättringen förklaras av för ej fullt utnyttjade anslag för psykiatri samt minskade kostnader för övrig vård. Utfallet för perioden uppgår till 521,0 mkr, vilket är hela 448,2 mkr bättre än periodiserad budget.

Stockholms läns sjukvårdsområde prognostiserar ett resultat på 110,0 mkr, vilket är 75,0 mkr bättre än budget. Den positiva avvikelsen kan främst hänföras till högre produktionsvolym och prestationsrelaterade ersättningar samt högre intäkter än budgeterat.

Karolinska Universitetssjukhuset prognostiserar ett resultat på -75,0 mkr. Avvikelser mot budget finns både på intäkts- och kostnadssidan (se tabell i avsnitt 7.1.3 nedan). Vidare förutsätter Karolinska i prognosen att de erhåller ersättning för omställningskostnader hänförliga till år 2004 motsvarande 30,0 mkr samt övrig kompensation motsvarande 54,3 mkr. Utfallet för perioden uppgår till -76,3 mkr, vilket är 66,6 mkr sämre än periodiserad budget.

Södersjukhuset AB prognostiserar ett resultat som är 20,0 mkr bättre än budgeterat nollresultat. Den positiva avvikelser mot budget kan framför allt hänföras till sålda medicinska (lab o röntgen) och administrativa tjänster och en fördröjning i utbyggnaden av förlossningskapaciteten samt en ökning av intäkterna.

Danderyds Sjukhus AB (inkl Prima Liv i Danderyd AB) prognostiserar ett resultat som är 10,3 mkr bättre än budgeterat nollresultat. DS har tidigare lämnat in en hemställan om omställningsbidrag på ca 14,0 mkr för bland annat övertagandet av den rehabiliteringsmedicinska verksamheten. Med anledning av den gynnsamma resultatutvecklingen säger sig nu DS klara av att bära omställningskostnaderna inom ramen för det budgeterade resultatet. Hänsyn till detta har tagits i prognosen.

Norrtälje Sjukhus AB prognostiserar ett resultat som är 1,8 mkr bättre än budgeterat nollresultat. Detta beror främst på att NTS fått en extra beställning utöver avtal på 40 höft- och knäplastiker att utföra under hösten.

S:t Eriks Ögonsjukhus AB prognostiserar ett resultat som är 9,0 mkr bättre än budgeterat nollresultat. Den positiva budgetavvikelsen hänförs främst till lägre personalkostnader än budgeterat.

Sjukvården i Salem, Nykvarn, Södertälje prognostiserar ett resultat som är 1,6 mkr bättre än budgeterat nollresultat. Prognosen är i enlighet med en justerad budget som inkluderar primärvården från och med maj månad.

Folktandvården i Stockholms län AB prognostiserar ett resultat på 29,0 mkr, vilket är 17,0 mkr bättre än budget. Den positiva budgetavvikelsen beror på lägre kostnader än budgeterat, varav 8,0 mkr avser personalkostnader och 9,0 mkr övriga kostnader.

Övriga enheter inom hälso- och sjukvården prognostiserar resultat i linje med budget samt uppvisar utfallsiffror utan större avvikelser mot periodiserad budget.

3.3 Trafik i korthet

Helårsprognosen för *Trafikverksamheten* i Stockholms läns landsting är på 134,7 mkr, vilket är 291,3 mkr bättre än budgeterat resultat. Den positiva avvikelsen beror i huvudsak på högre biljettintäkter och lägre kostnader för trafik och räntor än budgeterat. Prognosen har försämrats med 47,1 mkr jämfört med föregående prognos genom att SL och Waxholmsbolaget försämrat sina prognoser med 51,1 mkr respektive 1,0 mkr och att Färdtjänsten förbättrat sin prognos med 5,0 mkr. Periodens resultatutfall är 353,0 mkr, vilket är 431,8 mkr bättre än periodiserad budget och 284,8 mkr bättre än utfallet samma period föregående år. Resandet under året når inte upp till budgeterad volym utan ligger kvar på i stort sett samma nivåer som 2004. Resandeprognoserna har därför nedjusterats.

SL-koncernen prognostiserar ett resultat på 253,3 mkr bättre än budgeterat nollresultat. Avvikelsen avser i huvudsak högre biljettintäkter samt lägre kostnader för trafik och räntor. Orsak till de ökade biljettintäkterna är främst positiva effekter från arbetet med intäktssäkring. Periodens utfall uppgår till 374,5 mkr, vilket är 377,2 mkr bättre än periodiserad budget. Augusti månads kvalitetsmätning (SLTF:s kollektivtrafikbarometer) visar att resenärer och länsinvånare är mer nöjda med SL-trafiken i år jämfört med förra året. Nöjda resenärer 64% (57%), nöjda länsinvånare 57% (50%).

Waxholms Ångfartygs AB prognostiserar ett resultat på -158,6 mkr, vilket är 2,0 mkr sämre än budget och beror på ökad kostnad för fartygsbränsle. Periodens utfall uppgår till -95,7 mkr, vilket är 2,2 mkr sämre än periodiserad budget.

Färdtjänstnämnden prognostiserar ett resultat på 40,0 mkr bättre än budgeterat nollresultat. Avvikelsen beror på ett minskat resande som medför lägre kostnad för trafiken. Periodens utfall uppgår till 58,9 mkr, vilket är 53,9 mkr bättre än periodiserad budget.

Regionplane- och trafiknämnden redovisar en nollprognos i enlighet med budget. Periodens utfall uppgår till 15,3 mkr, vilket är 2,9 mkr bättre än periodiserad budget.

3.4 Övriga verksamheter i korthet

Övriga verksamheter prognostiserar med få undantag resultat i nivå med budget. Landstingsfastigheter och koncernfinansiering väntar dock positiva avvikelser från budget. Landstingsstyrelsen redovisar ett positivt resultat jämfört med periodiserad budget.

Landstingsfastigheters prognos på 574,5 mkr innebär en förbättring mot 2005 års budget med 33,8 mkr beroende på dels ett förbättrat finansnetto, dels högre externa hyresintäkter.

Landstingsstyrelsen inkl Forum redovisar ett utfall i delårsbokslutet på 149,3 mkr, vilket är 132,5 mkr bättre än periodiserad budget. Helårsprognosen är på 4,0 mkr och anledningen till att resultatet väntas försämrans under återstoden av året är bl. a. senarelagda driftskostnader och projekt.

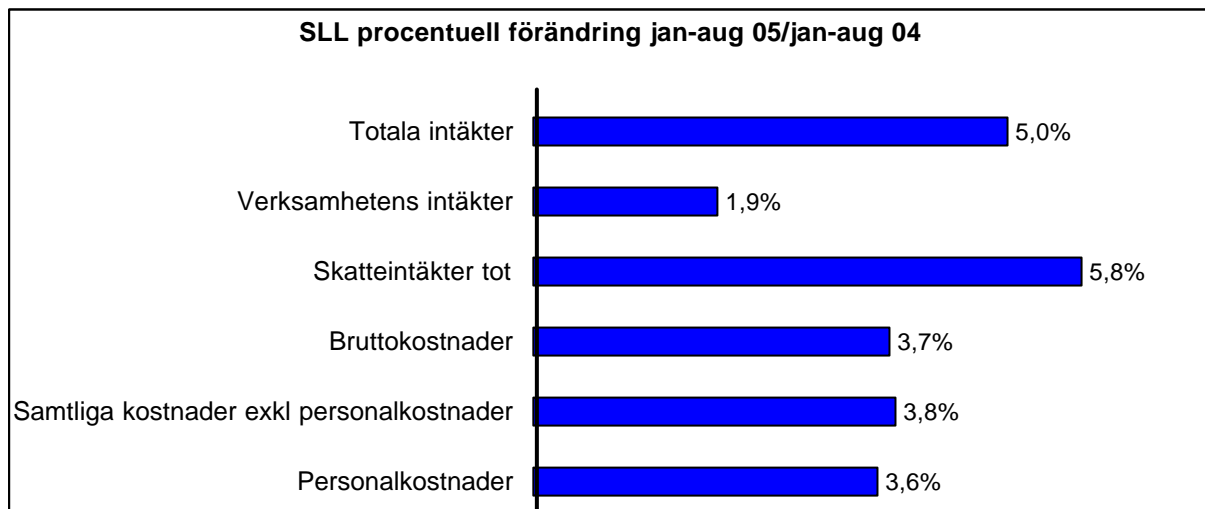
Koncernfinansiering prognostiserar ett resultat för 2005 som är 350,1 mkr bättre än budget. Huvudförklaringen är att 200,0 mkr av det villkorade stödet om 400,0 mkr som staten beviljat landstinget inarbetats i prognosen. Vidare har SL återfört 118,1 mkr till koncernfinansiering, motsvarande det överskott som SL redovisade 2004. Återföringen redovisas som en finansiell intäkt i koncernfinansiering, men påverkar inte koncernens resultat.

Lägre skatteintäkter om 124,5 mkr mot budget uppvägs av lägre externa räntekostnader. Räntekostnaderna väntas understiga budget med 138,0 mkr till följd av ett gynnsamt ränteläge och lägre lånevolymer än planerat.

För mer detaljerad information om resultat per resultatenhet se avsnitt 7.

4 UTFALL FÖR PERIODEN JANUARI – AUGUSTI 2005

Resultatutfallet för januari-augusti 2005 uppgår till 1 819,6 mkr, vilket är 582,5 mkr bättre än motsvarande period föregående år.

4.1 Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter ökade med 138,6 mkr eller 1,9% mellan januari-augusti 2005 och 2004.

Intäkter mkr	Utfall 2005 jan-aug	Utfall 2004 jan-aug	Förändr. 05-04 %	Bidrag till % förändr.
Patientavgifter sjuk- och tandvård	676,6	671,1	0,8	0,1
Biljettintäkter m.m.	2 751,2	2 540,6	8,3	3,0
Försäljning av primärtjänster	725,3	701,1	3,5	0,3
Hysesintäkter, försäljn. övriga tjänster, material, varor	1 808,7	1 722,9	5,0	1,2
Statsbidrag och övriga bidrag	1 125,7	1 231,4	-8,6	-1,5
Övriga intäkter	189,0	270,8	-30,2	-1,1
Summa verksamhetens intäkter	7 276,5	7 137,9	1,9	1,9

Intäkterna från patientavgifter har ökat marginellt med 5,5 mkr eller 0,8% mellan perioden januari-augusti 2005 och motsvarande period föregående år. Biljettintäkterna ökade dels till följd av den taxehöjning som genomfördes den 1 mars 2004 samt dels på grund av arbetet med intäktssäkring. Minskningen av statsbidragen förklaras främst av att statsbidraget för ökad tillgänglighet i vården fr.o.m. 2005 ingår i de samlade skatteintäkterna. Statsbidraget för ökad tillgänglighet uppgick till 152,0 mkr i månadsbokslutet för augusti 2004. Om korrigering görs för detta ökar posten statsbidrag och övriga bidrag med 4,3% samt verksamhetens intäkter totalt med 4,1%.

Posten övriga intäkter minskar med 81,8 mkr, vilket främst förklaras av att reavinsterna vid försäljning av anläggningstillgångar blev 52,0 mkr lägre för perioden januari-augusti 2005 jämfört med motsvarande period 2004.

4.2 Skatteintäkter, generellt statsbidrag och utjämning

Under perioden januari-augusti 2005 ökade de samlade skatteintäkterna (inklusive generella statsbidrag och utjämning) med 1 587,8 mkr jämfört med motsvarande period föregående år, vilket motsvarar en procentuell ökning med 5,8%.

Samlade skatteintäkter mkr	Utfall		Förändr. 05-04 %	Bidrag till % förändr.
	2005 jan-aug	2004 jan-aug		
Skatteintäkter	27 521,5	27 267,1	0,9	0,9
Generella statsbidrag	2 962,3	2 803,4	5,7	0,6
Utjämningsystemet	-1 365,4	-2 539,9	-46,2	4,3
Summa samlade skatteintäkter	29 118,4	27 530,6	5,8	5,8

Posten skatteintäkter består för år 2005 dels av preliminära skatteintäkter för 2005, dels av en prognos för slutavräkning för 2005 och 2004. De preliminära skatteintäkterna 2005 ökade med 0,9%, vilket motsvarade skatteunderlagets ökning mellan 2004 och 2005.

Avräkningsposterna i utfallet för augusti 2005 avseende år 2004 och 2005 uppgår sammantaget till -205,6 mkr, vilket är något lägre än motsvarande belopp för år 2004 då avräkningarna uppgick till -264,0 mkr. Här bör observeras att intäkterna av den s.k. 200-kronan (den tidigare statliga inkomstskatten på 200 kr som alla skattskyldiga betalade) fr.o.m. 2005 har förts över till regleringsposten som ingår i utjämningsystemet. Den posten uppgick till 53,5 mkr för perioden januari-augusti 2004.

I de generella statsbidragen i tabellen ovan ingår det tillfälliga sysselsättningsstödet och bidrag för läkemedelsförmånen. Sysselsättningsstödet ökade med 98,3 mkr och bidraget för läkemedelsförmånen med 28,7 mkr. Tidigare redovisades läkemedelsförmånen i verksamhetens intäkter. Justering för läkemedelsförmånen har gjorts för år 2004 för jämförbarhet.

SLL:s kostnader för utjämningsystemet minskade mellan januari-augusti 2005 och motsvarande period 2004 med 1 174,5 mkr. Därav beror 365,3 mkr på ett bättre utfall i kostnadsutjämnigen främst till följd av att kollektivtrafikfaktorn ändrats. Vidare har SLL:s avgift till inkomstutjämningsystemet minskat mellan 2004 och 2005 med 2 344,7 mkr, dels p.g.a. regelförändringar i utjämningsystemet, dels beroende på att skattekraften utvecklats långsammare i Stockholms län än i riket.

4.3 Verksamhetens kostnader

Verksamhetens kostnader ökade mellan januari-augusti 2005 och motsvarande period 2004 med 1 077,7 mkr eller 3,4%. Den starkast bidragande faktorn var ökningen av personalkostnaderna, som bidrog med 1,4 %-enheter av den totala ökningen. Verksamhetens bruttokostnader (verksamhetens kostnader inkl. avskrivningar) ökade med 3,7%.

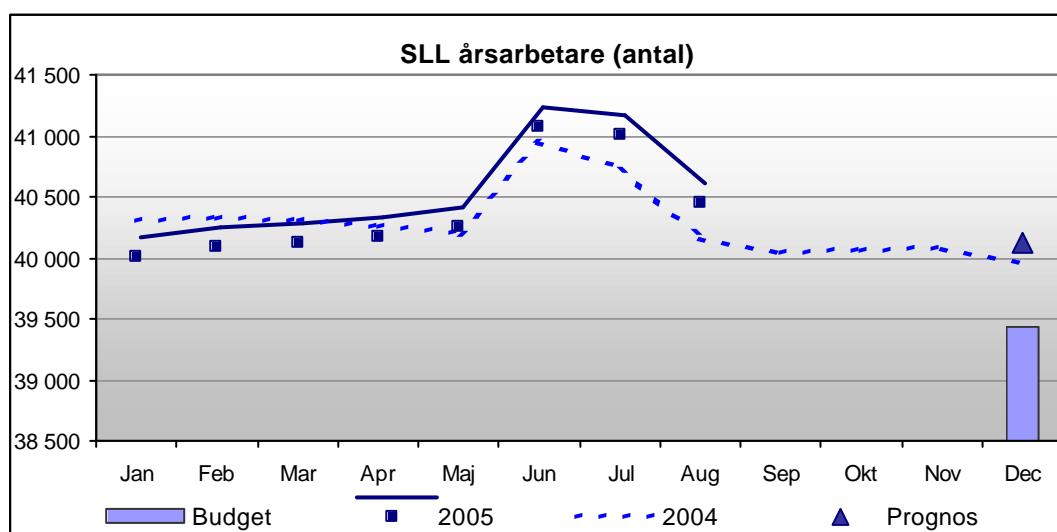
Kostnader	Utfall	Utfall	Förändr.	Bidrag
mkr	2005	2004	05-04	till %
	jan-aug	jan-aug	%	förändr.
Personalkostnader	12 419,0	11 984,6	3,6	1,4
Köpt hälso- och sjukvård samt verksamhetsanknutna tjänster ^{*)}	6 520,8	6 271,3	4,0	0,8
Köpt trafik	4 727,2	4 648,0	1,7	0,3
Läkemedel	3 190,4	3 080,4	3,6	0,3
Övriga material och varor mm.	1 847,2	1 751,4	5,5	0,3
Lämnade bidrag	609,0	566,7	7,5	0,1
Lokal- och fastighetskostnader, hyra av anläggningstillgångar	1 099,4	1 045,1	5,2	0,2
Övriga kostnader	2 326,2	2 314,0	0,5	0,0
Summa verksamhetens kostnader	32 739,2	31 661,5	3,4	3,4
Avskrivningar	1 282,2	1 133,8	13,1	
Summa verksamhetens bruttokostnader	34 021,4	32 795,3	3,7	

*) Verksamhetsanknutna tjänster: laboratorie- och röntgentjänster

Personalkostnaderna ökade med 3,6% under perioden januari-augusti 2004-2005. Ökningen av lönekostnaderna, som utgör större delen av personalkostnaderna, uppgick till 3,3%. Pensionskostnaderna har ökat med 9,4% jämfört med motsvarande period föregående år.

I kostnaderna för läkemedel i tabellen ingår såväl kostnader för läkemedel i öppen vård inom läkemedelsförmånen som läkemedel i slutenvård. Sammantaget ökade läkemedelskostnaderna med 3,6%. Ökningen mellan helår 2004 och 2003 uppgick till 4,2%.

I redovisningen av SL:s kostnader har vissa poster som tidigare redovisats på lokal- och fastighetskostnader resp. övriga kostnader fr.o.m. 2005 förts till gruppen övriga material och varor mm. I tabellen ovan har siffrorna för 2004 korrigerats för att kunna jämföra de två åren med varandra.

Antalet årsarbetare per augusti 2005 uppgår till 40 447 vilket är en ökning med 290 jämfört med augusti 2004. Större delen av ökningen redovisas av hälso- och sjukvården.

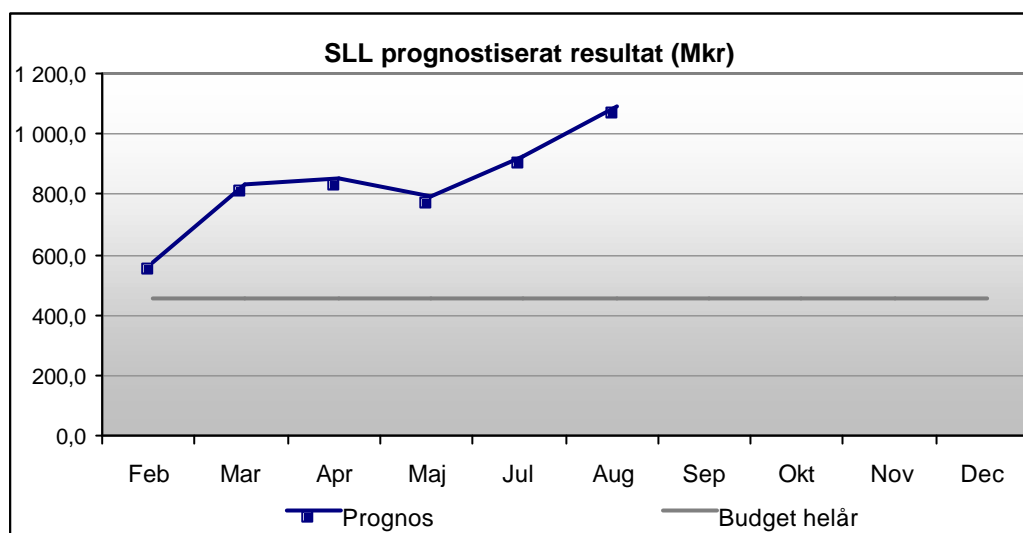

Detta förklaras dels av att rekryteringssituationen har förbättrats något jämfört med tidigare år, vilket har minskat behovet av inhyrd personal. Dessutom har deltidsanställda i större utsträckning än tidigare ökat sin andel av sysselsättningsgrad. Den 31 augusti 2005 uppgår antalet friårsanställda, enligt Beredkapsavtal och Allmänna bestämmelser, till 47 årsarbetare.

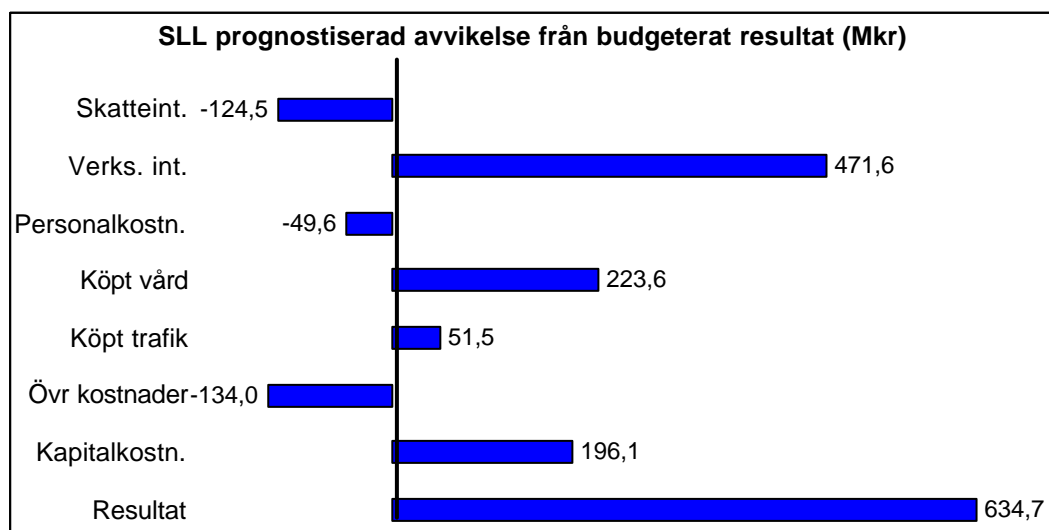
Utfallet för bemanningskostnaderna (personalkostnader plus kostnader för inhyrd personal) för perioden januari-augusti 2005 uppgår till 12 484,0 mkr, vilket är en ökning med 3,6% jämfört med samma tid föregående år. Relationen mellan kostnaderna för inhyrd personal och personalkostnaderna uppgår till 0,5%, (0,6%).

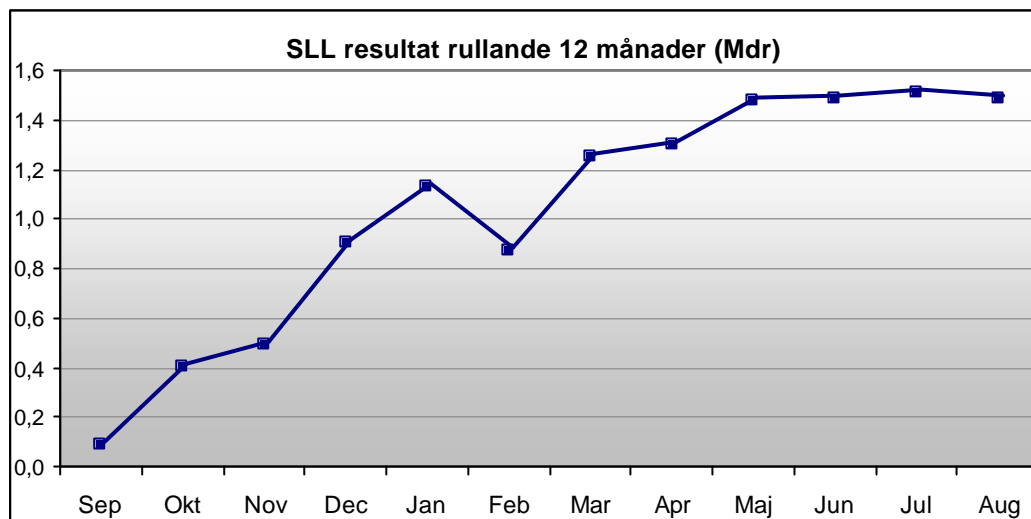
5 HELÅRSPROGNOS

Prognosen för helåret pekar på ett överskott med 1 064,7 mkr. Jämfört med budget för 2005 innebär prognosen en förbättring med 634,7mkr. Förbättringen beror på att verksamhetens intäkter beräknas bli 471,6 mkr högre än budget och att finansnettot förbättrats med 275,4 mkr. Skatteintäkterna prognostiseras bli 124,5 mkr lägre än budget.

Den samlade hälso- och sjukvården prognostiserar ett resultat om 234,0 mkr, vilket är 183,7 mkr bättre än budget. Trafiken redovisar en prognos om 134,7 mkr mot ett budgeterat resultat på -156,6 mkr. Fastighetsverksamhetens prognos om 577,5 mkr är 32,6 mkr bättre än budget. Koncernfinansierings prognostiserade resultat är 350,1 mkr bättre än budget. Övriga enheter inkl koncernjusteringar redovisar en prognos som är 223,0 mkr sämre än budget.

Rullande resultat 12 månader redovisar summan av resultat aktuell månad och resultaten 11 månader bakåt. Visar långsiktig trend

Resultatet för den senaste 12 månadersperioden uppgick per den sista augusti till 1 488 mkr. Helårsresultatet 2004 var 905 mkr, vilket indikerar att resultattrenden är fortsatt stigande. Landstingets intäkter uppvisar som framgår nedan en högre ökningstakt än kostnaderna.

Verksamhetens intäkter plus skatteintäkter uppvisade per augusti en ökningstakt 5,3%. Ökningen 2004 var 6,0%. År 2004 höjdes skatten med 65 öre och månadskortet på SL med 100 kr, för 2005 är skatt och taxor i huvudsak oförändrade. Bidragande orsak till den fortsatt höga ökningstakten är att trafikintäkterna på SL utvecklats positivt.

Kostnadsutvecklingen som på årsbasis ökade med 2,2% i augusti analyseras under avsnitt 5.3.

5.1 Prognos verksamhetens intäkter

Intäkterna år 2005 beräknas enligt prognosen uppgå till 11 484,9 mkr, vilket är 471,6 mkr högre än vad som budgeterats. Det innebär en ökning med 346,4 mkr eller 3,1% jämfört med 2004.

Intäkter mkr	Prognos 2005	Budget 2005	Avvikelse Prognos- Budget %	Utfall 2004	Avvikelse Prognos- Utfall %
Patientavgifter sjuk- och tandvård	1 025,7	1 039,4	-1,3	1 078,9	-4,9
Biljettintäkter m.m.	4 220,3	4 046,2	4,3	4 001,3	5,5
Försäljning av primärtjänster	1 147,1	1 174,5	-2,3	1 130,7	1,5
Hysesintäkter, försäljn. övriga tjänster, material, varor	2 754,4	2 748,8	0,2	2 673,1	3,0
Statsbidrag och övriga bidrag	1 877,1	1 645,3	14,1	1 860,9	0,9
Övriga intäkter	460,3	359,1	28,2	393,6	16,9
Summa verksamhetens intäkter	11 484,9	11 013,3	4,3	11 138,5	3,1

5.2 Prognos skatteintäkter, generellt statsbidrag och utjämning

Prognosen för helår 2005 är 70,8 mkr lägre i förhållande till månadsbokslutet för juli.

LSF utgår som tidigare i prognosen från Sveriges kommuner och landstings (SKL) senaste prognos (september 2005) för skatteunderlagets utveckling.

Samlade skatteintäkter mkr	Prognos 2005	Budget 2005	Avvikelse Prognos- Budget %	Utfall 2004	Avvikelse Prognos- Utfall %
Skatteintäkter	41 282,3	41 726,0	-1,1	40 784,1	1,2
Generellt statsbidrag	4 443,4	4 475,0	-0,7	4 308,8	3,1
Utjämningsystemet	-2 048,2	-1 999,0	2,5	-3 809,8	-46,2
Samlade skatteintäkter	43 677,5	44 202,0	-1,2	41 283,1	5,8
Prognososäkerhet	0,0	-400,0	-		
Summa samlade skatteintäkter	43 677,5	43 802,0	-0,3	41 283,1	5,8

Prognosen för 2005 för **de samlade skatteintäkterna** uppgår till 43 677,5 mkr, vilket innebär en ökning med 5,8% jämfört med 2004. I jämförelse med beslutad budget 2005 är prognosen -0,3% eller 124,5 mkr lägre. Detta trots att den samlade skatteintäkten budgeterades försiktigt bland annat med hänsyn till den svaga utvecklingen på arbetsmarknaden under 2004. En utveckling som även fortsatt under årets första halvår.

SKL har reviderat sin prognos för 2005 års skatteunderlagstillväxt med -0,2%-enheter till 3,5%. Det är först och främst en svagare timlöneökning vilket medför en lägre lönesumma som är orsaken till revideringen. Sveriges ekonomiska tillväxt under det första halvåret blev något svagare än väntat. Framför allt var det den svaga utvecklingen under det första kvartalet som bidrog till den sämre tillväxten. Förväntningarna var att förra årets exportledda tillväxt skulle övergå till en mer inhemsk driven tillväxt där framför allt den privata konsumtionen antogs öka. Denna övergång har ännu inte varit enligt förväntan.

I månadsbokslutet för maj 2005 konstaterades att en oförändrad sysselsättning mellan 2004 och 2005 medför ca 120 mkr i lägre skatteintäkter för 2005 än den senaste prognosen. Sedan dess är prognosen för de samlade skatteintäkterna 70 mkr lägre. Antalet öppet arbetslösa¹ har för perioden januari till augusti ökat från 5,5 till 6,1%. Samtidigt har antalet personer i konjunkturberoende program² ökat med i genomsnitt ca 27% jämfört med första halvåret 2004.

Lönesummans utveckling är den enskilt viktigaste faktorn till skatteunderlagets utveckling. Lönesumman består av två komponenter, dels timlönen och dels sysselsättningen i timmar. I januari 2005 utgick SKL från att lönesumman för 2005 skulle öka med 3,9% jämfört med nuvarande prognos på 3,7%. Denna justering på -0,2%-enheter eller ca. 60 mkr förklaras av den dåliga utvecklingen på arbetsmarknaden. Detta är också orsaken till den buffert på 400,0 mkr för osäkerhet kring skatteunderlagets utveckling som infördes i budget 2005.

¹ Enligt statistik från SCB, augusti 2005, rensat för ny EU standard för sammanställning av arbetsmarknadsdata.

² Enligt statistik från AMS, augusti 2005.

LSF:s bedömning är att riskbilden i SKL:s prognos fortfarande är för positiv i och med att utvecklingen av sysselsättningen och dess bidrag till skatteunderlaget med stor sannolikhet blir sämre än förväntat.

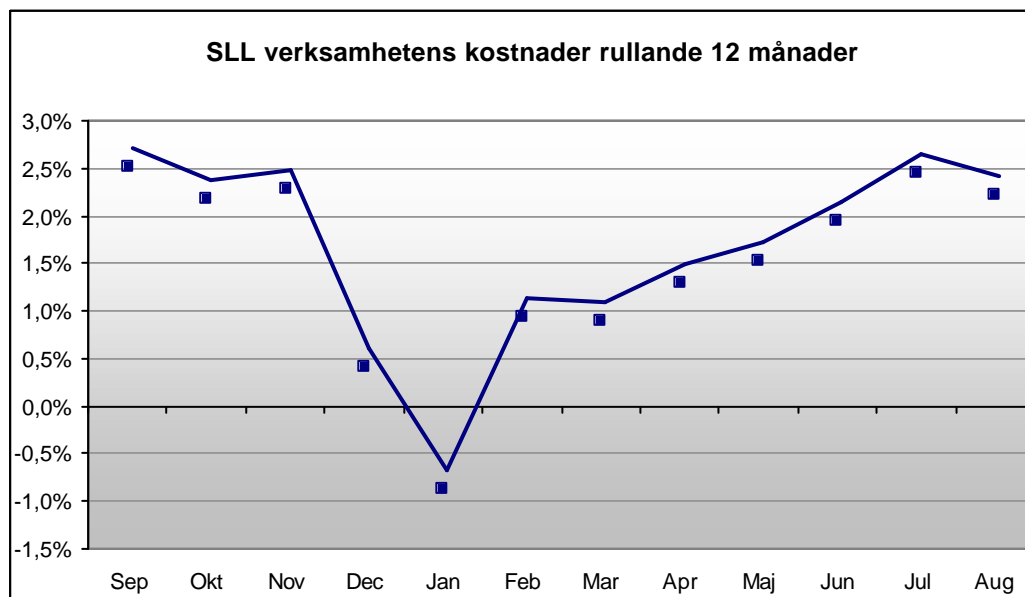
5.3 Prognos verksamhetens kostnader

Kostnaderna beräknas öka med 5,1% mellan helår 2004 och 2005 till 51 363,5 mkr, vilket är -88,3 mkr lägre än budget för år 2005. Kostnadsförändringen mellan 2003 och 2004 var endast 0,4%. Personalkostnaderna beräknas öka med 4,0% mellan 2004 och 2005 till 19 230,4 mkr, vilket är i 49,6 mkr lägre än budget 2005.

Kostnader mkr	Prognos 2005	Budget 2005	Avvikelse Prognos- Budget %	Utfall 2004	Avvikelse Prognos- Utfall %
Personalkostnader	19 230,4	19 180,8	0,3	18 494,0	4,0
Köpt hälso- och sjukvård samt verksamhetsanknutna tjänster	10 286,6	10 510,2	-2,1	9 524,3	8,0
Köpt trafik	7 255,4	7 306,9	-0,7	6 990,1	3,8
Läkemedel	4 878,4	4 899,0	-0,4	4 684,9	4,1
Övriga material och varor mm.	2 955,3	3 026,3	-2,3	2 184,2	35,3
Lämnade bidrag	822,6	845,2	-2,7	663,3	24,0
Lokal- och fastighetskostnader, hyra av anläggningstillgångar	1 890,1	1 757,2	7,6	2 185,9	-13,5
Övriga kostnader	4 044,7	3 926,2	3,0	4 136,6	-2,2
Summa verksamhetens kostnader	51 363,5	51 451,8	-0,2	48 863,3	5,1
Avskrivningar	1 951,0	1 871,7	4,2	1 780,5	9,6
Summa verksamhetens bruttokostnader	53 314,5	53 323,5	0,0	50 643,8	5,3

5.3.1 Kostnadsutvecklingen

I diagrammet nedan redovisas den procentuella förändringen av verksamhetens kostnader rullande 12 månader.

Rullande kostnader 12 månader är en kvot mellan dels summan av aktuell månad och 11 månader bakåt och dels summan av de 12 månaderna som löpte dessförinnan
Exempelvis $\frac{\text{summa apr04-mar05}}{\text{summa apr03-mar04}}$

Verksamhetens kostnader ökade med en årstakt på 2,2%, vilket är en minskning från juli månad då ökningstakten var 2,5%. Kostnadsökningen januari-augusti 2005 jämfört med samma period föregående år var 3,4%. Vid utgången av innevarande år kommer dessa båda jämförelsetal ha konvergerat.

Bilden vad gäller kostnadsökningstakten för de olika kostnadsslagen är blandad. Övriga kostnader uppvisar en relativt kraftig höjning av ökningstakten jämfört med vid årsskiftet och även bemanningskostnaderna har en ökande kostnadsutveckling. Köpt vård har i stället avtagande ökningstakt.

Bemanningskostnaderna ökade i augusti med en årstakt på 1,2%, vilket är högre än vid årsskiftet då de istället minskade med 0,7%. Den fortsatt låga ökningstakten förklaras av lägre kostnader för inhyrd personal. Personalkostnaderna ökade med 1,6%, vilket ska jämföras med ökningstakten vid årsskiftet på 1,1%. Ackumulerat per augusti 2005 jämfört med samma period 2004 var ökningstakten 3,6%, och som framgår i diagram på sid.16 har antalet årsarbetare under samma period ökat med 290.

Externt köpt vård ökade på helårsbasis med 2,6%, vilket ska jämföras med en ökningstakt vid årsskiftet på 3,9%. Ackumulerat under perioden januari till augusti 2005 jämfört med samma period förra året var ökningen 3,8%. En genomgående trend är att BV:s kostnader för externt köpt vård ökar mer än internt köpt vård. Ackumulerat under perioden januari till augusti 2005 jämfört med samma period föregående år var ökningen 3,3% för externt köpt vård och 2,3% för internt köpt vård. Huvudorsaken till ökningen innevarande år är ökade kostnader för köp av tekniska hjälpmedel. Fortsatt ändrade boendeformer (särskilda boenden övergår till ordinärt boende, t ex seniorboende) där landstinget övertar betalningsansvaret är planerade och medför påtagliga ekonomiska belastningar. För helt år beräknas nu en merkostnad om 74 mkr. Även för helåret 2004 ökade BV:s kostnader för externt köpt vård mer än för internt köpt vård, 5,4% resp.1,0%.

Kostnaderna för köpt trafik är i stort sett oförändrade, dels beroende på reglering för index för föregående år på SL och dels på lägre kostnader inom färdtjänsten för minskad volym resor och resenärer.

Övriga kostnader, som vid årsskiftet minskade med 2,1%, uppvisade per augusti i stället en ökningstakt på årsbasis om 4,8%.

5.3.2 Analys av helårsprognosen

Resultat per verksamhetsområde mkr	Prognos 2005 jan-dec	Budget 2005 jan-dec	Utfall 2004	Rullande 12 mån resultat ¹	Utfall + resterande årsbudget ²
Hälso- och sjukvård	234,0	50,3	784,2	586,4	635,6
Trafik	134,7	-156,6	40,2	325,0	275,2
Fastigheter	577,5	544,9	619,7	525,0	556,0
Övriga verksamheter ³	118,5	-7,6	-538,8	51,7	353,7
Summa	1 064,7	430,0	905,3	1 488,1	1 820,5

¹⁾ Summering av resultat månadsvis för perioden september 2004 till augusti 2005

²⁾ Summan av ackumulerat utfall aktuell period samt periodiserad budget för återstående månader år 2005

³⁾ Kultur- och utbildningsnämnden, Landstingsrevisorerna, Koncernfinansiering, Landstingsstyrelsen, Patientnämnden, Medicarrier AB, Landstingshuset Stockholm AB, Skadekontot, Internfinans samt koncernjusteringar för interna mellanhavanden

Resultatet rullande 12 månader och utfallet per augusti plus resterande årsbudget är båda högre än summan av resultatenheternas prognoser. Detta indikerar att prognosen på 1 065 mkr är försiktigt lagd.

6.1 Finansiering

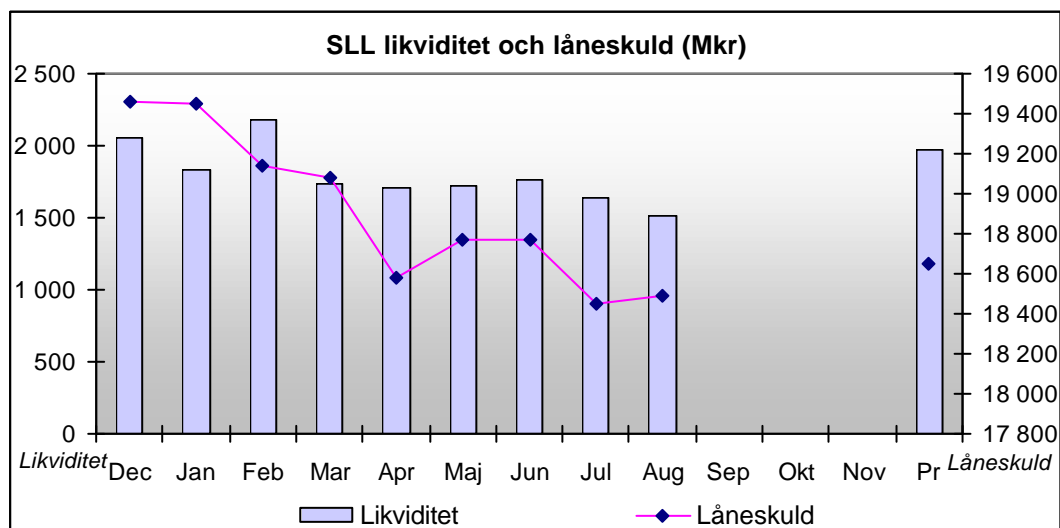
6.1.1 Likviditet, betalningsberedskap och finansnetto

Likviditeten uppgår till 1 514 mkr, vilket är 545 mkr lägre än vid årets början. Samtidigt har låneskulden inklusive leasing under samma period minskat med knappt en miljard till 18,5 miljarder. Vid utgången av 2005 beräknas låneskulden inkl leasing uppgå till ca 18,6 miljarder. I den prognostiserade låneskulden ingår även leasingfinansiering av bussar med anledning av försöket med trängselskatt med 577 mkr.

Enligt landstingets finanspolicy ska landstingets genomsnittliga betalningsberedskap uppgå till minst 21 dagar. Betalningsberedskapen var den sista augusti 7,8 miljarder, vilket motsvarar en betalningsberedskap på 52 dagar. Ej utnyttjad checkräkningskredit uppgår till 1,5 miljarder.

Finansnettot prognostiseras till -787 mkr, vilket är en förbättring mot budget med drygt en kvarts miljard. Förklaringen är att de finansiella kostnaderna prognostiseras minska till följd av lägre marknadsräntor och lägre upplåningsvolym än budgeterat. Minskningen är hänförlig till SL och koncernfinansiering.

SLL hade per 2005-08-31 tecknat ränteswapavtal om totalt 4,5 miljarder för att låsa in en fast ränta och skydda kassaflödet för lån och finansiell leasing med rörlig ränta. Detta innebär en ökning från årsskiftet 2004-2005 med 250 mkr i syfte att hålla räntebindningstiden på önskad nivå.

6.1.2 Finanspolicy

AB SLL Internfinans rapporterar att de ramar som gäller för koncernens upplåningsrisk har överträts under året. Den huvudsakliga förklaringen till överträdelserna var att landstinget amorterat ned låneskulden och att andelarna inom vissa löptidssegment därför kom att överskrida gällande ramar. Finanspolicyen har under

våren uppdaterats för att möjliggöra ytterligare amorteringar på låneskulden utan att avvikelser från finanspolicyen uppstår.

Pensionsmedlen återlänas i enlighet med av landstingsfullmäktige fastställd placeringenspolicy för pensionsmedel.

6.1.3 Komprimerad finansieringsanalys

	Koncernen		
	050831	040831	041231
Summa kassaflöde från verksamheten	2 957	2 070	2 526
<i>Förändring av rörelsekapital</i>	-834	219	1 639
Kassaflöde före investeringar	2 123	2 289	4 165
<i>Nettoförändring av investeringsverksamheten</i>	-2 207	-1 580	-2 511
Kassaflöde efter investeringar	-84	709	1 654
<i>Nettoförändring av lånefinansiering</i>	-948	-600	-1 220
<i>Nettoförändring av övrig finansiering</i>	487	481	835
Förändring av likvida medel	-545	590	1 269

Finansieringsanalysen, se fullständig finansieringsanalys på sid 45, visar kassaflöde från verksamheten inkl. förändringar av rörelsekapitalet, kassaflöde från investeringsverksamheten samt finansiering. Summan av dessa komponenter utgör förändringen av landstingets likvida medel.

Kassaflödet från verksamheten är positivt med 2 957 mkr, detta är en förbättring jämfört med 2004 med 887 mkr. Den främsta förklaringen till förbättringen är att resultatet för 2005 är bättre än 2004. Förändringen netto av rörelsekapitalet är negativ med 834 mkr. Förändringen av de kortfristiga skulderna ger en negativ likviditetseffekt på 980 mkr. Det speglar den säsongsvariation som finns i framförallt löne- och semester-skuld samt leverantörsskulder. Periodisering av skatteintäkter ger vidare en negativ likviditetseffekt på 471 mkr.

Förändringen av de kortfristiga fordringarna ger en positiv likviditetseffekt med 160 mkr, vilket huvudsakligen beror på normal säsongsvariation av kundfordringarna.

Kassaflödet från investeringsverksamheten är 613 mkr lägre än föregående år. I nettoinvesteringarna innevarande år ingår dock investeringar avseende försöket med tränings-skatt med 476 mkr. Vidare är erhållna statsbidrag för investeringar 136 mkr lägre än föregående år.

Kassaflödet efter investeringar är negativt med 84 mkr. Den goda kassabehållningen har gjort att lån om 948 mkr kunnat lösas. Återlån av pensionsmedel med 481 mkr har skett.

Likvida medel har minskat med 545 mkr och uppgår till 1 514 mkr.

6.1.4 SLL långsiktiga finansiella mål

Inför arbetet med budget 2006 har Stockholms läns landsting i enlighet med regeringens proposition 2003/04:105 *God ekonomisk hushållning* antagit långsiktiga finansiella mål. I delårsbokslutet 2005 görs en avstämning av hur väl landstinget väntas följa de beslutade målen. Avstämningen nedan visar att landstingets verksamhet ur ett ekonomiskt perspektiv är hållbar.

Det finansiella perspektivet tar sikte på kommunens eller landstingets finansiella ställning och dess utveckling och anger därmed de finansiella ramarna för den verksamhet som bedrivs. Utgångspunkten är att varje generation själv ska bära kostnaderna för den service som den konsumerar. Ingen generation ska behöva betala för det som en tidigare generation förbrukat.

Dimension	Mål	Måluppfyllelse Prognos 2005
Resultat	Att resultatet är i balans med hänsyn tagen till ej resultatförda kostnader och att realkapitalet bibehålls	Ja
Finansiering	Att investeringarna självfinansieras till 100 procent med undantag av större nyinvesteringar	Ja
Skuldsättning	Att lånefinansiering endast används för Att finansiera investeringar	Ja
In- och utbetalningsströmmar	Att betalningsberedskapen motsvarar Minst 21 dagars genomsnittliga driftskostnader	Ja

Landstingsfullmäktige beslutade om ett antal långsiktiga finansiella mål i linje med regeringens proposition. I propositionen nämns fyra olika dimensioner för finansiella mål och dessa är; resultat, finansiering, skuldsättning och in- och utbetalningsströmmar.

För att klara de finansiella målen måste landstinget i nuläget generera ett årligt överskott. Det prognostiserade resultatet på 1 065 mkr är tillräckligt för att täcka ökningen av den del av pensionsskulden som inte finns i balansräkningen och som därmed inte heller kostnadsförs i resultaträkningen. Pensionsförpliktelserna utanför balansräkningen beräknas för helåret 2005 öka med ca 168,0 mkr till 17 998,0 mkr.

En hög grad av självfinansiering innebär att landstingets realkapital bibehålls, vilket även det kan kräva överskott för att generera ett tillräckligt stort positivt kassaflöde. Investeringarna, exklusive investeringarna föranledda av försöket med trängselskatt, självfinansieras till 104%, vilket innebär att målet avseende självfinansiering av investeringar väntas uppfyllas 2005.

År 2005 väntas den räntebärande låne- och leasingskulden minska med 900 mkr samtidigt som anläggningstillgångarna ökar med 2 176 mkr. Investeringarna avseende försöket med trängselskatt är beaktade i både prognosen för låneskulden och den väntade förändringen av landstingets anläggningstillgångar. Även skuldsättningsmålet väntas därmed uppfyllas 2005.

Betalningsberedskapen består av bindande kreditlöften samt tillgänglig likviditet. Landstingets avtalade bindande kreditlöften uppgår till 6 500 mkr per den 31 augusti 2005. Nivån på dessa förutses inte förändras i väsentlig utsträckning under 2005 varför behovet av betalningsberedskap på 3 100 mkr sannolikt kommer att infrias, även oaktat eventuell likviditetsbehållning.

Landstingets långsiktiga finansiella mål ställer högre krav på resultat än lagreglerna om balanskrav som alltjämt gäller. Lagreglerna om balanskrav tillämpas för sjätte året. Budget i balans innebär att landstingen ska upprätta sin budget så att intäkterna överstiger kostnaderna. Om ett landsting visar ett underskott för räkenskapsåret ska det redovisade egna kapitalet i balansräkningen återställas senast under det andra året efter det år då underskottet uppkom.

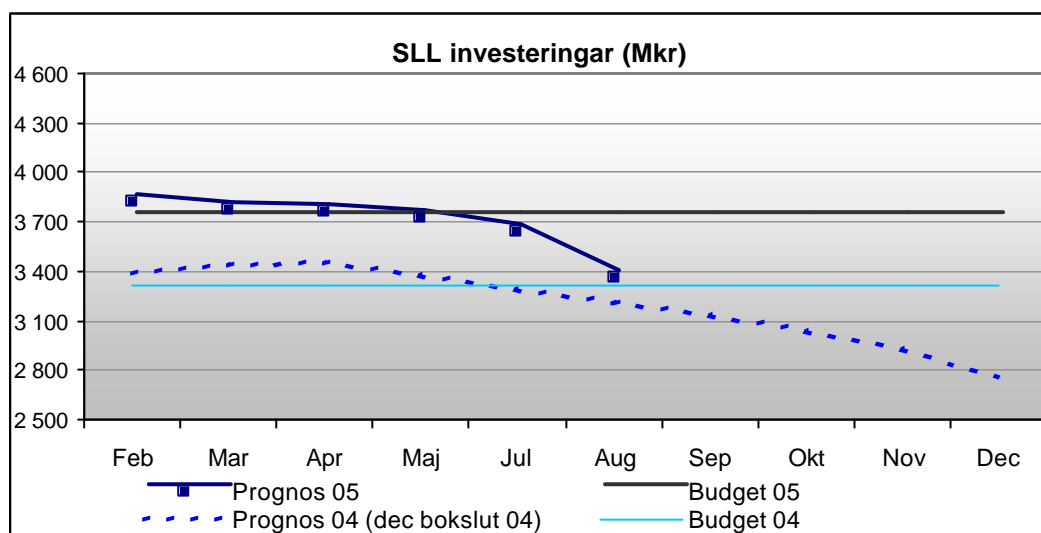
mkr	Koncernen 2005
Årets resultat enligt resultaträkningen, prognos	1065
Avgår: samtliga realisationsvinster	-91
Justerat resultat	974
Akkumulerat överskott enligt balanskravet	1794

Landstinget väntas klara lagreglerna om en budget i balans 2005, då överskottet exklusive reavinster är positivt. Landstingskoncernens egna kapital beräknas uppgå till 1,8 miljarder per 31 december 2005 vilket motsvarar en soliditet på ca 4%.

6.2 Investeringar

6.2.1 Totala investeringar

Periodens investeringar uppgick till 1 765,2 mkr eller 47,5% av den budgeterade årsvolymen på 3 715,0 mkr.

Exkl investeringar med anledning av trängselskatteförsöket.

6.2.2 Trafik

Trafikinvesteringar genomförs av SL och WÅAB. SL:s budgeterade investeringar uppgick netto, efter statsbidraget på 79,8 mkr, till 1 027,5 mkr och de större objekten avser modernisering och upprustning av tunnelbana, nya pendeltågsvagnar samt ny pendeltågsdepå i Upplands-Bro. I särskild ordning redovisas investeringar för 475,7 mkr som har genomförts med anledning av trängselskatteförsöket. Prognosen på 1 881,2 mkr netto ligger 236,8 mkr under budget. Därtill tillkommer för helåret 2005 ytterligare 761,8 mkr avseende investeringar med anledning av trängselskatteförsöket. För övrigt prognostiseras 83,0 mkr lägre statsbidrag till följd av leveransförse- ningar av nya pendeltågsvagnar X-60. WÅAB:s investeringar uppgick under perioden till 36,8 mkr och avser främst M/S Dalarö som levererades den 18 februari. WÅAB:s prognos på 45,3 mkr ligger 30,3 mkr över budgeten till följd av överskjutande betal- ningar från 2004 för fartygen Sandhamn och Dalarö.

Förutom 1 027,5 mkr i utfallet för trafikinvesteringar har investeringar med anledning av **trängselskatteförsöket** genomförts för 475,7 mkr. I prognosen på 1 881,2 mkr för tra- fikinvesteringar tillkommer 761,8 mkr avseende investeringar med anledning av trängsel- skatteförsöket: 576,8 mkr anskaffning av bussar och 185,0 mkr övriga investeringar. En- ligt avtal med staten finansieras den utbyggda kollektivtrafiken under försöket med träng- selskatt i särskild ordning.

6.2.3 Fastigheter

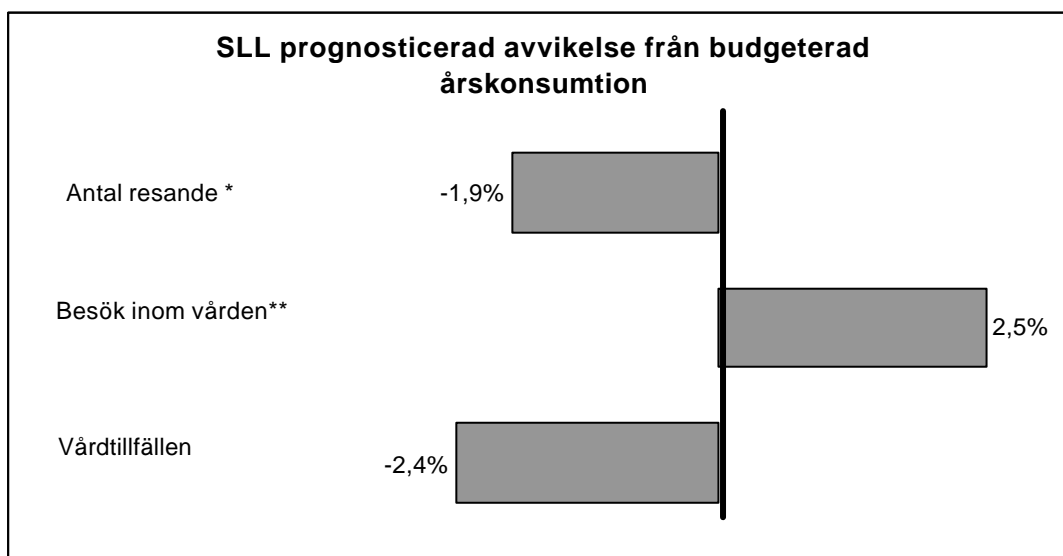
Fastighetsinvesteringar, som genomförs inom Landstingsfastigheter, uppgick under perioden till 390,2 mkr och prognosen på 826,3 mkr ligger 119,7 mkr under budgeten.

Investeringar netto mkr	Utfall jan-aug	Budget 2005	Prognos 2005	Utfall 2004
Trafikinvesteringar	1 064,3	2 133,0	1 926,5	1 661,0
Fastigheter	390,2	946,0	826,3	675,0
Maskiner och inventarier	287,9	596,0	572,6	393,0
Ombyggnad i externt förhyrda lokaler	22,8	40,0	40,1	30,0
Totala investeringar SLL-koncernen	1 765,2	3 715,0	3 365,5	2 759,0

6.2.4 Maskiner och inventarier, Ombyggnad i externt förhyrda lokaler

Prognosen för investeringar i *maskiner och inventarier* samt i *ombyggnader i externt förhyrda lokaler* ligger i stort sett i nivå med budgeten.

6.2.5 Produktion/konsumtion

* Summering antalet påstigande inom SL, antalet passagerare på WÅAB och antalet resor Färdtjänstnämnden

** Besök hos läkare och övriga självständiga vårdgivare, exklusive telefonkontakter.

Vård inom geriatrik, psykiatri, akutsomatik samt primärvård.

Vårdstatistik visas inklusive privata specialister / privatägd sjukvård som har avtal med BV.

Med besök i öppenvård avses ett ny- eller återbesök hos en läkare eller en annan självständig vårdgivare

Med vårdtillfälle i sluten vård avses ett vårdförlopp som påbörjas med avsikten att vården skall pågå under längre tid än ett dygn. Vårdtillfället räknas med statistiskt då patienten skrivs ut.

Både Färdtjänstnämnden och Waxholmsbolaget lämnar vid denna delårsrapportering en förändrad prognos. FtjN uppskattar att antalet resor blir 5,0% färre än budgeterat och WÅAB prognostiserar en minskning av antalet passagerare med -2,8% jämfört med budget. SL bibehåller sin prognos på 1,9% färre påstigande. Se vidare 7.2, *Trafiken*.

Vårdkonsumtionen följer i stort samma trend som tidigare. Läkarbesöken på husläkarmottagningarna ökar samtidigt som de minskar på sjukhusen och hos privata specialister. Se vidare 7.1, *Hälso- och sjukvården*.

6.3 Personal

Under perioden har personalarbetet fokuserat på de konsekvenser som följer av strukturförändringarna i enlighet med 3 S-utredningen, bland annat utveckling av akutsjukvården och närsjukvården. Parallellt med detta har arbetet med att attrahera, behålla och utveckla medarbetare fortsatt för att kunna säkerställa personalförsörjningen på lång sikt. Arbetsmiljöarbetet och hälsoarbetet har effektiviserats och den genomsnittliga sjukfrånvaron fortsätter att minska.

Anställda per verksamhetsområde

	2005-08	2004-08	för.%	Av totala Inom respektive verk-		
				ant. anst % - andel anställda	samhetsområde % - andel kvinnor	% - andel män
	2005-08	2004-08	för.%	2005-08	2005-08	2005-08
Hälso- och sjukvård inkl tandvård	40 644	40 838	-0,475	95,7	81,3	18,7
Trafik	726	678	7,080	1,7	38,7	61,3
Fastighetsverksamhet	190	188	1,064	0,4	45,3	54,7
Övrig verksamhet ^{1) 2)}	907	765	18,56	2,2	62,3	37,7
Totalt	42 467	42 469	-0,005	100,0	80,0	20,0
varav inom förvaltningarna	31 510	31 603	-0,294	74,2	80,0	20,0
varav inom bolagen	10 957	10 866	0,837	25,8	80,0	20,0

1) I övrig verksamhet ingår Kultur- och utbildningsnämnden, MediCarrier, Landstingsstyrelsens förvaltning (exkl. Forum och BV), Region- och trafikplanenämnden, Landstingsrevisorerna, Patientnämnden, Internfinans.

2) Den personal som tidigare ingick i BKV som inte redovisas inom Hälso- och sjukvård i år, dvs. ekonomifunktion, juridik, katastrof, planering, smittskydd m.m. redovisas i tabellen ovan inom begreppet Övrig verksamhet.

Personalnyckeltal	2005-08	2004-08	förändr %
Antal anställda	42 467	42 469	-0,005
Andel kvinnor	80,0 %	79,4 %	0,8
Andel män	20,0 %	20,6 %	-2,9
Andel deltid	15,4 %	14,8 %	4,1
Antal årsarbetare ¹⁾	40 446	40 157	0,7
Sysselsättningsgrad ²⁾	95,5 %	94,5%	1,1
Antal läkare	5540	5580	-0,7
Antal sjuksköterskor	11 954	11 750	1,7
Antal undersköterskor	5542	5587	-0,8
Sjukdagar per anställd	14,0	14,9	-6,0
Sjukdagar per anställd - kvinnor	15,8	16,7	-5,4
Sjukdagar per anställd - män	6,8	7,9	-13,9

¹⁾ Summerad sysselsättningsgrad ²⁾ Sysselsättningsgrad i förhållande till antal anställda

Antalet medarbetare i landstinget ligger på samma nivå som föregående delår. En liten minskning finns inom Hälso- och sjukvården medan Trafik och Övrig verksamhet ökat antalet medarbetare. Andelen kvinnor i landstinget är 80% och män 20%. Antalet sjuk-

sköterskor har ökat medan antalet läkare och undersköterskor har minskat. Sjukfrånvarons utveckling beskrivs nedan.

6.3.1 Personal och kompetensförsörjning

Rekryteringssituationen

Tillgången på personal är i balans och det finns sökande till lediga tjänster både inom hälso- och sjukvård och till övriga verksamheter. Under sommaren har det funnits tillgång till sommarvikarier. Fortfarande finns vissa svårigheter att rekrytera intensivvårds- och operationssjuksköterskor samt sjuksköterskor för nattjänstgöring. Även vissa psykiatrienheterna och beroendevården har haft svårigheter att rekrytera sjuksköterskor. Motsvarande problem finns med att rekrytera specialisläkare, speciellt inom radiologi samt för vissa enheter inom psykiatri och beroendevård samt primärvård.

För att möta behoven av specialistutbildad vårdpersonal har arbetet med rekrytering av sjuksköterskor och läkare från EU/EES fortsatt. Under året har 14 sjuksköterskor och 4 läkare rekryterats från främst Tyskland med specialiteter som operation, IVA, psykiatri samt allmänmedicin. Dessutom pågår rekrytering av radiologer från Tyskland.

Landstinget har i samverkan med länsarbetsnämnden upphandlat platser på specialistutbildningar för sjuksköterskor inom operation/intensivvård, barnsjukvård samt onkologi.

Prao och sommarpraktik

En del av den långsiktiga personalförsörjningen är informationsverksamhet till ungdomar. Under året har 269 elever från årskurs 8 och 9 haft praktisk arbetslivsorientering (PRAO) i vården. Ytterligare 129 elever har vid studiebesök på IFU (Infocenter för unga) genom en interaktiv utställning fått ett smakprov på hur vården fungerar. Genom den sommarpraktik som landstinget ordnat för nionde året i rad har 750 ungdomar fått prova på att arbeta under fyra sommarveckor, främst inom vårdverksamhet.

6.3.2 Kompetensutveckling

Ledarutveckling

Två program av landstingets ledarskapsprogram för första linjens chefer KLIV (Kompetenta ledare i vården) startade under våren. Hittills har 250 chefer genomgått programmet sedan starten 2000.

Kompetensanalys- och kompetensutvecklingspengar

Landstinget har beviljats 40 mkr av Europeiska socialfonden, ESF, för ett projekt som syftar till att ta fram en modell för kompetensanalys och kompetensutveckling. Grunden till projektet är 3S-utredningen, Gemensam vårddokumentation (GVD) och Jämställd vård. Sammantaget berör projektet 5000 medarbetare inom hälso- och sjukvården och räcker till och med 2006. Projektet leds från LSF och delprojektledare finns för varje deltagande förvaltning och bolag.

Medel för kompetens- och motivationshöjande åtgärder

Landstingsfullmäktige beslutade i februari att avsätta 25 mkr för kompetens- och motivationshöjande åtgärder inom ramen för 2005 års budget (LS 0502-0361). Förvaltningar och bolag har möjlighet att använda pengarna för åtgärder som bedöms öka motivationen och/eller kompetensutveckla medarbetarna genom olika utvecklingsprogram, seminarier eller hälsofrämjande åtgärder. En redovisning om hur pengarna har använts kommer att ske i anslutning till årsbokslutet.

Palett

Idag använder ca 86% av landstingets förvaltningar och bolag PA-systemet Palett. Ett projekt har startats för att ansvara för och hantera genomförandet av uppgraderingen som systemet står inför och som ska vara genomfört den 1 januari 2007.

6.3.3 Bemanningkostnader

I tabellen nedan redovisas landstingskoncernens bemanningkostnader. Största delen av personalkostnaderna utgörs av löner. Dessutom ingår sociala avgifter och pensionskostnader.

	2005-aug	2004-aug	Förändring i %
Lönekostnader, mkr	8 278	8 014	3,3
därav - sjuklön	133	120	10,8
- övertidsersättning	159	161	-1,2
Pensionskostnader	1 282	1 172	9,4
Sociala avgifter	2 623	2 547	3,0
därav - särskild sjukförsäkringsavgift	12	0	
Övriga personalkostnader ¹⁾	236	252	-6,3
Summa personalkostnader	12 419	11 985	3,6
Kostnad för inhyrd personal	65	71	-8,5
Total bemanningkostnad	12 484	12 055	3,6

1) *t ex företagshälsovård, friskvård,, utbildnings och konferenskostnader, personalrepresentation, kostnadsersättningar*

Lönekostnaderna har ökat med 3,3 procent jämfört med föregående delår (2,5% ökning delår 2004). Sjuklönekostnaden har ökat med 10,6 (11,1%) vilket har samband med den ökade lönekostnaden.

Den 1 januari 2005 infördes en lag om särskild sjukförsäkringsavgift. Den innebär att arbetsgivaren betalar en medfinansieringsavgift på 15% av den sjukpenning som Försäkringskassan utbetalat till anställda som är sjukskrivna på heltid. Under delåret har kostnaden för medfinansieringen uppgått till 12,3 mkr. Betalningsansvaret för den tredje sjukveckan har tagits bort, det innebär att arbetsgivaren återigen betalar sjuklönen de 14 första dagarna.

Inhyrd personal

De höga kostnaderna för inhyrd personal som landstinget haft under flera år har minskat kraftigt. Kostnaderna fortsätter att minska, dock i en långsammare takt. Bland akutsjukhusen är det framförallt Karolinska och Södersjukhuset som minskat jämfört med föregående delår med 8 respektive 2 mkr. SLSO har däremot redovisar en ökning av kostnaderna.

	2005-aug	2004-aug	Prognos 2005	Utfall 2004
mkr				
SLSO	54	51	72	78
Akutsjukhusen	7	16	8	22
Övriga enheter	4	4	9	5
Totalt	65	71	89	105

Medellöneutvecklingen

Förvaltningsvisa löneöversynsförhandlingar avseende samtliga avtalsområden bedöms vara klara under senare delen av 2005.

Medellönen för anställda i hela landstingskoncernen uppgår den 31 augusti 2005 till 25 543 kr, vilket är en höjning sedan augusti 2004 med 388 kr (1,5%). Kvinnornas medellöner har ökat med 365 kr (1,5%) till 24 059 kr/mån och männens med 471 kr (1,5%) till 31 543 kr/mån.

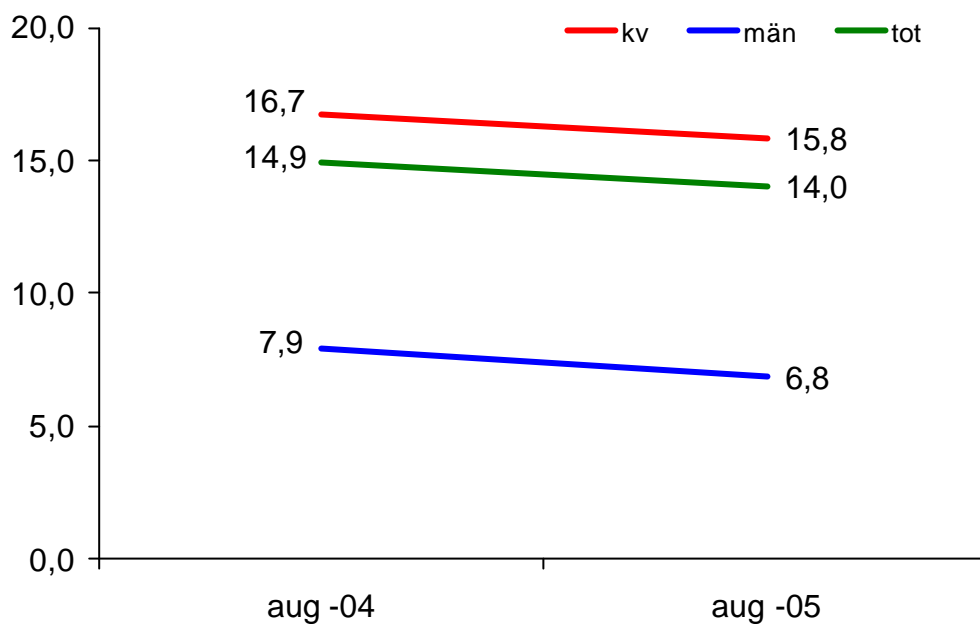
Omställningsarbetet

Våren 2004 antogs riktlinjer för omställningsåtgärder till följd av strukturförändringar i vården. Totalt avsattes 274,1 mkr. Inför 2005 gjordes en genomgång av förvaltningar/bolags förväntade behov och en ram fastställdes för fördelning av de 91,5 mkr som kvarstod för år 2005. Samtliga förvaltningar och bolag ligger vid delåret inom fastställd ram och hittills har totalt 53,5 mkr förbrukats. Totalt har 59 personer omfattats av olika omställningsåtgärder. Enligt prognos kommer samtliga medel att förbrukas.

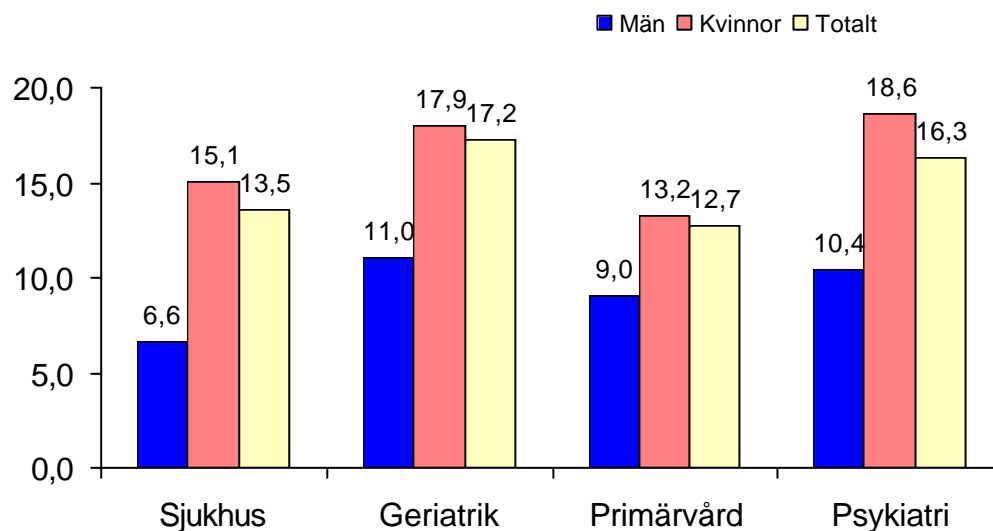
6.3.4 Sjukfrånvarons utveckling

Hälsoplanens mål med att minska sjukfrånvaron uppnåddes förra året genom en minskning på 1,4 dagar. Tendensen är att sjukfrånvaron fortsätter att sjunka även i år. För perioden uppgår antalet sjukfrånvarodagar per anställd i genomsnitt 14,0 (14,9). För män är antalet dagar 6,8 (7,9) och för kvinnor 15,8 (16,7). Prognosen för helåret är 21,6 (23,0 utfall 2004) sjukdagar per anställd, 24,4 (25,7) dagar för kvinnor och 10,8 (12,4) dagar för män.

Antal sjukdagar per anställd/kön i SLL-koncernen

I de flesta av hälso- och sjukvårdens verksamheter fortsätter den genomsnittliga sjukfrånvaron att minska. Akutsjukhusen redovisar sjukfrånvaron med 13,5 dagar (11,8). Geriatriken minskar med 3,3 dagar till 17,2 (20,5). Psykiatrien minskar till 16,3 (18,5) sjukdagar och primärvården till 12,7 (14,0).

I flertalet av landstingets övriga verksamheter fortsätter sjukfrånvaron att minska.

Sjukfrånvaron i förhållande till ordinarie arbetstid har ökat något till 7,47 (7,21) procent totalt och för kvinnor är den 8,25 (8,08) procent. Männerna minskar till 4,45 (4,88) procent.

En fördjupad analys av sjukfrånvaron görs i samband med års- och hälsobokslut 2005.

6.3.5 Arbetsmiljö och hälsa

För att främja arbetsmiljö- och hälsoarbetet har landstinget beviljat projektmedel (6 mkr) till nio arbetsmiljöprojekt som syftar till arbetsmiljöförbättringar inom verksamheter med tung belastning och hög sjukfrånvaro. Bland de satsningar som beviljats medel finns t ex Stockholms läns sjukvårdsområde med projektet ”Att förebygga och hantera hot och våld från patienter i psykiatrisk vård”, Danderyds sjukhus AB med projektet ”Läkarsekreteraren –arbetet, hälsan och livet” samt Södersjukhuset AB där den största satsningen görs på barnsköterske- och undersköterskegruppen. Resultaten av de nio arbetsmiljöprojekten, varav några är fleråriga, ska utvärderas och centrala insatser genomföras i syfte att inspirera till ytterligare utvecklingsarbete inom SLL.

Landstingets verksamheter har intensifierat sitt rehabiliteringsarbete, vilket med all säkerhet är en av orsakerna till att den genomsnittliga sjukfrånvaron minskar. Arbetet underlättas av att samarbetet med Försäkringskassan (FK) effektiviserats genom att verksamheterna inom hälso- och sjukvården fått egna kontaktpersoner från FK som samordnar rehabiliteringen. Flera särskilda rehabiliteringsprojekt pågår inom hälso- och sjukvården, exempelvis Karolinska Universitetssjukhusets RekS-projekt (Rehabilitering Karolinska) som erbjuder långtidssjuka att arbetsträna vid speciella fadderavdelningar för att så småningom återgå i tjänst.

Förvaltningarnas och bolagens samverkan med företagshälsovården har fortsatt att utvecklas. Fortfarande ligger tyngdpunkter på individinriktade s.k. efterhjälpande insatser som rehabilitering, men tendensen är att nyttjandet av tjänster inom det förebyggande organisationsinriktade området, t ex arbetsmiljökartläggningar, ökar.

Under året har arbetet med att förbättra säkerheten varit i fokus. Ett exempel på detta är AISAB som har tagit fram tydligare riktlinjer för säkerhetstänkandet. En annan viktig del i AISABs arbetsmiljöarbete är kamratstöds- och debriefingorganisationen som var en viktig del i det mottagningsarbete som skedde i samband med tsunamikatastrofen.

6.3.6 Jämställdhet

Landstinget har i samverkan med Karolinska Institutet (KI) beviljats medel från Europeiska Socialfonden för att under en tre-årsperiod genomföra certifierad utbildning i jämställdhet av chefer inom landstinget och KI. Totalt har 150 deltagare hittills genomgått utbildningen och under hösten startar fem kurser med sammanlagt 100 deltagare.

Utöver landstingets jämställdhetsprojekt görs verksamhetsanknutna insatser för att utveckla jämställdhetsarbetet. Som exempel kan nämnas Karolinska Universitetssjukhuset vars projekt 3xAPT innebär att jämställdhetsfrågor diskuteras vid arbetsplatsträffarna med stöd av utbildningsmaterialet Hälsa, arbete och kön. Vidare har sjukhuset i samarbete med övriga sjukhus i Mälardalen startat ett arbete med arbetsvärdering och löneanalyser. Ett annat exempel på aktivt jämställdhetsarbete är Danderyds sjukhus AB där kontaktpersoner för jämställdhet har utsetts inom varje verksamhetsområde. Kontaktpersonerna ska stimulera erfarenhetsutbyte och kompetensutveckling inom jämställdhetsområdet och vara ett stöd för chefer och medarbetare.

6.4 Miljö

Handel med utsläppsrätter

År 2005 är det första året som förpliktigar till redovisning av koldioxidutsläpp. Locum kommer enligt beräkningarna att behöva köpa fler utsläppsrätter än vad som tilldelats för år 2005.

Tillstånd för miljöfarlig verksamhet

Med anledning av kravet om tillstånd för utsläpp av koldioxid kommer reservkraftanläggningen för Huddinge sjukhusområde att behöva tillstånd för miljöfarlig verksamhet innan årets slut.

Redovisning av de övergripande gemensamma målen:

1. Luftföroreningar och buller från väg-, spår- och sjötrafik

De luftföroreningar, som SLL ger upphov till, kommer företrädesvis från dieselbussarna i kollektivtrafiken. SL arbetar därför långsiktigt med att byta ut dessa mot mindre miljöbelastande fordon. SL uppskattar i sin delårsredovisning 2005 att de vid 2006 års slut kommer att ha 25 % bussar med förnybart drivmedel, trängselbussarna exkluderade.

Projektet ”HECTOR” som syftar till att åstadkomma ett inköpskonsortium för etanolbussar har presenterats i olika fora bland annat vid kollektivtrafikmässan i Rom. Kollektivtrafikbolag i flera städer är nu projektdeltagare (Sao Paolo, Nanjang, La Spezia, Madrid, Stockholm, Biofuel region) och andra är intresserade av att prova bussar (London, Rotterdam, med flera). Projektet har stimulerat den hittills enda etanolbusstillverkaren Scania att återuppta tillverkningen och dessutom vidareutveckla den gamla motorn till en större och motorstarkare variant.

Uppföljning av handlingsplaner mot buller samt mängd utsläppt fossil koldioxid redovisas i miljöredovisningen för helåret 2005.

2. Luftföroreningar från värme- och elproduktion

El- och värmeanvändningen för de strategiska fastigheter, som Locum förvaltar återges i nedanstående tabell.

	Utfall helår 2003	Utfall helår 2004	Utfall T2 2003	Utfall T2 2004	Utfall T2 2005
Värmeanvändning, kWh/m ² BTA	142	138	88	85	84
Elanvändning, kWh/m ² BTA	106	106	72	71	71
Energianvändning, kWh/m ² BTA, strategis- ka fastigheter	248	244	160	156	155

Tabell: Energianvändningen avseende el- och värmeanvändning inom det strategiska fastighetsbeståndet.

Värmeanvändningen för delåret var i genomsnitt 0,7 kWh/m² BTA lägre än den var vid samma tidpunkt 2004. Det ger en indikation om att årsanvändningen för 2005 kan reduceras något mot 2004.

Elanvändningen var vid andra tertialet i det närmaste oförändrad med en reduktion på 0,2 kWh/m². Det ger en indikation om att årsanvändningen för 2005 inte kommer att förändras nämnvärt mot år 2004.

Beslut inväntas om installation av elmätare för kylaggregat. När detta har gjorts kan kylanvändningen målsättas.

För SL AB var andelen energi från förnybara källor 68 % under år 2004. Ett utredningsarbete har startats för att kartlägga åtgärder och kostnader för att nå målet om 75 %.

3. Äldre föroreningar i mark och byggnader

Locum har tagit fram en handlingsplan för kartläggning av landstingets äldre föroreningar/miljöskulder i mark och byggnader. Handlingsplanen bygger på att Landstingets inventeringskrav ska uppnås, vilket innebär att inventeringarna ska vara avklarade innan utgången av år 2006.

SL AB har utfört en inventering av samtliga spår- och bussdepåer. En riskbedömning av samtliga av SL:s typområden pågår. Saneringsbehovet skall planläggas.

4. Läkemedelsrester i mark, vatten och luft

En förbättrad version av miljöklassificeringssystemet för läkemedel har tagits fram i samverkan mellan landstinget, Sveriges kommuner och landsting, Läkemedelsverket, Apoteket AB och Läkemedelsindustri-föreningen. Systemet börjar införas hösten 2005. Läkemedelssakkunniga i Stockholms läns landsting kommer från hösten 2005 att prioritera ekonomi och miljöpåverkan lika (efter medicinsk ändamålsenlighet) vid val till "Kloka listan".

5. Lustgasutsläpp från vården

Destruktionsanläggningen för lustgas, som installerades i december på Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge fungerar bra. Av den lustgas som fångas in bryts mer än 90 % ner till syre och kväve. Vissa problem finns dock med att samla upp all använd lustgas beroende på maskernas utformning. Maskinens elförbrukning är hög. En utvärdering pågår fortfarande.

6. Verksamhetsanknutna miljöfrågor

Detta mål nås främst genom att förvaltningarna/bolagen har certifierade miljöledningssystem. Under året har Karolinska Universitetssjukhuset, Kultur- och utbildningsförvaltningen, Folk tandvården Stockholms län AB, ledningen för samt organisationen Södertälje sjukhus samt delar av SLSO certifierats. Under resterande delen av 2005 räknar RTK, SL, Stockholm Care AB, kvarvarande delar av SLSO samt kvarvarande delar av sjukvården i Salem, Nykvarn och Södertälje att bli certifierade.

6.5 Intern kontroll

Stockholms läns landsting har en omfattande struktur av policys och regelverk inom olika områden. Dessa olika regelverk utgör grunden för Stockholms läns landstings interna kontroll.

Syftet med den interna kontrollen kan sammanfattas med att:

- Säkerställa styrbarhet
- Säkerställa säkerhet
- Säkerställa effektivitet
- Undgå allvarliga fel och brister
- Ge underlag för kontinuerliga förbättringar.

Process till att uppnå:

- Ändamålsenlig, kostnadseffektiv och säker verksamhet
- Tillförlitlig ekonomisk och finansiell rapportering och information
- Efterlevnad av tillämpliga lagar och föreskrifter m.m.

Som ett led i den interna kontrollen, har som en bilaga till förvaltningsberättelsen en uppföljning av enheternas egna bedömningar av efterlevnaden inarbetats. Rent generellt anges följsamheten till införda policys som mycket god.

Landstingsstyrelsens förvaltning arbetar med ett förslag till **Intern kontroll policy** som är tänkt att gälla för hela SLL-koncernen. Arbetet beräknas vara klart för politisk behandling innan årsskiftet.

6.6 Resultaträkning , Balansräkning

Resultaträkning, koncernen

mkr	Not	0501	0401	0401	0501
		-0508	-0408	-0412	-0512
		Utfall	Utfall	Utfall	Prognos
Verksamhetens intäkter ¹⁾	2,3	7 277	7 138	11 139	11 485
Verksamhetens kostnader	2,3	-32 739	-31 662	-48 863	-51 363
Avskrivningar		-1 282	-1 134	-1 781	-1 951
Verksamhetens nettokostnader²⁾		-26 744	-25 658	-39 505	-41 826
Skatteintäkter		27 521	27 267	40 784	41 282
Generellt statsbidrag ¹⁾		2 962	3 838	5 860	4 444
Inkomst- och kostnadsutjämning		-1 365	-3 574	-5 361	-2 048
Skatteintäkter, generellt statsbidrag, utjämning och momsavgift		29 118	27 531	41 283	43 678
Finansiella intäkter		64	59	94	74
Finansiella kostnader		-618	-695	-967	-861
Resultat efter finansiella poster		1 820	1 237	905	1 065
Periodens resultat		1 820	1 237	905	1 065

¹⁾ Bidrag för läkemedelsförmånen ingår fr o m 2005 i generella stadsbidraget. Justering har gjorts för år 2004 för jämförbarhet

²⁾ Andelar i intresseföretags resultat ingår med 3 i prognosen för verksamhetens nettokostnader

Resultaträkning, landstinget

	0501	0401	0401
	-0508	-0408	-0412
mkr	Utfall	Utfall	Utfall
Verksamhetens intäkter ¹⁾	3 082	3 128	4 830
Verksamhetens kostnader	-29 829	-28 639	-43 940
Avskrivningar	-572	-539	-815
Verksamhetens nettokostnader²⁾	-27 319	-26 050	-39 925
Skatteintäkter	27 521	27 267	40 784
Generellt statsbidrag ¹⁾	2 962	3 837	5 860
Inkomst- och kostnadsutjämning	-1 365	-3 574	-5 361
Skatteintäkter, generellt statsbidrag, utjämning och momsavgift	29 118	27 530	41 283
Finansiella intäkter	225	112	173
Finansiella kostnader	-459	-604	-769
Resultat efter finansiella poster	1 565	988	762
Periodens resultat	1 565	988	762

¹⁾ Bidrag för läkemedelsförmånen ingår fr o m 2005 i generella statsbidraget. Justering har gjorts för år 2004 för jämförbarhet

²⁾ Andelar i intresseföretags resultat ingår med 3 i prognosen för verksamhetens nettokostnader

Balansräkning, koncernen

mkr	Not	050831	040831	041231
-----	-----	--------	--------	--------

Tillgångar**Anläggningstillgångar***Immateriella anläggningstillgångar*

Nyttjanderätter, goodwill		10	9	9
---------------------------	--	----	---	---

Materiella anläggningstillgångar

Mark, byggnader och tekniska anläggningar		25 773	24 446	25 120
---	--	--------	--------	--------

Maskiner och inventarier		3 757	3 678	3 632
--------------------------	--	-------	-------	-------

Pågående nyanläggningar, förskott		4 987	4 905	4 685
-----------------------------------	--	-------	-------	-------

avseende materiella anläggningstillgångar

Finansiella anläggningstillgångar

Finansiella anläggningstillgångar		1 037	1 099	1 073
-----------------------------------	--	-------	-------	-------

Summa anläggningstillgångar		35 564	34 137	34 519
------------------------------------	--	---------------	---------------	---------------

Omsättningstillgångar

Förråd mm		257	232	243
-----------	--	-----	-----	-----

Kortfristiga fordringar		4 500	4 439	4 660
-------------------------	--	-------	-------	-------

Kortfristiga placeringar		1 265	1 251	1 978
--------------------------	--	-------	-------	-------

Kassa och bank		248	129	81
----------------	--	-----	-----	----

Summa omsättningstillgångar		6 270	6 051	6 962
------------------------------------	--	--------------	--------------	--------------

Summa tillgångar		41 834	40 188	41 481
-------------------------	--	---------------	---------------	---------------

Balansräkning, koncernen

mkr Not 050831 040831 041231

Eget kapital, avsättningar och skulder

Eget kapital

Ingående eget kapital		714	-191	-191
Periodens resultat		1 820	1 237	905
Summa eget kapital		2 534	1 046	714

Avsättningar

Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	4	6 035	5 194	5 548
Andra avsättningar		2 254	2 173	2 343
Summa avsättningar		8 289	7 367	7 891

Skulder

Långfristiga skulder		20 327	21 216	20 710
Kortfristiga skulder		10 684	10 559	12 166
Summa skulder		31 011	31 775	32 876

Summa eget kapital, avsättningar och skulder **41 834** **40 188** **41 481**

Panter och därmed jämförliga säkerheter - - -

Ansvarsförbindelser

Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna	4	18 052	17 906	17 831
Övriga ansvarsförbindelser		2 012	1 693	1 964
Summa ansvarsförbindelser		20 064	19 599	19 795

Balansräkning, landstinget

mkr	Not	050831	040831	041231
Tillgångar				
Anläggningstillgångar				
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>				
Nyttjanderätter		0	0	0
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar		8 242	7 917	8 060
Maskiner och inventarier		3 095	3 038	2 977
Pågående nyanläggningar, förskott avseende materiella anläggningstillgångar		478	743	738
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>				
Finansiella anläggningstillgångar		6 943	6 977	6 949
Summa anläggningstillgångar		18 758	18 675	18 724
Omsättningstillgångar				
Förråd mm		104	74	82
Kortfristiga fordringar		3 841	3 408	4 003
Kassa och bank		149	22	257
Summa omsättningstillgångar		4 094	3 504	4 342
Summa tillgångar		22 852	22 179	23 066

Balansräkning, landstinget

mkr	Not	050831	040831	041231
Eget kapital, avsättningar och skulder				
Eget kapital				
Ingående eget kapital		-1 169	-1 931	-1 931
Periodens resultat		1 565	988	762
Summa eget kapital		396	-943	-1 169
Avsättningar				
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	4	5 300	4 627	4 941
Andra avsättningar		1 228	1 337	1 234
Summa avsättningar		6 528	5 964	6 175
Skulder				
Långfristiga skulder		7 690	8 791	8 305
Kortfristiga skulder		8 238	8 367	9 755
Summa skulder		15 928	17 158	18 060
S:a eget kapital, avsättningar,skulder		22 852	22 179	23 066
Panter och därmed jämförliga säkerheter		-	-	-
Ansvarsförbindelser				
Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna	4	18 128	17 906	17 831
Övriga ansvarsförbindelser		14 329	14 016	13 627
Summa ansvarsförbindelser		32 457	31 922	31 458

6.7 Finansieringsanalys

Finansieringsanalys

Belopp i mkr

	Koncernen		Landstinget	
	050831	040831	050831	040831
<i>Verksamhetens kassaflöde</i>				
Resultat efter finansiella poster	1 820	1 237	1 565	988
Lämnade aktieägartillskott	0	0	0	0
Justering för ej kassapåverkande poster	1) 1 137	833	568	363
Summa kassaflöde från verksamheten	2 957	2 070	2 133	1 351
<i>Förändring av rörelsekapital (exkl likvida medel)</i>				
Ökning(-) resp minskning(+) av förråd	-14	-22	-22	-44
Ökning(-) resp minskning(+) kortfristiga fordringar	160	1 462	162	1 016
Ökning (+) resp minskning (-) av kortfristiga skulder (exkl leasing- och lånefinansiering)	-980	-1 221	-1 014	-1 638
<i>Förändring av rörelsekapital</i>	<i>-834</i>	<i>219</i>	<i>-874</i>	<i>-666</i>
Kassaflöde före investeringar	2 123	2 289	1 259	685
<i>Investeringar</i>				
Investeringar (inkl leasing)	-2 321	-1 970	-621	-986
Leasing, avslutade kontrakt och justeringar	-16	13	-	-
Försäljningar	14	135	7	126
Förändring av finansiella anläggningstillgångar	36	26	6	92
Erhållna statsbidrag för investeringar	80	216	-	0
<i>Nettoförändring av investeringsverksamheten</i>	<i>-2 207</i>	<i>-1 580</i>	<i>-608</i>	<i>-768</i>
Kassaflöde efter investeringar	-84	709	651	-83
<i>Lånefinansiering</i>				
Ökning(+) resp minskning(-) av kort- och långfristig upplåning	-1 100	-600	-1 100	-600
Förändring av leasingfinansiering	152	0	-18	119
<i>Nettoförändring av lånefinansiering</i>	<i>-948</i>	<i>-600</i>	<i>-1 118</i>	<i>-481</i>
<i>Övrig finansiering</i>				
Förändring av pensionsavsättning	487	481	359	546
Förändring av långfristiga fordringar	0	0	0	0
Förändring av långfristiga skulder	0	0	0	0
<i>Nettoförändring av övrig finansiering</i>	<i>487</i>	<i>481</i>	<i>359</i>	<i>546</i>
Förändring av likvida medel	-545	590	-108	-18

Belopp i mkr	Koncernen		Landstinget	
	050831	040831	050831	040831
Likvida medel vid årets början	2 059	790	257	40
Likvida medel vid periodens slut	1 514	1 380	149	22
Summa disponibla likvida medel	1 514	1 380		
Outnyttjad checkräkningskredit	1 500	1 500		
Outnyttjade avtalade krediter	5 000	4 000		
Total betalningsberedskap	8 014	6 880		
1)				
Avskrivningar	1 282	1 134	572	539
Förändring av andra avsättningar	-89	-175	-6	-124
Erhållna statsbidrag, intäktsförda	-57	-66	0	0
Realisationsresultat (- Reavinst/+ Reaförlust)	1	-60	2	-52
Justering för ej kassapåverkande poster	1 137	833	568	363

6.8 Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning. Vid upprättandet av denna delårsrapport har, för koncernen, samma redovisningsprinciper använts som i den senaste årsredovisningen.

Sammanställd redovisning

I landstingskoncernen ingår nämnder, styrelser och bolag. Utgångspunkten för koncernbokslutet är de nämnd/styrelsebehandlade balans- och resultaträkningarna för respektive resultatenhet och dotterbolag.

Skatteintäkter

Skatteintäkter har periodiserats i enlighet med rekommendation från Rådet för kommunal redovisning.

Justeringsposten avseende 2004 har periodiserats i 1/12-del per månad 2005, dvs enligt samma princip som i delårsrapporten per 31 augusti 2004.

Omräkning av tidigare år

Bidrag för läkemedelsförmånen ingår fr o m 2005 i generella statsbidraget. Justering har gjorts för 2004 för jämförbarhet.

Not 2 Verksamhetens intäkter och kostnader, koncernen

mkr	0501	0401	0401
	-0508	-0408	-0412
Intäkter			
Patientavgifter, sjukvård	320	333	519
Patientavgifter, tandvård	360	353	585
Trafikantavgifter	2 748	2 526	3 976
Såld hälso- och sjukvård	590	547	889
Såld tandvård	79	89	138
Försäljning av övriga primärtjänster	56	65	104
Hyresintäkter, försäljning övriga tjänster, material och varor	1 809	1 723	2 673
Bidrag för läkemedelsförmånen ¹⁾	0	0	0
Övriga statsbidrag och övriga bidrag	1 126	1 231	1 861
Övriga intäkter	189	271	394
Summa verksamhetens intäkter	7 277	7 138	11 139
Kostnader			
Personalkostnader	12 419	11 985	18 494
Köpt hälso- och sjukvård	5 758	5 517	8 380
Köpt tandvård	102	104	180
Köpt trafik	4 727	4 648	6 990
Köpta övriga primärtjänster	6	11	27
Verksamhetsanknutna tjänster (lab, röntgen m.m.)	763	754	1 144
Läkemedel inom läkemedelsförmånen	3 050	2 652	3 970
Övriga material och varor	1 987	1 518	2 483
Lämnade bidrag	609	567	663
Lokal- och fastighetskostnader, hyra av anläggningstillgångar	1 099	1 309	2 186
Övriga kostnader	2 219	2 597	4 346
Summa verksamhetens kostnader	32 739	31 662	48 863

¹⁾ Bidrag för läkemedelsförmånen ingår fr o m 2005 i generella statsbidrag. Justering har gjorts för år 2004 för jämförbarhet.

Not 3 Specifikation över realisationsresultat, koncernen

	0501	0401	0401
	-0508	-0408	-0412
Övriga verksamhetsintäkter			
<i>Realisationsvinst</i>			
vid försäljning av dotterföretag och intresseföretag	-	-	-
vid Landstingsfastigheter Stockholms försäljning av materiella anläggningstillgångar	5	52	75
vid SL-koncernens försäljning av övriga tillgångar	2	5	5
vid övriga enheters försäljning av materiella anläggningstillgångar	-	5	5
Övriga verksamhetskostnader			
<i>Realisationsförlust</i>			
vid Landstingsfastigheter Stockholms försäljning av materiella anläggningstillgångar	3	-	-
vid SL-koncernens försäljning av övriga tillgångar	-	-	3
vid övriga försäljningar av materiella anläggningstillgångar	5	2	1
Realisationsresultat netto vid försäljning av dotterföretag och materiella anläggningstillgångar	-1	60	81

I övriga verksamhetsintäkter och övriga verksamhetskostnader ingår realisationsresultat avseende försäljning av dotterföretag, intresseföretag och materiella anläggningstillgångar.

Not 4 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser, koncernen mkr**Pensionsskuld - koncernen**
(inkl. löneskatt)**Pensioner**
totalt

Pensionsskuld enligt balansräkning per 2004-12-31	5 548
Omklassificering	3
Förändring av pensionsskuld inkl löneskatt och räntedel	484
Pensionsskuld enligt balansräkning per 2005-08-31	6 035
<i>därav löneskatt 1 019 mkr</i>	

Koncernens skuld avseende individuell del uppgår 2005-08-31 till 253 mkr exkl. löneskatt och redovisas som kortfristig skuld.

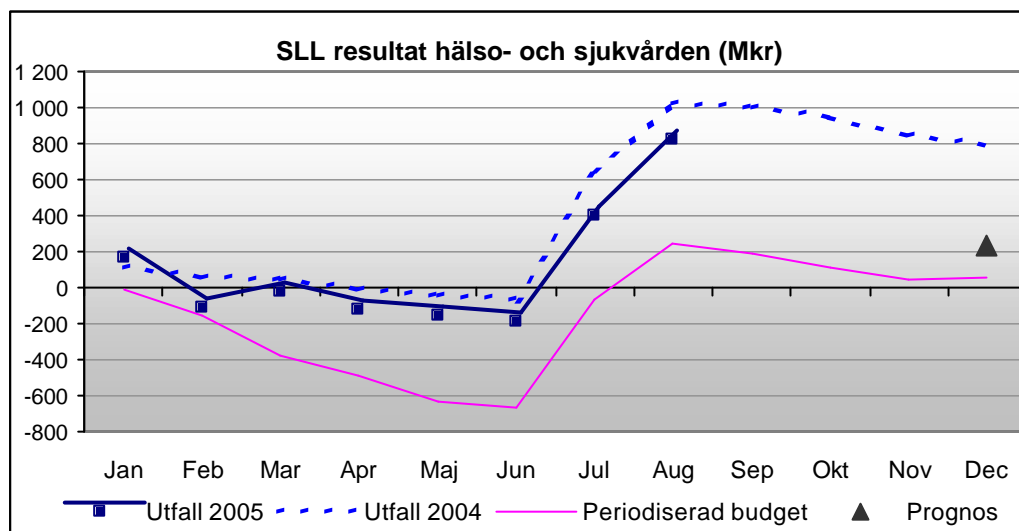
Årets pensionskostnad	0501	0401	0401
	-0508	-0408	-0412
Förändring av pensionsskulden under året	290	256	429
Kostnad, individuell del	300	282	413
Utbetalning av pensioner	437	409	629
Löneskatt på pensioner	287	282	448
Övriga pensionskostnader	-32	-57	-102
Summa pensionskostnad exkl. finansiell kostnad	1282	1172	1 817
Tillkommer räntedel på pensionskostnad	140	147	218
Summa pensionskostnad inkl finansiell kostnad	1 422	1 319	2 035
Ansvarsförbindelse	050831	040831	041231
Pensioner	14 528	14 410	14 350
Löneskatt	3 524	3 496	3 481
Summa ansvarsförbindelse inkl. löneskatt	18 052	17 906	17 831

7 FÖRDJUPNINGSAVSNITT

7.1 Hälsa- och sjukvården

7.1.1 Utfall för perioden januari - augusti 2005

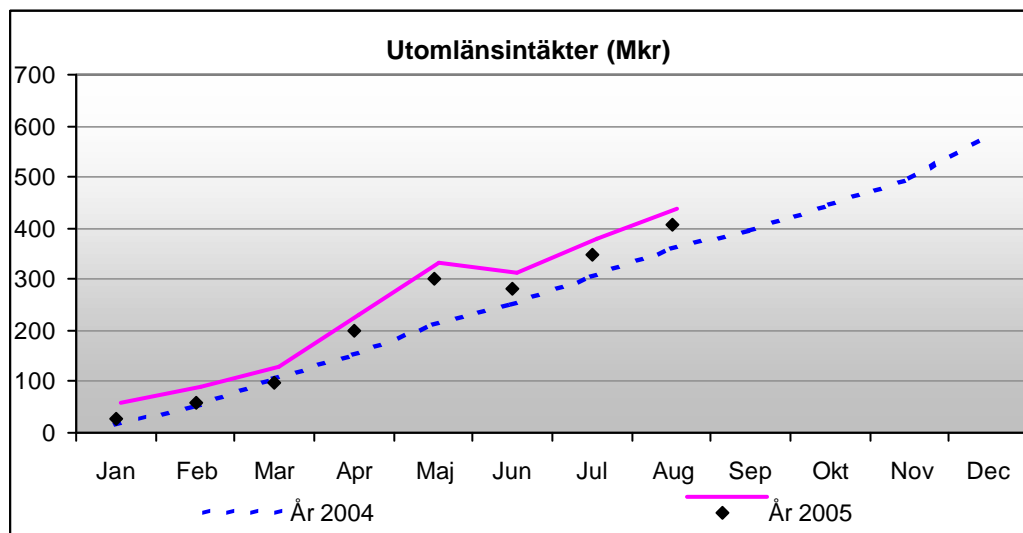
Resultatutfallet för perioden januari-augusti för hälso- och sjukvården är 827,6 mkr, vilket är 197,8 mkr sämre än motsvarande period föregående år då resultatet uppgick till 1025,4 mkr. Negativa förändringar redovisas främst av akutsjukhusen -119,9 mkr, SLSO -34,6 mkr samt av BV -32,3 mkr.

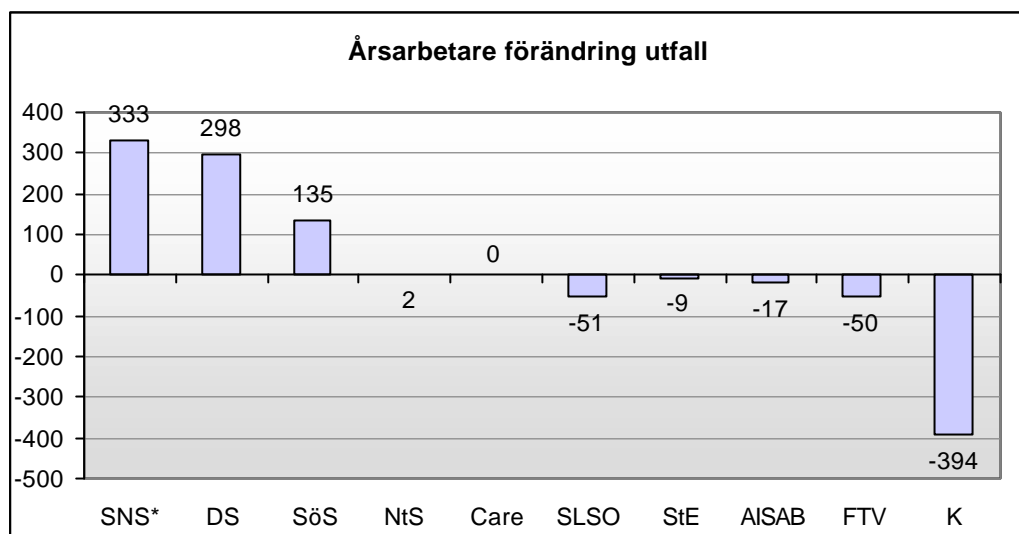
Utfallet t.o.m. augusti överstiger den periodiserade budgeten med 585,4 mkr. Avvikelsen mot periodiserad budget är främst hänförlig till BV med 448,2 mkr samt SLSO med 130,2 mkr.

Hälsa- och sjukvården	Utfall	Utfall	Förändr.	Budgeterad
Resultaträkning	2005	2004	utfall	förändring
mkr	jan-aug	jan-aug	%	i %
Externa intäkter	2 367,7	2 289,1	3,4	3,1
Interna intäkter	24 301,8	23 758,0	2,3	2,3
Verksamhetens intäkter	26 669,5	26 047,1	2,4	2,4
Personalkostnader	-11 343,2	-10 988,6	3,2	3,7
Kostnader för inhyrd personal	-59,8	-68,1	-12,2	-65,7
Köpt hälso- och sjukvård	-5 782,9	-5 528,9	4,6	11,7
Köpt tandvård	-101,6	-104,0	-2,3	1,3
Köpta verksamhetsanknutna tjänster	-748,8	-774,5	-3,3	11,4
Läkemedel	-3 190,1	-3 080,4	3,6	5,2
Övriga kostnader	-4 307,7	-4 186,5	2,9	-5,0
Verksamhetens kostnader	-25 534,1	-24 731,0	3,2	4,2
Andel i intresseföretags resultat	1,6			-100,0
Avskrivningar	-326,5	-326,6	0,0	4,4
Finansnetto	17,1	35,9	-52,4	-84,4
Resultat före bokslutsdisp. och skatt	827,6	1 025,4		

Hälsa- och sjukvårdens resultaträkning visar att verksamhetens intäkter ökat med 2,4 % medan verksamhetens kostnader ökat med 3,2 % jämfört med samma period 2004. Bemanningskostnaderna, dvs. personalkostnader samt kostnader för inhyrd personal, har ökat med 3,1 %.

De ackumulerade utumlänsintäkterna uppgår till 408,0 mkr, att jämföra med 360,0 mkr motsvarande period föregående år. Ökningen, som uppgår till 48,0 mkr eller 13%, är främst hänförlig till Karolinska Universitetssjukhuset.

Förändring antalet årsarbetare mellan aktuell månad innevarande år och samma månad föregående år.

*I maj 2005 har primärvården i Södertälje, Salem och Nykvarn (257 åa) övergått från SLSO till SNS.

För sifferunderlag hänvisas till 6.6.

Ökningen på DS beror på överföring av rehab- och infektionsverksamheten från K till

DS (213 åa)

Ökningen på SNS beror på överföring av primärvården från SLSO (257 åa)

Det totala antalet årsarbetare i hälso- och sjukvården uppgår till ca 38 000, vilket är ca 210 fler än vid samma tidpunkt föregående år. Ökningen på Södertälje sjukhus förklaras av att den offentligt drivna primärvården i Södertälje, Nykvarn och Salem (SNS) övergick till en gemensam förvaltning med Södertälje sjukhus per den 1 maj. Ökningen på Danderyds Sjukhus AB förklaras främst av överföringen av rehabverksamheten från Karolinska Universitetssjukhuset. Dessutom har fr o m 1 maj den infektionsverksamhet som tidigare varit lokaliserad på DS men tillhört K överförts till verksamhetsområde Hud. Se vidare i tabellen om årsarbetare i bilaga 2.

7.1.2 Helårsprognos

Helårsprognosen för hälso- och sjukvården uppgår till 234,0 mkr, vilket är 183,7 mkr bättre än budgeterat resultat.

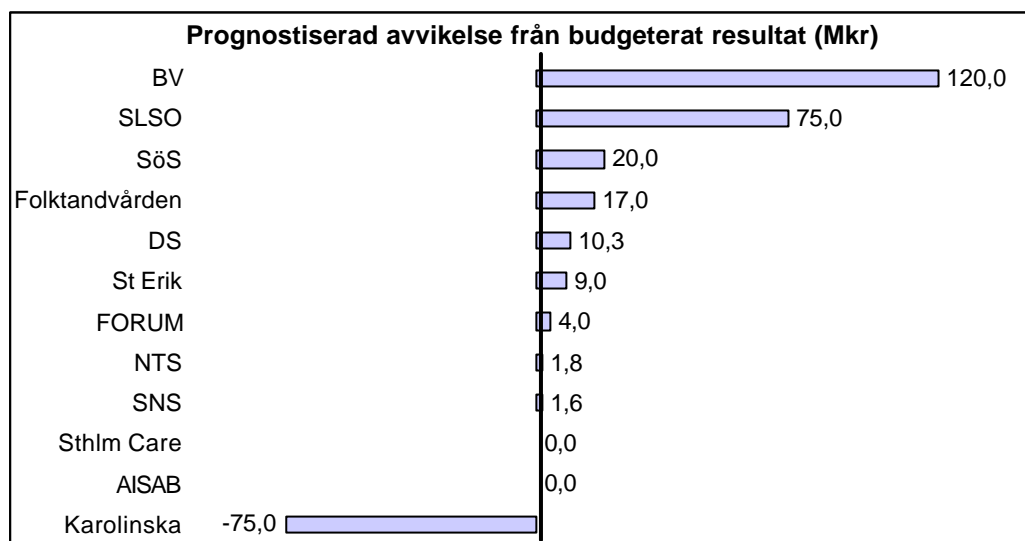
Hälso- och sjukvården	Prognos	Budget	Avvikelse	Utfall	Avvikelse
Resultaträkning	2005	2005	i %	2004	PR-U i %
mkr					
Externa intäkter	3 807,2	3 770,7	1,0	3 657,3	4,1
Interna intäkter	36 548,1	36 530,7	0,0	35 714,5	2,3
Verksamhetens intäkter	40 355,3	40 301,4	0,1	39 371,8	2,5
Personalkostnader	-17 536,2	-17 602,0	-0,4	-16 976,6	3,3
Kostnader för inhyrd personal	-80,6	-34,5	133,6	-100,7	-20,0
Köpt hälso- och sjukvård	-9 062,3	-9 375,0	-3,3	-8 391,5	8,0
Köpt tandvård	-177,1	-182,3	-2,9	-180,0	-1,6
Köpta verksamhetsanknutna tjänster	-1 204,7	-1 296,9	-7,1	-1 164,3	3,5
Läkemedel	-4 886,8	-4 926,4	-0,8	-4 685,0	4,3
Övriga kostnader	-6 685,4	-6 327,2	5,7	-6 657,2	0,4
Verksamhetens kostnader	-39 633,1	-39 744,3	-0,3	-38 155,3	3,9
Andel i intresseföretags resultat				2,6	-100,0
Avskrivningar	-514,4	-516,1	-0,3	-494,4	4,0
Finansnetto	26,2	9,3	181,7	59,5	-56,0
Resultat före bokslutsdisp. och skatt	234,0	50,3		784,2	

Enligt prognosen beräknas verksamhetens intäkter överstiga budget med 53,9 mkr medan verksamhetens kostnader beräknas understiga budget med 111,2 mkr. En positiv avvikelse hänförlig till avskrivningar och finansnetto bidrar med 18,6 mkr till budgetavvikelsen.

Verksamhetens kostnader prognostiseras bli något lägre än budgeterat. Detta betyder en prognostiserad kostnadsökning på 3,9 % jämfört med utfallet 2004. Den budgeterade kostnadsökningen uppgår till 4,2%. Som nämnts under utfallsavsnittet ovan så uppgår ökningen av verksamhetens kostnader för perioden januari-augusti till 3,2 % jämfört med samma period föregående år. Detta ger en indikation på att kostnaderna 2005 kan komma att bli lägre än vad som prognostiserats. Det är också så att den utfallsmässiga kostnadsökningstakten sjunkit från 3,7% i julibokslutet till 3,2% i detta månadsbokslut. Kostnadsökningstakten har därmed avtagit under augusti. 1% av verksamhetens kostnader motsvarar ca 400 mkr.

Bemanningskostnaderna (personalkostnader samt kostnader för inhyrd personal) prognostiseras bli något lägre än budget, vilket innebär en prognostiserad kostnadsökningstakt på 3,2 % jämfört med utfallet 2004. Den budgeterade kostnadsökningstakten uppgår till 3,3%. Relationen mellan kostnaderna för inhyrd personal och personalkostnaderna uppgår enligt prognosen till 0,5 %, vilket kan jämföras med 0,6 % i utfallet för 2004.

7.1.3 Prognoser för bolag och förvaltningar

LSF Beställare Vård (BV) redovisar ett överskott med 120,0 mkr i helårsprognosen, vilket är en förbättring med 70,0 mkr jämfört med föregående månad. Förbättringen förklaras av minskade kostnader för psykiatri samt minskade kostnader för övrig vård.

I prognosen har kostnaden för ökande beställningar med anledning av införandet av vårdgarantin beaktats. Kostnaderna för vårdgarantin beräknas uppgå till 100,0 mkr för år 2005. I prognosen har 60,0 mkr beaktats. Finansiering av resterande 40,0 mkr, förutses ske på annat sätt.

Nedan redovisas större avvikelsepöster per verksamhetsområde.

Köpt akutsjukvård beräknas ge en positiv avvikelse mot budget med 39 mkr. I prognosen ingår kostnader om 60 mkr för ökade beställningar med anledning av införandet av vårdgarantin. I övrigt beräknas positiva avvikelser mot budget för neonatalvård 38 mkr, privata specialister 20 mkr samt för utomlänsvård och medicinsk service.

Köpt psykiatri beräknas ge en positiv avvikelse mot budget med 59 mkr. Avvikelsen förklaras främst av att extra medel på 45 mkr för psykiatrin inte tas i anspråk fullt ut 2005. I stället finansieras verksamhetsförstärkningarna tillfälligt under 2005 via statsbidrag. Därutöver redovisas positiva avvikelser för privata specialister, rättspsykiatri samt senarelagda driftstarter.

Köpt primärvård beräknas ge en negativ avvikelse mot budget med 116 mkr. Avvikelsen förklaras bl.a. av negativa avvikelser för medicinsk service 49 mkr, hemsjukvård 38 mkr, privata sjukgymnaster 27 mkr samt kvälls- och nattpatruller 18 mkr.

Köpt geriatrik beräknas ge en positiv avvikelse mot budget med 25 mkr.

Den största avvikelsen utgörs av kostnader för andningspatienter vid Danderyds geriatrik. Faktisk vårdkonsumtion understiger beställda vårdolymer vilket genererar positiva avvikelser mot budget.

Köpt övrig sjukvård beräknas ge en positiv avvikelse mot budget med 40 mkr. Avvikelsen förklaras främst av att ett anslag för vårdgarantier under Gemensamma funktioner inte beräknas tas i anspråk. Dessa kostnader är redan beaktade på beställaravdelningarna.

Köpt tandvård beräknas ge en positiv avvikelse mot budget med 2 mkr. Avvikelsen förklaras bl.a. av lägre kostnader för tandregleringsvård för barn och ungdomar.

För läkemedel beräknas en positiv avvikelse mot budget med 50 mkr. Kostnadsutvecklingen förväntas bli lägre än budgeterade 5 procent. En viktig orsak till detta är patentutgångar.

Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO) uppvisar efter åtta månader ett resultat på 245,9 mkr (280,4 mkr), vilket är 34,5 mkr lägre än föregående år och 130,2 mkr bättre än periodiserad budget. Den 1 maj övergick den offentligt drivna primärvården i Södertälje, Nykvarn och Salem till en gemensam förvaltning med Södertälje sjukhus. Budgetmedlen för denna primärvård kvarstår dock inom SLSO, vilket innebär att differensen mot justerad periodiserad budget uppskattas till 134,4 mkr.

De prestationsrelaterade ersättningarna för primärvården är högre än budgeterat p.g.a. större produktionsvolym, samtidigt som de fasta intäkterna är lägre. Personalkostnaderna är 5,1% högre än föregående år. Om primärvården i Södertälje, Nykvarn och Salem exkluderas är personalkostnadsökningen 6,1%.

SLSO förbättrar denna månad sin prognos för helåret med 35,0 mkr till 110,0 mkr, vilket är 75,0 mkr högre än budgeterat resultat på 35,0 mkr. Den positiva avvikelsen kan främst hänföras till högre produktionsvolym och prestationsrelaterade ersättningar samt ej budgeterade intäkter för projekt. Inhyrd personal bedöms överstiga budget med 41,3 mkr, men blir dock 6,0 mkr lägre än årsbokslut 2004.

Antalet årsarbetare i augusti månad är 12 679, vilket är 51 färre än augusti 2004. 257 årsarbetare har under maj månad organisatoriskt bytt tillhörighet från SLSO till SNS. SLSO har hittills under året rekryterat 191 årsarbetare. De flesta enheter uppvisar en ökning med några få årsarbetare, de enheter som har en något större ökning är geriatriska. Antalet årsarbetare uppskattas vara 12 600 vid årets slut, vilket är 40 fler än budgeterat.

Landstingsfullmäktiges budgetdirektiv för 2005 uppgav specifika mål för SLSO. Bland dess måloppfyllelse kan nämnas att tre närakuter har startat. Antalet läkarbesök inom primärvården har ökat vilket torde ha resulterat i förbättrad tillgänglighet. En psykiatrisk klinik har organisatoriskt överfört till närsjukvårdsområdet. Andra organisatoriska förändringar pågår för att infoga de psykiatriska enheterna i närsjukvårdskonceptet.

Karolinska Universitetssjukhuset uppvisar efter åtta månader ett prognostiserat resultat som avviker mot budgeterat nollresultat med -75 mkr, vilket är en förbättring med 25 mkr jämfört med prognosen i juli. Intäkts- och kostnadsprognosen förklaras huvudsakligen av nedanstående tabell;

Förklaring	Intäkter	Kostnader	Resultat
Omställning	140,0	-140,0	0,0
Obudgeterad läkemedel öpv	60,0	-60,0	0,0
Vårdintäker SLL	-80,0		-80,0
Utomlänsintäkter	53,0		53,0
Positiv pers. kostn.utv. samt pensionsförändring		68,0	68,0
Obudgeterad läkemedel slv		-20,0	-20,0
Tsunamikostnader		-7,0	-7,0
Volym & kostnadsökn inom servicediv.		-60,0	-60,0
Obudgeterad drift av SABH inom barndiv		-12,0	-12,0
Ej analyserad post		-17,0	-17,0
	173,0	-248,0	-75,0

Vidare förutsätter Karolinska i prognosen att de erhåller ersättning för omställningskostnader hänförliga till år 2004 motsvarande 30 mkr samt övrig kompensation motsvarande 54,3 mkr. Prognosen innebär att intäkterna förväntas öka med 1,9% och kostnaderna med 2,6% jämfört med budget 2005.

Karolinska prognostiserar att antalet årsarbetare skall minska med 386 åa, motsvarande 2,7 %, jämfört med bokslut år 2004, dvs en reduktion från 14 498 till 14 112 årsarbetare. Detta är en försämring med 292 åa jämfört budget som ligger på 13 820 årsarbetare.

Periodens redovisade resultat uppgår till -76,3 mkr (-1,4 mkr), vilket är 66,6 mkr sämre än den periodiserade budgeten. Detta är dock en förbättring jämfört med föregående månads utfall som då var -152,3 mkr. Intäktsutvecklingen ligger på 0,8 % jämfört med motsvarande period föregående år, vilket kan jämföras med budgeterad utveckling på 1,2 %. Kostnadsutvecklingen ligger på 2,3 % att jämföra med budgeterad utveckling på -0,7 %. Som en följd av den relativt höga kostnadsutvecklingen, framförallt för övriga driftskostnader, har Karolinska beslutat om ett nytt åtgärdsprogram "Back on track" vars mål är att vända trenden. Sjukhusledningen vidhåller att målsättningen år 2005 är en ekonomi i balans samt att besparingsuppdraget uppnås.

Antalet årsarbetare har reducerats med 393 från 14 571, augusti år 2004, till 14 178 årsarbetare i augusti 2005. Vidare har Karolinska reducerat antal årsarbetare med 320 jämfört med bokslut 2004. Reduktionen är huvudsakligen en följd av att Rehabverksamheten samt infektionsverksamhet överförts till Danderyds Sjukhus AB från den 1 januari respektive 1 maj år 2005, detta motsvarar 224 åa.

Karolinskas SLL-produktion ligger huvudsakligen lägre jämfört med föregående år, vilket delvis förklaras av att den med BV avtalade produktionsvolymen minskat mellan åren. Produktionen av vårdtillfällen och besök ligger dock lägre även mot den periodiserade budgeten. Vårdtyngden, dvs snittvikten ligger dock högre än avtalat vilket till viss del kompenserar intäktsminskningen till följd av volymminskning. Den minskade produktionen

är även hänförlig till att den planerade överföringen av den högspecialiserade vården från övriga sjukhus inte skett enligt planerad omfattning. Karolinska prognostiserar en lägre produktion för år 2005 jämfört med budget. Vidare finns en risk med produktionsprognosen att bristen på operationssjuksköterskor kan medföra att den kirurgiska verksamheten inte kan bedrivas i den omfattning som planerats under hösten.

Positivt är att antalet vårdtillfällen hänförliga till utomlans- och utlandspatienter är cirka 4,6 % högre jämfört med motsvarande period år 2004. Detta har medfört att Karolinskas intäktsprognos för utomlans-/utlandsintäkterna har höjts med 53,0 mkr jämfört med budget år 2005.

Karolinska har under år 2005 haft i huvudsakligt uppdrag att genomföra en kostnadsreduktion motsvarande 401 mkr, genomföra koncentrationen av den högspecialiserade vården samt att begränsa verksamheten vid Karolinska Universitetssjukhusets akutmottagning i Solna. Karolinska redovisar att kostnadsreduktionen i stort kommer att kunna genomföras men att 28 mkr av betinget inte beräknas kunna genomföras enligt plan. Orsaken är bland annat att besparingar inom röntgenverksamheten inte har kunnat genomföras enligt plan.

Volymminskning vid akuten har hittills varit något lägre än planerat men vidare informationsinsatser beräknas ge ytterligare effekt så att planerad reduktion uppnås 2006. Förändringen vid akuten har inneburit att antalet patienter som behöver skrivas in i slutenvård akut har minskat vilket medfört ett minskat behov av vårdplatser. Antalet akutvårdplatser har minskat med 58 vårdplatser hittills under 2005 och ytterligare ca 20 platser beräknas reduceras i höst.

Den planerade överföringen av högspecialiserad vård från övriga stockholmssjukhus har inte skett i planerad omfattning, vilket bidraget till Karolinskas underproduktion.

S:t Eriks Ögonsjukhus AB (S:t Erik) prognostiserade resultat har höjts sedan juliprognosen och ligger nu 9,0 mkr över det budgeterade nollresultatet. I prognosen ligger huvudsakligen antaganden om en lägre kostnadsutveckling jämfört med budget år 2005, vilket framförallt förklaras av att personalkostnaderna förväntas bli lägre, cirka 7,9 mkr eller cirka 4,7 %.

Periodens redovisade resultat, 8,0 mkr (7,3 mkr) stärker prognosantagandena, Resultatet är 6,2 mkr bättre än den periodiserade budgeten, 1,8 mkr. Den positiva avvikelser förklaras huvudsakligen av lägre personalkostnader som är en följd av personalbrist samt ännu ej slutlevererade investeringsobjekt. S:t Erik anser att de kommer att uppnå vårdavtalet.

Södersjukhuset AB (SÖS) utfall på 56,9 mkr (98,4 mkr) är 41,5 mkr lägre än augusti 2004, men 26,7 mkr bättre än periodiserad budget. Avvikelsen mot periodiserad budget kan hänföras till ett flertal faktorer: SöS produktion fortsätter att öka, dock med något lägre snittvikter än avtalat. Sjukhuset utför fler röntgentjänster än budgeterat samt uppvisar en ökad försäljning av administrativa tjänster. Ökade kostnader ses främst för material och läkemedel, vilket delvis är en effekt av ökad slutenvårdspro-

duktion. Personalkostnaderna är 9,0 mkr lägre än budget då rekrytering till förlossningsvården skett i långsammare takt än planerat.

SöS förbättrar denna månad sin årsprognos med 5,0 mkr till 20,0 mkr. Den positiva avvikelserna mot budget kan framför allt hänföras till en fördröjning i utbyggnaden av förlossningskapaciteten samt en ökning av intäkterna för bland annat sålda medicinska och administrativa tjänster.

Slutenvårdsproduktionen är i augusti månad 4,8% högre än föregående år, dagvården 18,1% högre samtidigt som öppenvården är 4,4% lägre. Den ökning inom slutenvård som skett beror, enligt SöS, till stor del på ökade och förändrade patientflöden oberoende av strukturförändringarna. Patientantalet från närliggande Brännkyrka och Hägersten ökar samtidigt som antalet barn på 0-2 år har ökat med 20% i de södra och sydöstra länsdelarna, det sistnämnda har medfört ett stort tryck på Sachsska barnsjukhuset. En ny neonatalavdelning är färdig att tas i drift under november månad, detta som en del i utbyggnaden av förlossningskapaciteten.

Antalet årsarbetare på 3 693 innefattar en utökning med 135 jämfört med augusti föregående år, vilket hänförs till påbörjad utökning inom förlossningsvården, fler semestervikarier samt ersättningsrekrytering i samband med att inhyrd personal avvecklats. SöS prognostiserar att antalet årsarbetare vid årets slut blir 33 fler än budgeterat, då utökningen av förlossningsvården väntas vara i fas, den nya akutmottagningen för våldtagna kvinnor har kommit igång och ortopediken kommer att bemannas upp för att klara nya åtaganden efter årsskiftet.

Södertälje sjukhus och den offentligt drivna primärvården i Södertälje, Salem och Nykvarn har organisatoriskt slagits samman till *Sjukvården i Salem Nykvarn och Södertälje* och redovisas från och med maj månad sammantaget. Verksamhetsutökningen har inte föranlett överföring av budgetmedel, vilket innebär att primärvårdens utfall redovisas som budgetavvikelse. Omsättningen inklusive avskrivningar och finansnetto beräknas öka med 19% på grund av överföringen av primärvård under innevarande år.

Sjukvården i Salem Nykvarn och Södertäljes (SNS) utfall i augusti är 5,9 mkr (1,1 mkr) vilket är 4,8 mkr bättre än föregående år, men 0,9 mkr lägre än budget för perioden. Främsta förklaring till avvikelserna från budget är att antalet förlossningar understiger planerad produktion samt att sjukhuset haft ett något lägre inflöde av akuta patienter än planerat. En stor budgetavvikelse är även tillkomsten av primärvård, vars resultatpåverkan även denna månad medför ett överskott. Om man bortser från den av primärvården tillförda ekonomin så är utfallet för sjukhuset -2,9 mkr, vilket är 4,0 mkr lägre än augusti 2004 och 9,6 mkr lägre än periodiserad budget.

Prognosen för SNS 2005 är förbättrad från ett nollresultat till 1,6 mkr. Ett resultat i samma omfattning som den överflyttade primärvårdens budgeterade resultat för maj till december månad innevarande år.

Inom akutsomatisk vård är antalet patienter lägre än planerat, främst antalet förlo-
ningar, men även antalet akuta inläggningsfall inom kirurgin är färre än enligt budget.
Inom geriatriken kan SNS komma att få problem att klara volymmålen inom sluten-
vård på grund av problem med utskrivningstakten till kommunalt omhändertagande.
Psykiatrin uppvisar produktionsvolym i enlighet med avtalad beställning. För primär-
vården prognostiseras volymer i enlighet med, eller något över, budgeterad nivå.

Antalet årsarbetare har, jämfört med augusti 2004, ökat med 333 till 1 580. Av dessa
har 257 årsarbetare tillförts verksamheten genom övertagandet av primärvård och
21 årsarbetare genom tillkomsten av ÖNH-vård och utökat ASIH-uppdrag. Antalet
årsarbetare beräknas uppgå till 1525 vid årets slut.

Danderyds Sjukhus AB (DS) (inkl. Prima Liv i Danderyd AB) prognostiserar ett re-
sultat på 10,3 mkr, att jämföra med budgeterat nollresultat. Prognosen har förbättrats
med 4 mkr jämfört med månadsbokslutet per juli. DS har tidigare lämnat in en hemstäl-
lan om omställningsbidrag på ca 14 mkr för bland annat övertagandet av den rehabiliter-
ingsmedicinska verksamheten. Med anledning av den gynnsamma resultatutvecklingen
kommer DS klara av att bära omställningskostnaderna inom ramen för det budgeterade
resultatet. Hänsyn till detta har tagits i prognosen.

DS har den 1 januari 2005 övertagit ansvaret för länets samlade rehabiliteringsmedicin,
vilket är den främsta anledningen till att antalet årsarbetare ökat med 298, eller 12 %,
jämfört med augusti 2004. Dessutom har fr o m 1 maj den infektionsverksamhet, med
ett 40-tal årsarbetare, som tidigare varit lokaliserad på DS men tillhört K överförts till
verksamhetsområde Hud inom DS.

Produktionsutfallet för helåret beräknas hamna över vårdavtalet för sluten vård och pla-
nerad dagsjukvård, vilket främst beror på det förändrade uppdrag som DS fick i sam-
band med förändringen av akutmottagningen vid Karolinska Solna. Beräknade ersätt-
ningsreduktioner, främst hänförliga till den kirurgiska elektiva slutna vården, belastar
prognosen med 9 mkr.

Norrtälje Sjukhus AB (NTS) prognostiserar ett resultat på 2 mkr, att jämföra med
budgeterat nollresultat. Prognosen har förbättrats med 2 mkr jämfört med månadsbokslu-
tet per juli. Detta beror främst på att NTS fått en extra beställning utöver avtal på 40 höft-
och knäplastiker att utföra under hösten.

Periodens resultat uppgår till 8 mkr, vilket betyder att utfallet är 5 mkr bättre än periodi-
serad budget. Antalet årsarbetare har ökat med 2, eller 0,3%, jämfört med augusti 2004.

Folktandvården Stockholms län AB prognostiserade resultat har höjts sedan juli-
prognosen från 16 mkr till 29 mkr att jämföra mot budgeterat resultat, 12 mkr. Den för-
bättrade prognosen är hänförlig till kostnadssidan. Personalkostnaderna förväntas bli
8 mkr lägre och de övriga kostnaderna 9,2 mkr lägre än budgeterat. Prognostiserat antal
årsarbetare är 1 930, vilket är 30 årsarbetare lägre än budget, 1 960 aa.

Periodens redovisade resultat, 27,2 mkr (38,8 mkr) ligger över den periodiserade budgeten med 26,4 mkr. Den positiva avvikelser mot periodiserad budget förklaras främst av lägre personalkostnader, cirka 2,1% men även av en totalt lägre kostnadsökningstakt än budgeterat. Folk tandvården har i dagsläget en kostnadsökningstakt på 2,5% att jämföra med budgeterad kostnadsökningstakt, 3,5% jämfört med bokslut 2004. Kostnadsökningstakten har minskat något från föregående månad. Antalet årsarbetare för perioden är 1 899 vilket är en reduktion med 27 årsarbetare eller 1,4% jämfört med bokslut år 2004. Personalreduktion förklaras av samlokalisering av ett antal mottagningar.

Produktionen under de åtta första månaderna är totalt något högre jämfört med föregående år. Antalet behandlade barn har ökat med 3,4% medan behandlade vuxna inom allmäntandvården i stort ligger i linje med föregående år. Antalet behandlade barn och vuxna inom specialisttandvården har ökat med 6,4%. Produktionsprognosen ligger i linje med budget.

Ambulanssjukvården i Storstockholm AB (AISAB) förbättrar i augusti sin prognos för 2005 till ett nollresultat då prisuppräknningen för ambulansuppdraget förväntas bli högre än budgeterat. Aisab har garanterats ersättning för omställning till det nya avtalet som implementerades i februari och som innebar avveckling av tre ambulanser och 2 akutbilar. Ersättning kommer även att erhållas för bolagets ökade kostnader för pensioner. Resultatet i augusti är 1,0 mkr (-6,2 mkr), vilket är 7,1 mkr bättre än föregående år. Utfallets avvikelse mot periodiserad budget är - 0,3 mkr. Antalet årsarbetare är i augusti 212 (229) och prognostiseras vara 196 vid årets slut, vilket är 14 fler än budgeterat antal. Antalet uppdrag prognostiseras uppgå till 62 100, vilket är 3 400 fler än budgeterat.

Stockholm Care AB prognostiserar ett resultat på 3,3 mkr, vilket är i enlighet med budget. Enligt prognosen förväntas både verksamhetens intäkter och kostnader understiga budget med 6,7 mkr. Det finns en risk att bolaget inte kommer att uppnå budgeterat resultat. Anledningen är dels en befarad kundförlust på cirka 1,5 mkr (varav 0,6 mkr redan har kostnadsförts i delårsbokslutet), dels en osäkerhet om Tobiasregistrets utveckling. Bolaget redovisar ett resultat till och med augusti på 1,4 mkr, vilket understiger periodiserad budget med 0,8 mkr.

7.1.4 Riskfaktorer

Ett stort arbete pågår med att omstrukturera akutsjukvården och överföra verksamheter till närsjukvården. Närakuter har förstärkts. Kostnaderna har hittills ökat påtagligt inom primärvården. Risken för ytterligare betydande kostnadsökningar bedöms LSF Beställare Vård (BV) inte som överhängande.

Det nya ersättningssystemet för primärvård med en högre andel rörlig ersättning än tidigare, har medfört ökad produktion och ökade kostnader.

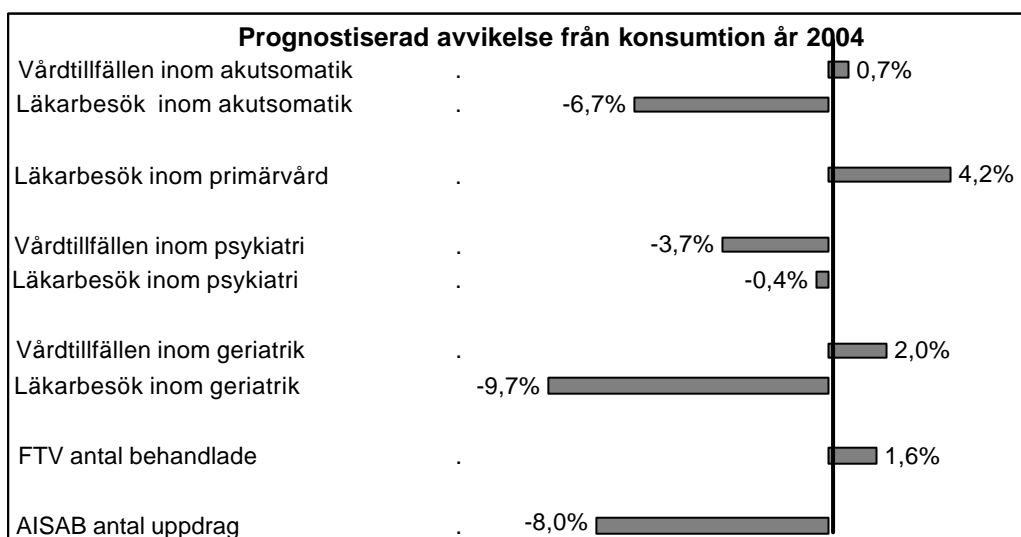
Kostnaderna för kostnadsytterfall inom akutvården är svåra att prognostisera. Kostnaderna för dessa ökar jämfört med avtal och kan komma att bli högre än nu prognostiserat.

Fortsatt ändrade boendeformer (särskilda boenden övergår till ordinärt boende, t ex seni-orboende) där landstinget övertar betalningsansvaret är planerade och medför påtagliga ekonomiska belastningar. För helt år beräknas nu en merkostnad om 74 mkr.

För läkemedelsförmånen beräknas en kostnadsökningstakt på 3,8% i genomsnitt för BV. I prognosen har förutsatts en lägre kostnadsökning än den budgeterade på grund av fak-tisk låg kostnadsökningstakt. BV annonserar en osäkerhet om den fortsatta kostnadsut-vecklingen.

Ökade beställningar till följd av införandet av den nationella vårdgarantin medför kost-nadsökningar i storleksordningen 100 mkr. Av detta belopp täcker BV 60 mkr inom givet landstingsbidrag. Resterande 40 mkr förutsätter annan finansiering.

7.1.5 Verksamhetsproduktion

Källa: Beställare vård (bas; VAL och manuell registrering) samt Frango Controller

Vårdproduktion / konsumtion visas inklusive privata specialister / privatägd sjukvård som har avtal med Beställare vård. Besök visas utan telefonkontakter.

Diagrammet är förändrat från och med juli-05. Prognostiseras vårdkonsumtion jämförs nu med års-konsumtion / produktion föregående år, istället för jämförelse mot budget.

Akutsomatisk slutenvård uppvisar fram till och med augusti en produktion, mätt i antalet vårdtillfällen, i samma storleksordning som motsvarande period 2004. Prognosen är den-na månad förbättrad till en något ökad produktion / konsumtion jämfört med föregående år (1%).

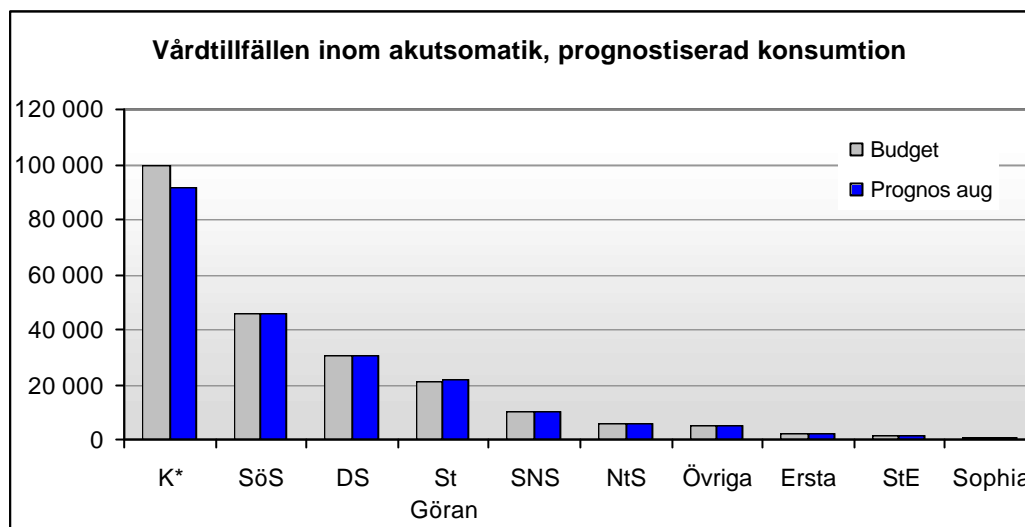

Diagram över köpt akutsjukvård. Källa: Beställare vård delårsbokslut

*Budget för Karolinska universitetssjukhuset är ca 6 000 vtf för hög då avtalad minskning av vård ej införts i Beställare vård budget för K.

Akutsomatiska besök är i augusti månad 5,0% färre än enligt motsvarande period föregående år. Nedgången är främst hänförlig till privata specialistbesök som beräknas minska med nära 13% jämfört 2004.

Minskningen av vårdtillfällen och läkarbesök inom akutsjukvården sker samtidigt som husläkarbesök inom primärvården ökar, vilket är i linje med 3S utredningens intentioner.

Primärvårdens besök uppskattas under 2005 uppgå till fler än föregående år. Detta beror på den fortsatta utvecklingen av närsjukvården, en bättre bemanning, effekter av högre besöksersättning samt ökat öppethållande. Läkarbesöken bland landstingets hus- och distriktsläkare prognostiseras exempelvis öka med 4,2%. Även distriktsköterskebesök och undersköterskebesök vid mottagning ökar, sannolik beroende på ökad tillgänglighet men även nytt ersättningssystem. Denna trend syns dock inte för sjukgymnastbesöken där antalet besök minskar, delvis beroende på införandet av remisskrav. Det bör dock noteras att besöken för privata sjukgymnaster minskade även innan införandet av remisskrav.

Antalet vårdtillfällen inom psykiatri ökar med 1-2% under perioden januari- augusti 2005, jämfört motsvarande period 2004. Antalet vårdtillfällen prognostiseras dock bli 3,7% färre än utfall 2004. Detta i enlighet med strukturförändringar inom psykiatri där resurser styrts över mot öppenvård.

Geriatrisk slutenvård uppvisar efter åtta månader en ökning av antalet vårdtillfällen jämfört augusti 2004. Prognosen tyder på att denna ökning håller sig kring 2,0% vid årets slut.

Geriatriska läkarbesök (exklusive besök inom sjukhusansluten hemsjukvård och telefonkontakter) beräknas bli färre än föregående år.

Folktandvården i Stockholms län AB uppvisar i augusti månad ett ökat antal behandlade barn och ökad specialisttandvård, samtidigt som antal behandlade vuxna är i paritet med motsvarande period föregående år. Prognostiserat antal behandlade beräknas bli 1,6% fler än under 2004.

AISAB skattar sin produktion, mätt i antalet uppdrag under året, till 62 100, vilket är 3 900 fler än helårsbudget. Produktionsstatistiken är inte jämförbar mellan åren, då AISAB från och med februari har tecknat ett nytt avtal där de bemannar färre fordon än 2004. Statistiken för fjolåret innehöll sålunda 2 akutbilar, 1 tvåskiftsambulans och 2 dagtidsambulanser fler än i nuläget.

7.1.6 Verksamhetsförändringar

Som ett led i de planerade strukturförändringarna tog landstingsstyrelsen den 24 augusti 2004 (LS 0407-1411) beslut om en koncentration av den högspecialiserade vården i länet. Detta har inneburit verksamhetsförändringar rörande bl a högspecialiserad kirurgi, urologi, rehabiliteringsmedicin för i första hand Karolinska Universitetssjukhuset, Södersjukhuset AB samt Danderyds Sjukhus AB, men även för vissa SLL externa vårdproducenter till exempel S:t Görans Sjukhus AB. Beslutet har med undantag för handkirurgin inarbetats i verksamheten under år 2005 och kommer successivt att genomföras. Överföring av handkirurgi från Södersjukhuset till Karolinska har dock skjutits på framtiden.

BV rapporterar följande förändringar;

- Hörselscreening på nyfödda, som tidigare utförts vid Karolinska Huddinge och Södertälje sjukhus för nyfödda i de Södra länsdelarna, är planerad att införas för hela länet under 2005. Screeningen utförs enligt planerna sedan den 1 juni 2005 även vid Karolinska Solna och kommer att införas vid Södersjukhuset från den 15 september och vid Danderyds sjukhus och BB-Stockholm från och med den 1 oktober.
- HIV- vården koncentrerades till Karolinska Solna från och med november 2004. Under 2005 uppnås helårseffekt av förändringen, som fungerat enligt planerna.
- Koncentrationen av rehabiliteringsmedicin till Danderyds sjukhus har gått planerligt.
- Koncentrationen av esofagus cancer, avancerad lever- och gallvägskirurgi, pancreascancer till Karolinska Huddinge och avancerad tarmkirurgi och endokrin kirurgi till Karolinska Solna är genomförd.
- Planeringen avseende koncentrationen av kärlkirurgi till Karolinska Solna och med delat ansvar mellan Karolinska Huddinge och Södersjukhuset för perifer angiojour för SLL är nu klar. Förändringen införs den 1 september 2005.

- Den avancerade blåscancerkirurgin och robotassisterad kirurgi har koncentrerats till Karolinska Solna. Införandet av ytterligare en robot som delas av alla sjukhus diskuteras.
- Behandling med njurstenskross har koncentrerats till Karolinska Huddinge, i enlighet med planeringen.
- Kirurgi för gynekologiska maligniteter har koncentrerats till Karolinska Solna som överfört sin benigna gynekologiska kirurgi till Södersjukhuset.
- Barnakuten vid Danderyds sjukhus har stängts nattetid enligt plan.
- Endokrin kirurgi har under året koncentrerats till Karolinska i samverkan med övriga sjukhus.

Samtidigt som den högspecialiserad vård koncentreras reducerades från och med den 4 april år 2005 verksamheten vid Akuten, Solna. Genom att koncentrera Karolinska Universitetssjukhusets akutverksamhet till de svårast skadade och sjuka och genom att begränsa "upptagningsområdet" kan antalet patienter på akutmottagningen minska. Samtidigt som verksamheten vid akutmottagningen för vuxna vid Karolinska Universitetssjukhuset Solna begränsas har närsjukvården förstärkts. Patienter som inte är i behov av sjukhusets resurser kommer i första hand omhändertaras på andra sjukhus och inom närsjukvården. Enligt Karolinska har volymminskning varit något lägre än planerat men genom ytterligare informationsinsatser som beräknas ge en ökad effekt så kommer planerad reduktion uppnås år 2006.

Förändringen har inneburit att antalet patienter som behöver skrivas in i slutenvård akut har minskat vilket medfört ett minskat behov av vårdplatser vid Karolinska. Antalet akutvårdplatser har minskat med 58 vårdplatser under 2005 och ytterligare ca 20 platser beräknas reduceras i höst.

Den 1 maj överfördes från Karolinska ansvaret för vårdavdelningen som infektionskliniken driver på Danderyds Sjukhus till Danderyds Sjukhus AB. Detta sker enligt samma samarbetsform som finns med Södersjukhuset. Läkartjänsterna bemannas från Karolinskas infektionsklinik även i fortsättningen.

SLSO rapporterar att närakuter har öppnats på Sabbatsbergs närsjukhus, vid Brommaplan och i lokaler på Karolinska universitetssjukhuset/Huddinge. Närakuterna är en del av närsjukvården och ett komplement till vårdcentralerna för att göra sjukvården mer tillgänglig. Öppnandet av närakuter är också en följd av att Karolinska universitetssjukhuset begränsat sina akutmottagningar.

Närakuten vid Sabbatsberg är en del av och ett komplement till husläkarverksamheten i norra innerstan. Verksamheten drivs gemensamt av SLSO och Vårdpilen AB. Läkarna som arbetar på närakuten kommer från samtliga husläkarmottagningar i området. Vårdpilen AB bemannar sjukskötersketjänsterna.

Den 4 april öppnade Närakuten vid Brommaplan som tar emot invånare från hela västerort.

Näarakuten i Huddinge som nyinvigdes i mars, har förutom mottagning, en lotsfunktion för patienter med särskilda vårdbehov, till exempel äldre och personer som ofta söker vård. Näarakuterna är öppna för besök kl. 08.00–22.00 alla dagar. Hit ska invånarna vända sig när vårdcentralen är stängd eller om de behöver vård snabbt, men inte är i behov av sjukhusvård. Besökarna kan antingen boka tid eller komma direkt till mottagningarna. Invånarna kan också att få rådgivning per telefon.

SLSO verkar för att psykiatrin på lämpligt sätt infogas i närsjukvården. Den psykiatriska kliniken i sydöstra SLSO har organisatoriskt överförs till närsjukvårdsområdet och ingår i närsjukvårdschefens ansvarsområde. I norra delen av SLSO pågår en förändringsprocess med syftet att få en mer ändamålsenlig organisation. Inom såväl Barn- och ungdomspsykiatrin som Handikapp & Habilitering har beslut fattats om omfattande omorganisatior, som bland annat innebär färre lokala enheter och minskning av administrativ personal. Genomförandet av organisationsförändringarna har planenligt påbörjats.

Landstingsfullmäktige har den 8 mars år 2005 enligt landstingsstyrelsens förslag (LS 0412-2364) beslutat att sammanföra den landstingsdrivna primärvårdsverksamheten i Södertälje, Salems och Nykvarns kommuner med den akutsomatiska vården, den geriatriska vården och den vuxenpsykiatriska slutent- och öppenvården vid Södertälje sjukhus till en ny gemensam vårdorganisation. Samgåendet har genomförts på ledningsnivå 2005-04-01.

Övriga förändringar inom Hälso- och sjukvården är den omorganisationen som skett inom LSF där tidigare Samhällsmedicin överförs från Beställare Vård (BV) till LSF exkl. BV. De från BV överförda resurserna utgör merparten av den nybildade enheten Forums personella resurser.

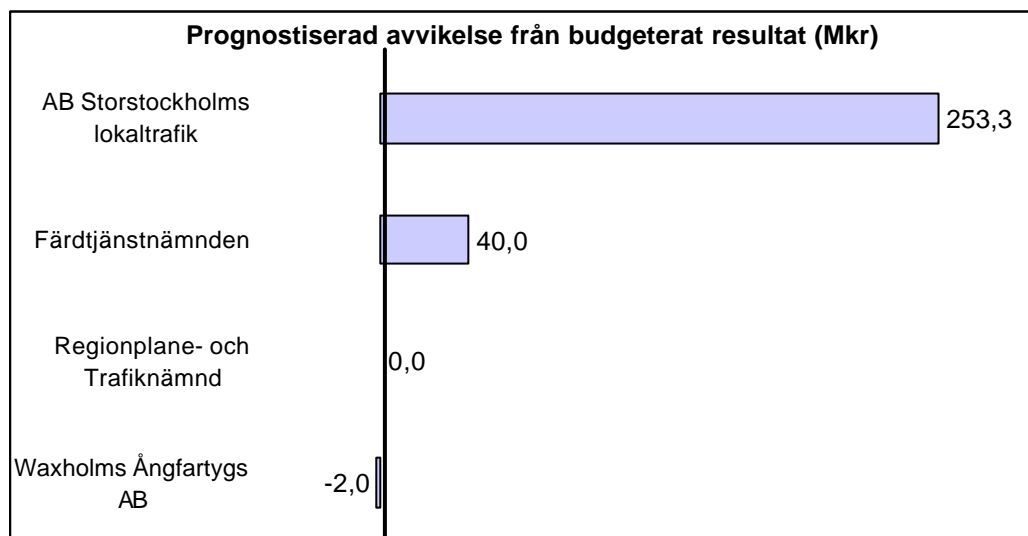
Bild Diagnostiskt Center, SöS har, efter upphandling, fått utökat uppdrag avseende mammografiscreening. Uppdraget gäller från och med juli månad år 2005 och innebär en ökning med 5000 screeningbesök år 2005.

Norrtälje sjukhus fick under juli månad en tilläggsbeställning av ytterligare 40 ortopediska operationer. Sjukhuset har nu förberett sig för att genomföra dessa operationer under perioden september-december.

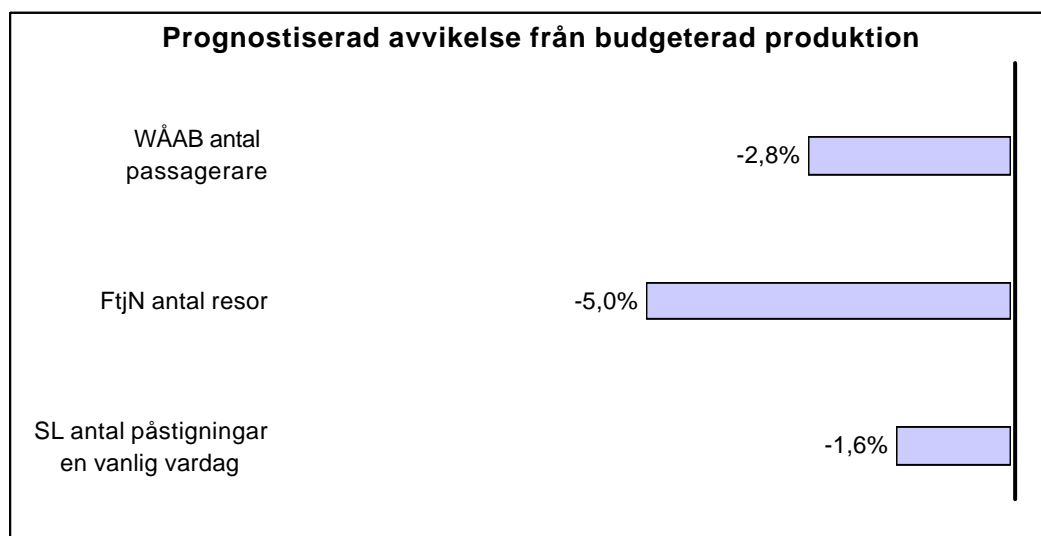
7.2 TRAFIKEN

7.2.1 Övergripande

Trafikverksamheten visar ett sammanlagt resultatutfall om 353,0 mkr, vilket är 431,8 mkr bättre än periodiserad budget och 284,8 mkr bättre än samma period föregående år. Bidragande faktorer är ökade biljettintäkter, minskade kostnader för köpt trafik och räntor och samt avvikelser i periodisering av kostnader för underhåll.

Årsprognosen för trafikverksamheten är sammanlagt 291,3 mkr (134,7 mkr före bidrag till Waxholmsbolaget) jämfört med ett budgeterat nollresultat (-156,6 mkr före bidrag till Waxholmsbolaget). Orsak till den positiva avvikelsen är högre biljettintäkter på grund av ökad försäljning av färdbevis, lägre kostnader för köpt trafik till följd av minskat färdtjänstresande samt lägre kostnad för räntor än budgeterat.

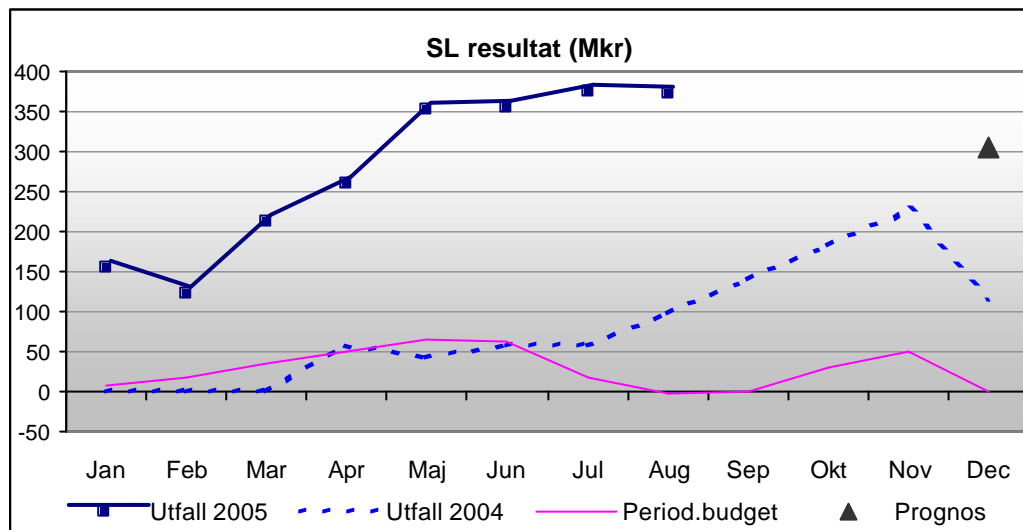

Prognos för trafikproduktionen visar en nedgång för SL med 1,6%, för Färdtjänsten med 5,0% och för WÅAB med 2,8%. Resandenedgången på SL gäller främst buss

och på Färdtjänsten både taxi och specialfordon. WÅAB har nedjusterat sin prognos efter en svag vår- och sommarsäsong främst i skärgårdstrafiken. Jämfört med samma period föregående år har resandet ökat med SL:s lokaltåg, främst tvärbanan.

7.2.2 AB Storstockholms Lokaltrafik (SL)

Utfall för perioden januari - augusti 2005

Resultatutfallet för perioden är 374,5 mkr vilket är 377,2 mkr bättre än periodiserad budget och 275,2 mkr bättre än föregående år. Positiv avvikelse jämfört med periodiserad budget avser intäkter 125 mkr, kostnader för trafik 16 mkr, underhåll 90 mkr, övriga kostnader 75 mkr och räntor 67 mkr.

SL resultaträkning mkr	Utfall 2005 jan-aug	Utfall 2004 jan-aug	Förändr. utfall %	Budgeterad förändring %
Tillskott från SLL	2 749,8	2 546,6	8,0	8,0
Biljettintäkter	2 626,2	2 410,9	8,9	1,4
Uthyrning fordon	784,7	819,9	-4,3	-0,4
Uthyrning lokaler	207,9	201,1	3,4	-0,6
Reklam	60,1	54,1	11,0	9,5
Övrigt	141,1	146,6	-3,7	-8,1
Verksamhetens intäkter	6 632,3	6 229,8	6,5	3,5
Personalkostnader	-210,7	-203,2	3,7	11,1
Köpt trafik	-4 170,9	-4 070,8	2,5	4,0
Reparation och underhåll	-359,7	-343,0	4,9	-5,7
SJ-kostnad	-224,6	-227,6	-1,3	2,5
Övrigt	-549,5	-640,8	-14,2	3,5
Verksamhetens kostnader	-5 515,6	-5 485,4	0,5	3,2
Avskrivningar	-573,6	-458,6	25,1	8,6
Finansnetto	-168,7	-187,6	-10,1	49,9
Resultat	374,5	98,2		

Jämfört med 2004 har intäkterna ökat med 6,5%, 402,5 mkr och avser ökat tillskott från SLL och ökade biljettintäkter som främst beror på positiva effekter av arbetet med intäktssäkring, ökad försäljning av skolkort och rabattkuponger samt helårseffekt av taxehöjning våren 2004. Kostnaderna är endast 0,5% högre än 2004 vilket främst beror på en lägre kostnadsökningstakt för underhåll än budgeterat. Detta beror på säsongsmässiga avvikelser från den jämnt periodiserade budgeten, försenat underhåll av spårfordon och senarelagd driftstart av kommunikationssystem för busstrafik.

Kostnad för avskrivningar är 25,1%, 115,0 mkr högre än föregående år och avser främst fordon och spåranläggningar och beror på ökad kostnad i samband med investeringar. Finansnettot är lägre än 2004 beroende på lägre räntenivå.

Helårsprognos

SL resultaträkning	Prognos	Budget	Avvikelse	Bokslut
mkr	2005	2005	PR-BU	2004
			%	
Tillskott från SLL	4 124,7	4 124,7	0,0	3 819,9
Biljettintäkter	4 048,6	3 870,2	4,6	3 818,1
Uthyrning fordon	1 250,5	1 211,4	3,2	1 215,7
Uthyrning lokaler	296,6	305,7	-3,0	307,6
Reklam	96,7	95,7	1,0	87,4
Övrigt	323,6	304,1	6,4	330,9
Verksamhetens intäkter	10 137,6	9 911,8	2,3	9 579,7
Personalkostnader	-338,4	-337,2	0,4	-303,5
Köpt trafik	-6 378,3	-6 375,8	0,0	-6 131,5
Reparation och underhåll	-704,6	-730,3	-3,5	-774,6
SJ-kostnad	-337,0	-350,0	-3,7	-341,4
Övrigt	-975,8	-961,6	1,5	-928,8
Verksamhetens kostnader	-8 734,2	-8 754,9	-0,2	-8 479,8
Avskrivningar	-903,5	-826,8	9,3	-761,5
Finansnetto	-246,6	-330,1	-25,3	-220,3
Resultat	253,3	0,0		118,1

Prognosen för årets resultat 2005 är 253,3 mkr att jämföra med budgeterat nollresultat och föregående prognos om 304,4 mkr. Försämring av prognosen är föranledd av ökad kostnad för drivmedel (som är kostnadsdrivande i avtalsindex) samt korrigeringspost för busstrafik. Prognosavvikelse jämfört med budget är hänförlig till förbättrad intäktsprognois 225,8 mkr, varav huvuddelen avser ökade biljettintäkter till följd av upplösning av en hamstringsreserv från 2004 samt förbättrad försäljning av skolkort och rabattkuponger. Prognos för reparation och underhåll har sänkts med 25,7 mkr. Prognostiserade avskrivningar för fordon ökar med 76,7 mkr. Avvikelsen beror på förändrad redovisningsprincip för inhyrda tåg samt ej budgeterade avskrivningar för pendeltåg och fordon till trängselskatteförsöket. Prognosen för finansnettot är 83,5 mkr bättre än budget föranlett av ett lägre ränteläge än gällande budgetantagande.

En reavinst om 60 mkr från en eventuell fastighetsförsäljning ingår ej i prognosen. Den nyligen startade "trängselskattetraffiken" bekostas helt av staten och påverkar ej SL:s resultat.

Den budgeterade intäktsökningen i jämförelse med bokslut 2004 är 3,4%, prognosen visar en ökning på 5,8%. Budgeterad kostnadsökning i jämförelse med bokslut 2004 är 3,2%, prognosen visar 3,0%. Budgeterad kostnadsökning av avskrivningar är 8,5%, prognosen visar 18,6%. Budgeterad kostnadsökning av finansnetto är 50%, prognosen visar 11,9%.

Skattefinansieringsgraden prognostiseras till 49,4% jämfört med budgeterad 50,5%. Skattefinansieringsgraden 2004 var 49,0%.

Prognos för den sammanlagda produktionskostnaden per trafikslag, det vill säga kostnad för köpt trafik samt reparation och underhåll, se nedanstående tabell.

SL produktionskostnad per trafikslag mkr	Prognos 2005	Budget 2005	Avvikelse %	Bokslut 2004
Tunnelbana	-2 414,0	-2 435,0	-0,9	-2 312,0
Pendeltåg	-1 150,0	-1 156,0	-0,5	-1 073,0
Lokaltåg/Spårvagn	-517,0	-533,0	-3,0	-473,0
Buss	-3 049,0	-3 021,0	0,9	-2 895,0
Trafikslagsgemensamt	-190,0	-168,0	13,1	-363,0
Totalt SL	-7 320,0	-7 313,0		-7 116,0

Prognosen för resande visar en minskning med 1,6% och sker i områden med många korta lokala resor. Viss resandeökning sker på lokaltågen främst på Tvärbanan. Den nyligen startade "trängselskattetraffiken" beräknas öka resandet med 0,5%, vilket inte är budgeterat och inte kommer att inräknas i årets resandestatistik. Punktligheten ligger i stort sett på budgeterad nivå utom för tunnelbanans röda och gröna linjer, som går bättre än budget, och pendeltågen och Saltsjöbanan som går sämre än budget.

SL produktion	Prognos 2005	Budget 2005	Avvikelse %
Påstigande en vanlig vardag (tusental)			
Påstigande tunnelbana	1 016,0	1 022,0	-0,6
Påstigande pendeltåg	225,0	232,0	-3,0
Påstigande spårväg / lokaltåg	104,0	101,0	3,0
Påstigande buss	914,0	940,0	-2,8
Summa	2 259,0	2 295,0	-1,6

Årets satsning är driftsättandet av det nya pendeltåget X60. Det första tåget sattes i trafik den 22 augusti. Samma dag startade den utökad trafiken med anledning av det kommande försöket med trängselskatter. Tre nya trafikupphandlingar kommer att äga rum under 2005, med trafikstart till hösten 2006, avseende dels busstrafik och dels pendeltågstrafik. SL samlokaliseras och omorganiserar under 2005. En ny marknads- och försäljningsenhet inrättas och SL Infrateknik AB inkorporeras i moderbolaget. Försäljning har skett av kvarvarande aktiepost i People's Travel Group (Flygbussarna).

7.2.3 Waxholms Ångfartygs AB

WÅAB:s utfall är -95,7 mkr, vilket är 13,2 mkr sämre än föregående år. Efter justering av resultatpåverkande engångsposter år 2004 är utfallet 9,0 mkr sämre än föregående år. Månadens resultat är 2,3 mkr sämre än periodiserad budget och avvikelser består främst av högre bränslekostnader. Jämfört med föregående år har kostnad för avskrivningar och räntor ökat efter investering i två nya fartyg. Årsprognosen -158,6 mkr, avviker från budget med -2,0 mkr och beror i huvudsak på höjda kostnader för drivmedel. En svag vår- och sommarsäsong har medfört att resandet inte når upp till budgeterad nivå och prognosen har sänkts med 2,8%.

WÅAB resultaträkning mkr	Utfall 2005 jan-aug	Utfall 2004 jan-aug	Förändr. utfall %	Budget*) 2005	Prognos 2005	Avvikelse PR-BU %	Bokslut 2004
Verksamhetens intäkter	74,5	76,7	-2,9	98,4	96,4	-2,0	99,4
Verksamhetens kostnader	-145,4	-138,6	4,9	-215,1	-217,2	1,0	-201,5
Avskrivningar	-16,8	-13,8	21,7	-26,3	-25,5	-3,2	-20,8
Finansnetto	-8,0	-6,8	17,6	-13,6	-12,3	-9,5	-10,5
Resultat	-95,7	-82,5		-156,6	-158,6		-133,4

*) Budgeterat resultat efter ägarutskott/koncernbidrag är 0

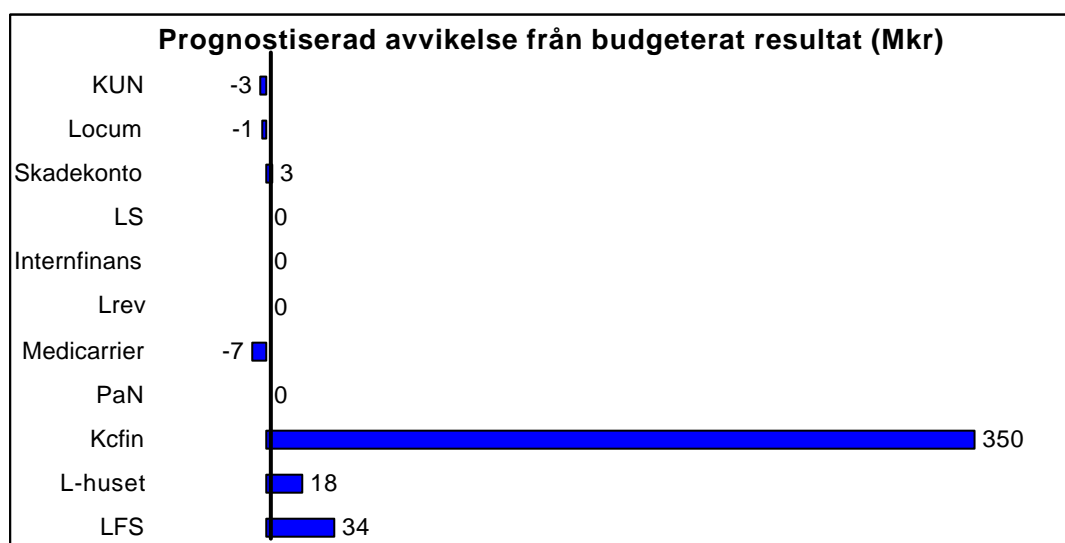
7.2.4 Färdtjänstnämnden

Färdtjänstnämndens utfall visar ett överskott på 58,9 mkr, vilket är 54,0 mkr bättre än periodiserad budget och 19,7 mkr bättre än föregående år. Budgetavvikelsen beror främst på minskad kostnad för köpt trafik till följd av en minskad volym färdtjänstresor och färre antal resenärer. Intäkterna har ökat något och avser intäkt för förvaltningsresor. Kostnader för avskrivning ökar på grund av investering i ett nytt kommunikationssystem.

FtjN resultaträkning mkr	Utfall 2005 jan-aug	Utfall 2004 jan-aug	Förändr. utfall %	Budget 2005	Prognos 2005	Avvikelse PR-BU %	Bokslut 2004
Verksamhetens intäkter	704,1	697,8	0,9	1 068,5	1 072,8	0,4	1 054,8
Verksamhetens kostnader	-641,8	-655,0	-2,0	-1 062,8	-1 027,1	-3,4	-995,0
Avskrivningar	-3,2	-2,8	14,3	-5,1	-5,1	-0,6	-4,9
Finansnetto	-0,2	-0,8	-74,7	-0,6	-0,6	0,0	-1,0
Resultat	58,9	39,2		0,0	40,0		53,9

Årsprognosen beräknas till 40,0 mkr, en förbättring med 5,0 mkr jämfört med föregående månads prognos. Avvikelsen är i huvudsak hänförlig till lägre kostnad för köpt trafik. Ett minskat antal resenärer, färre ansökningar om färdtjänstillstånd samt fler avslag på nyansökningar och förlängning av tillstånd gör att trafikvolymen minskar. Bidragande faktorer till det minskade nyttjandet av färdtjänst är också den ökade tillgängligheten i SL-trafiken och satsningen på Närtrafiken. Resandet prognostiseras till 5% lägre än budget. En riskfaktor i resultatprognosen är om nyttjandet av färdtjänst skulle öka - en ytterligare resa per resenär ökar kostnaderna med 18 mkr. Inga tendenser till ökat resande har dock ännu kunnat ses.

7.3 Övriga resultatenheter

7.3.1 Koncernfinansiering

Koncernfinansiering prognostiserar ett resultat för 2005 som är 350,1 mkr bättre än budget. Huvudförklaringen är att 200,0 mkr av det villkorade stödet om 400,0 mkr som staten beviljat landstinget inarbetats i prognosen. Vidare har SL återfört 118,1 mkr till koncernfinansiering, motsvarande det överskott som SL redovisade 2004. Återföringen redovisas som en finansiell intäkt i koncernfinansiering, men påverkar inte koncernens resultat.

Lägre skatteintäkter om 124,5 mkr mot budget uppvägs av lägre externa räntekostnader. Räntekostnaderna väntas understiga budget med 138,0 mkr till följd av ett gynnsamt ränteläge och lägre lånevolymer än planerat.

7.3.2 Landstingsstyrelsen inkl Forum

Landstingsstyrelsen inkl Forum redovisar ett utfall i delårsbokslutet på 149,3 mkr, vilket är 132,5 mkr bättre än periodiserad budget. Helårsprognosen är på 4,0 mkr och anledningen till att resultatet väntas försämrats under återstoden av året är bl. a. senarelagda driftskostnader och projekt.

7.3.3 Fastigheter

LFS resultat på 416,9 mkr understiger utfallet för motsvarande period föregående år på 507,4 mkr. Avvikelsen hänförs i första hand till 30,3 mkr högre avskrivningskostnader till följd av avslutade investeringsprojekt samt 50,5 mkr lägre realisationsvinster. Prognosen för helår ligger 33,8 mkr över budgeten. Förklaringen till den positiva avvikelsen är ett gynnsamt ränteläge i kombination med högre externa hyresintäkter. Prognosen för Locum är ett resultat på 3,0 mkr att jämföra med det budgeterade resultatet på 4,2 mkr.

7.3.4 Övriga verksamheter

Kulturnämnden redovisar en prognos för 2005 på -2,7 mkr i förhållande till budget. Huvudförklaringen är att kulturnämnden räknar med att kostnaderna för den interkommunala ersättningen för elever från Stockholms län som går på folkhögskolor utanför länet blir högre än budgeterat. De 11 mkr som finns i budget är det tillskott som nämnden tilldelats för detta vid överföringen från landstingsstyrelsen. Hur stor den slutliga kostnaden blir för 2005 är ännu för tidigt att bedöma då variationerna kan vara stora mellan åren, beroende på hur många elevveckor som faktiskt genomförs under året.

Landstingshuset prognostiserar ett resultat som överstiger budget med 18 mkr. Detta beror på att lån som förfaller omsätts till lägre ränta.

MedicARRIER prognostiserar ett underskott på 6,9 mkr mot ett budgeterat nollresultat. Huvudorsaken är ökade personalkostnader till följd av problem med ett nytt affärssystem.

AB SLL Internfinans prognostiserar ett resultat som överstiger budget för 2005 med 0,4 mkr. Huvudorsaken är lägre personalkostnader.

Landstingsrevisorernas prognos för 2005 är oförändrad i jämförelse med budget.

Patientnämndens prognos överensstämmer med budgeterat resultat.

7.3.5 Upphandlingen

I rapporten Nulägesrapport – inköp och upphandling inom Stockholms läns landsting (LS 0505-0858), presenterades landstingets upphandlingsverksamhet i organisatoriska och kvantitativa termer. Landstingsstyrelsen har fattat beslut om att uppdra åt landstingsstyrelsens förvaltning att inarbeta rapporten i 2005 års årsberättelse. Detta arbete har igångsatts.

Bilaga 1 Tabell Resultat per förvaltning och bolag

Resultat för samtliga resultatenheter i landstingskoncernen

Resultat för augusti 2005 mkr

(Resultat före bokslutsdispositioner och skatt)

	Resultat jan-aug 2005	Resultat jan-aug 2004	Period budget jan-aug	Prognos helår aug-05	Prognos helår föreg mån	Bokslut dec 2004	Budget helår 2005	Avvikelse prognos- budget
Vård								
Beställare vård	521,2	553,5	73,0	120,0	50,0	320,7	0,0	120,0
FORUM	13,3	13,6	11,7	4,0	4,0	5,7	0,0	4,0
Stockholms läns sjukvårdsområde	245,8	280,4	115,6	110,0	75,0	172,1	35,0	75,0
Karolinska universitetssjukhuset	-76,3	1,4	-9,7	-75,0	-100,0	96,1	0,0	-75,0
Sjukvården Salem, Nykvarn, Södertälje	5,9	1,1	6,8	1,6	0,0	-2,1	0,0	1,6
Norrtälje Sjukhus AB	7,7	8,4	2,9	1,8	0,0	5,8	0,0	1,8
Södersjukhuset AB	56,9	98,4	30,1	20,0	15,0	91,9	0,0	20,0
Danderyds Sjukhus AB	20,3	25,8	5,7	10,3	6,3	24,7	0,0	10,3
S:t Eriks Ögonsjukhus AB	8,0	7,3	1,8	9,0	3,6	9,9	0,0	9,0
Akutsjukhusen totalt	22,5	142,4	37,6	-32,3	-75,1	226,3	0,0	-32,3
Folkandvården Stockholms län AB	27,2	38,8	0,8	29,0	16,0	56,6	12,0	17,0
Ambulanssjukvården i Storstockholm AB	1,0	-6,2	1,3	0,0	-0,5	-8,2	0,0	0,0
Stockholm Care AB	1,4	3,6	2,2	3,3	3,3	8,0	3,3	0,0
Koncernjusteringar ¹⁾	-4,8	-0,8			0,0	3,1	0,0	0,0
Totalt vård	827,6	1 025,3	242,2	234,0	72,7	784,2	50,3	183,7
Trafik								
AB Storstockholms Lokaltrafik	374,5	99,3	-2,7	253,3	304,4	118,5	0,0	253,3
Waxholms Ångfartygs AB	-95,7	-82,5	-93,5	-158,6	-157,6	-133,4	-156,6	-2,0
Färdtjänstnämnden	58,9	39,2	5,0	40,0	35,0	53,9	0,0	40,0
Regionplane- och trafiknämnden	15,3	12,2	12,4	0,0	0,0	1,2	0,0	0,0
Totalt trafiken	353,0	68,2	-78,8	134,7	181,8	40,2	-156,6	291,3
Fastigheter								
Locum AB	1,6	5,8	3,1	3,0	0,0	11,4	4,2	-1,2
Landstingsfastigheter Stockholm	416,9	507,4	404,3	574,5	584,9	608,3	540,7	33,8
Totalt fastigheter	418,5	513,2	407,4	577,5	584,9	619,7	544,9	32,6
Övriga								
Kulturnämnden	3,5	2,6	0,2	-2,7	-4,6	-0,5	0,0	-2,7
Landstingsrevisorerna	4,6	6,2	4,0	0,0	0,0	1,7	0,0	0,0
Patientnämnden	0,6	0,3	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
MedicARRIER AB	-7,0	0,8	-0,4	-7,0	-3,1	0,4	0,0	-7,0
Landstingshuset Stockholm AB	-22,9	151,1	-34,0	-33,0	-33,0	109,4	-51,0	18,0
Totalt övriga	-21,2	161,0	-29,7	-42,7	-40,7	111,0	-51,0	8,3
Finansiering								
Skadekontot	-1,5	-8,4	-1,5	-2,8	-5,6	-9,6	-5,6	2,8
AB Stockholms läns landstings Internfinans	2,6	2,8	2,0	3,4	3,4	3,9	3,0	0,4
Totalt finansiering	1,1	-5,6	0,5	0,6	-2,2	-5,7	-2,6	3,2
Koncernfunktioner								
Koncernfinansiering	197,7	-507,7	-117,5	396,1	105,3	-612,2	46,0	350,1
LSF	136,0	80,5	5,1	0,0	0,0	119,6	0,0	0,0
Totalt koncernfunktioner	333,7	-427,2	-112,4	396,1	105,3	-492,6	46,0	350,1
Koncernjusteringar ¹⁾	-93,0	-98,0		-235,5		-151,5	0,0	-235,5
Summa resultat SLL-koncernen	1 819,7	1 236,9	429,2	1 064,7	901,8	905,3	430,0	634,7

¹⁾ Koncernjusteringar består av internförsäljningsdifferenser, återföring av vinstmedel inom koncernen mm.

Bilaga 2 Tabell Årsarbetare per förvaltning och bolag

Årsarbetare	Utfall 2005 aug	Utfall 2004 aug	Förändr. 05-04	Förändr. %	Prognos 2005 dec	Budget 2005 dec	Avvik. PR-BU
Vård							
Stockholms läns sjukvårdsområde*	12 679	12 730	-51	0	12 600	12 560	40
Karolinska universitetssjukhuset*	14 178	14 572	-394	-3	14 112	13 820	292
Sjukvården Salem, Nykvarn, Södertälje*	1 580	1 247	333	27	1 525	1 249	276
Norrtälje Sjukhus AB	628	626	2	0	620	620	0
Södersjukhuset AB	3 693	3 558	135	4	3 641	3 608	33
Danderyds Sjukhus AB*	2 779	2 481	298	12	2 730	2 691	39
S:t Eriks Ögonsjukhus AB	323	332	-9	-3	328	324	4
<i>Akutsjukhusen totalt</i>	<i>23 181</i>	<i>22 816</i>	<i>365</i>	<i>2</i>	<i>22 956</i>	<i>22 312</i>	<i>644</i>
Folktandvården Stockholms län AB	1 899	1 949	-50	-3	1 930	1 960	-30
Ambulanssjukvården i Storstockholm AB	212	229	-17	-7	196	182	14
Stockholm Care AB	10	10	0	0	10	10	0
Totalt vården	37 981	37 734	247	-9	37 692	37 024	668
Trafik							
AB Storstockholms Lokaltrafik	593	554	39	7	595	570	25
Waxholms Ångfartygs AB	22	23	-1	-4	24	24	0
Färdtjänstnämnden	104	101	3	3	107	104	3
Regionplane- och trafiknämnden	49	48	1	2	47	49	-2
Totalt trafiken	768	726	42	8	773	747	26
Fastigheter							
Locum AB	188	192	-4	-2	189	189	0
Landstingsfastigheter Stockholm	0	0	0	0	0	0	0
Totalt fastigheter	188	192	-4	-2	189	189	0
Övriga							
Kulturnämnden	168	166	2	1	165	163	2
Landstingsrevisorerna	27	24	3	13	26	26	0
Patientnämnden	16	17	-1	-6	17	17	0
Medicari AB	84	90	-6	-7	85	84	1
Landstingshuset Stockholm AB	0	0	0	0	0	0	0
Totalt övriga	295	297	-2	1	293	290	3
Finansiering							
Skadekontot	0	0	0	0	0	0	0
Internfinans	10	10	0	0	10	10	0
Totalt finansiering	10	10	0	0	10	10	0
Koncernfunktioner							
Koncernfinansiering	0	0	0	0	0	0	0
Landstingsstyrelsen (inkl BV)	1 205	1 183	22	2	1 166	1 173	-7
Totalt koncernfunktioner	1 205	1 183	22	2	1 166	1 173	-7
Koncernjusteringar	0	15	-15	-100			
Summa resultat SLL-koncernen	40 447	40 157	290	1	40 123	39 433	690

* För att öka jämförbarheten mellan åren, har i nedanstående tabell utfall 2004 samt budget 2005 korrigerats för genomförda verksamhetsövergångar avseende K,D,SLSO och SNS.

Årsarbetare	Utfall 2005 aug	Utfall 2004 aug	Förändr. 05-04	Förändr. %	Prognos 2005 dec	Budget 2005 dec	Avvik. PR-BU
Vård							
Stockholms läns sjukvårdsområde	12 679	12 473	206	2	12 600	12 303	297
Karolinska universitetssjukhuset	14 178	14 359	-181	-1	14 112	13 820	292
Sjukvården Salem, Nykvarn, Södertälje	1 580	1 504	76	5	1 525	1 506	19
Danderyds Sjukhus AB	2 779	2 694	85	3	2 730	2 691	39

Bilaga 3 Återrapportering av fullmäktiges uppdrag givna i 2005 års budget till Landstingsstyrelsen

Landstingsstyrelsens förvaltning

Nr	Uppdrag	Kommentar
1	Utarbetande av landstingsövergripande jämställdhetspolicy.	En politiskt sammansatt ledningsgrupp har bildats och arbete pågår.
2	I samband med budgetdirektiven ta fram förslag på finansiella mål för Stockholms läns landsting, i linje med propositionen God ekonomisk hushållning.	Finns beskrivna i budgetdirektiven för 2006 och beslutades i samband med att budgetdirektiven för 2006 antogs.
3	Analysera och beskriva konsekvenser för IT-verksamheterna med avseende på den nya tekniska plattformen för sammanhållen gemensam vårdinformation (GVD)	Se vidare avsnitt 3.2 i förvaltningsberättelsen avseende IT-verksamheten.
4	I samråd med AB SL utreda AB SL:s långsiktiga ekonomiska situation bl a utifrån av AB SL presenterade flerårsplaner.	Rapport är framtagen och presenterad för LRB, ärende LS 0504-1415.
5	Utvärdering av de inom tre vårdområden pågående försöken med remisskrav.	Utredning har genomförts och med anledning av förslagen behandlats i landstingsfullmäktige i september.
6	Utreda en marknadsanpassning avseende prissättning av p-avgifter på landstingsägd mark.	Locum har gjort en utredning av detta på uppdrag av landstingsdirektören.
7	Ta fram en åtgärdslista på de tio viktigaste miljöåtgärderna.	Utredning har genomförts och behandlats i landstingsfullmäktige i september.
8	Att senast september 2005 ha redovisat en utvärdering av landstingets arbetstidsmodeller.	Utredning som omfattar kartläggning av arbetstidslösningar inom SLL har genomförts. Utredningen läggs fram i Personalberedningen den 4/10.

9	Att utarbeta handlingsplaner för projektmedlen angående arbetsmiljö och kompetensutveckling.	Personalstrategiska avdelningen har tagit fram ärendet "Förslag till handlingsplan för medel till arbetsmiljö" samt givit förslag till fördelning av projektmedel efter att landstingets förvaltningar och bolag lämnat in ansökningar. Personalberedningen har tagit ställning till fördelningen. Projektet ska utvärderas och dokumenteras i skriftlig form.
10	Översyn av landstingsstyrelsens behov av ytterligare analytiska verktyg för ägarstyrning och verksamhetsanalys av hälso- och sjukvården samt därvid pröva behovet av externa utredningstjänster likväl som kunskapsöverföring från befintlig forskning inom hälso- och sjukvårdsekonomi och hälso- och sjukvårdsadministration.	Arbetet har ännu inte påbörjats.
11	Utreda det långsiktiga årliga underhållsbehovet av landstingets fastigheter samt som jämförelse beakta underhållsnivåer i andra landsting.	Utredning gjord och presenterad i LS 0504-0697.

LSF Forum

Nr	Uppdrag	Kommentar
1	Miljöklassificering av läkemedel	Läkemedelscentrum inom Forum har aktivt deltagit i arbetet med att miljöklassificera läkemedel. Arbetet fortsätter enligt plan.
2	Program för införande av gemensam vårddokumentation	Ett program för införandet av en gemensam vårddokumentation har etablerats under våren. Ett stort arbete med att ta fram en projektportfölj och beräkna kostnader har genomförts. Projekt har startat för att undanröja falskhalsar och vissa infrastrukturiella luckor.
3	Jämställdhet	Centrum för folkhälsa arbetar med att få fram indikatorer för hälsoutveckling ur aspekten jämlik och jämställd hälsa för att ge underlag för styrning av insatser.

5	Hållbar utveckling	10 miljöhälsopunkter har arbetats fram ur aspekten en hållbar utveckling.
6	Förebyggande insatser och behandlingsmetoder	Förebyggande insatser börjar integreras i de medicinska programmen för att naturligt bli en del av hälso- och sjukvårdens metoder.
7	HIV/AIDS	HIV/AIDS arbetet fortgår intensivt bla genom stöd till ungdomsmottagningarna. Översyn av landstingets insatser pågår.
8	Handlingsprogram mot fetma Handlingsprogram mäns våld mot kvinnor och barn	Forum deltar i arbetet mot övervikt och har planering för att om resurser tillskapas arbeta med programmen mäns våld mot kvinnor och barn samt Barnkonventionen.
9	Utveckling av metoder och kunskap inom hälsans bestämningsfaktorer	Fortlöpande arbete sker med utveckling av metoder och kunskap inom hälsans bestämningsfaktorer. Mycket resurser läggs på att utbilda bla. Kommunpersonal inom skola och omsorg.
10	Försäkringsmedicinsk kommitté	I samverkan med Försäkringskassan byggs kompetens och kunskap upp kring sjukskrivningsproblematiken. Förslag kommer att föreligga under hösten kring en Försäkringsmedicinsk kommitté för Stockholms län och försök med lokala sk sjukskrivningskommittéer startar.
11	Mammografiscreening	Inom screeningverksamheten fortgår planering för utökning av verksamheten vad gäller mammografi samt handläggning av förändringen inom gynekologisk screening.

LSF Beställarkontor Vård

Nr	Hälso- och sjukvård	Kommentar
1	Förebyggande insatser och komplementära/alternativa behandlingsmetoder för patienter med livsstilsrelaterade sjukdomar måste förbättras. Ett tvåårigt projekt genomförs under 2005 och 2006	Projektet påbörjades den 1 maj år 2005 Policy ska arbetas fram
2	Programmet för mammografiscreening breddas till att även omfatta åldersklasserna 40 resp 45 år.	HSU maj 2005
3	HIV/AIDS: för att underlätta en övergång till linjearbete behöver såväl verksamheter som behov kartläggas och utvärderas.	Slutrapport kommer under hösten.
4	En folkhälsopolicy för hela landstinget utarbetas och strategier för genomförandet ska tas fram under 2006	Klar Arbetet inom Beställare Vård fortsätter.
5	Handlingsprogrammet mäns våld mot kvinnor och barn ska börja genomföras.	Implementering
6	Fysisk aktivitet på recept (FYSS och FaR) prövas i större utsträckning	HSU beslut i juni Kartläggning pågår och riktlinjer utarbetas
7	En centralt belägen mottagning för sexuellt överförbara sjukdomar inrättas.	HSU juni
8	Ett utökat program med gratis vaccin för kroniskt hjärt- och lungsjuka införs.	Pågår
9	Avgiften för gynekologisk hälsoundersökning avskaffas	Klar
10	De nuvarande försöken med remisskrav inom tre vårdområden fortsätter och ska analyseras och utvärderas under 2005.	Remisskrav borta för ÖNH Sjukgymnastik kvarstår
11	Högspecialiserad vård koncentreras till Karolinska universitetssjukhuset. Produktion och beställare.	Pågår Åtgärder redovisats i budget år 2005 och år 2006.
12	Akutverksamheten vid Karolinska Solna	Klart 1 april år 2005
13	Akut bassjukvård och viss specialiserad vård förs över från K-Solna till andra akutsjukhus	Pågår Åtgärder redovisats i budget år 2005 och år 2006.
14	Beslut om eventuellt förändrat uppdrag vid gynakuten Karolinska	Klart 22 augusti år 2005
15	Norrälje och Södertälje sjukhus utvecklas som akutsjukhus i samverkan med närsjukvård och ambulanssjukvård	Beslut finns Arbetet med att fastställa resurser pågår
16	En 24 timmars sjukvårdsrådgivning för barn inrättas.	Klar
17	Verksamheten med jourläkarbilar fortsätter utvecklas	Pågår
18	Familjecentraler inrättas	Pågår
19	Dövfödda barn erbjuds i medicinsk motiverade fall hörselimplantat på båda öronen	Genomfört
20	Förebyggande hälsokontroll på vårdcentralen och/eller hälsosamtal med bedömningsprotokoll för tidig upptäckt av demens prövas	Pågår hälsosamtal

21	En fortsatt satsning på utbyggnad av den psykosociala kompetensen på vårdcentralerna.	Pågår
22	Utveckling av kompetenscentra för barn och ungdomar med ADHD fortsätter	Pågår
23	Bättre metoder för riskbedömning av psykiatriska patienter ska utformas	Finns med i uppdragsbeskrivningar
24	Förbättrad vårdplanering för personer med psykos samt personer med missbruk i kombination med personlighetsstörningar	Pågår Statliga psykiatrisatsningen
25	Behovet utreds av ett psykosexiologiskt centrum	HSU
26	Asylsökande och flyktingars specifika behov ska tillgodoses bättre	Upphandling av asylsjukvård – hälsokontroller – är genomförd
27	Psykhälsan ges ett särskilt resurstillskott för att bedriva samtalsterapi för lesbiska kvinnor	Pågår
28	Situationen för de anhöriga till psykiskt sjuka måste synliggöras i vården	Uppdragsbeskrivningar Ersta sjukhus har fått ett länsövergripande uppdrag att utveckla anhörigstödet
29	Investeringen i nya lokaler för rättspsykiatri vid Karolinska Hud-dinge inleds.	Pågår
30	Andelen äldre som får tillgång till nödvändig tandvård ska öka	Handlingsplan för att intensifiera samarbetet med kommuner och stadsdelar
31	Patienter med smärtproblem ska erbjudas fullgoda behandlingsalternativ och ett gott omhändertagande	Utredning under tillsättande
32	WHO: s mål om max tre skadade tänder per barn år 2014 bör inom SLL uppfyllas redan år 2010. (nytt mål)	Redovisas årsvis Tandhälsorapport
33	Medicinskt och psykiatriskt stöd för vuxna utvecklingsstörda med grava beteendestörningar utvecklas och ett förslag till vårdkedja utarbetas	Arbete pågår för att skapa en vårdkedja för personer med utvecklingsstörning och grava beteendestörningar. Startas senare under hösten.
34	Dövteam inrättas och möjligheterna till teckentolk förstärks	Är inrättat, ska var fullt utbyggt januari år 2006
35	Tidiga fokuserade insatser för barn med autismspektrumstörning vidareutvecklas och ett utvärderingsprojekt avseende behandlingsmetoder startas	Arbetet planeras under hösten
36	Fortsatta satsningar görs för vuxna med neuropsykiatrisk problematik avseende såväl utredning som behandling	Ingår i avtal
37	Utredningen gällande ett samlat och samordnat stöd inom när-sjukvården till personer med funktionshinder fortsätter	Pågår
38	Ett utvecklingsarbete vad gäller tillgänglighet inom primärvård och akutvård för personer med funktionshindret elöverkänslighet ska genomföras	Utredningsarbete startar

39	Ett IT-stödsystem införs för förbättrad styrning och uppföljning av hjälpmedelsverksamheten	THORD klar Förskrivarportal klar 2006
40	Rehabiliteringsgarantin vidareutvecklas i samarbete med Försäkringskassan	Pågår
41	Rätt till sjukresor återinförs för egenvård/rehabilitering som sker i regi av handikapporganisation som landstinget har avtal med	Pågår
42	Översyn av samordningen mellan färdtjänstresor och sjukresor samt särskilt beakta situationen för personer i gråzonen mellan sjukvårdande behandling respektive egenvård	Pågår
43	Mottagning för våldtäktsoffer	HSU juni 2005, startar i oktober
44	Viktiga uppgifter för akutsjukvården kommer även framledes att utgöras av strokebehandling, hjärt/kärlsjukdomar samt cancer. För att kunna svara upp mot de ökande behoven av cancervård bör en cancerplan utarbetas inom landstinget. En fortsatt utveckling av formerna för diagnossättning, behandling och omvårdnad särskilt med inriktning mot vård i livets slutskede är nödvändig.	Plan för cancervården redovisas i HSU i höst
45	Vårdgivarnas kostnadsansvar för läkemedel i öppen vård ska successivt öka med början år 2005	Pågår

Åtterrapporering av fullmäktiges uppdrag givna i 2005 års budget

Inledning

Nedan avrapporteras uppdrag enligt landstingsfullmäktiges beslut om budget 2005. Uppdragsredovisningen ingår i de beslut om delårsbokslut som fattats av respektive nämnd/styrelse/utskott. Resultatenheter som redovisar uppdrag är:

Stockholms läns sjukvårdsområde, Karolinska Universitetssjukhuset, Södersjukhuset AB, AB Storstockholms Lokaltrafik, Waxholms Ångfartygs AB, Färdtjänstnämnden, Regionplane- och trafiknämnden, Patientnämnden, Kultur- och utbildningsnämnden, Locum AB.

Stockholms läns sjukvårdsområde

Nr		Kommentar
1	SLSO skall aktivt medverka till att bygga upp när-sjukvårdsstrukturer och vårdnätverk	Under året har en rad aktiviteter och verksamhetsförändringar genomförts. Som konkreta exempel kan nämnas att tre närakuter har startats. I avsnitt 3 beskrivs verksamhetsförändringar och i bilaga C finns ett antal exempel på när-sjukvårdsutveckling i olika delar av SLSO.
2	Ökad insats för förbättrad tillgänglighet för prioriterade grupper med utgångspunkt från medicinska bedömningar	Antalet läkarbesök i primärvården har ökat med 6 %, vilket torde ha resulterat i förbättrad tillgänglighet. SLSO deltar i ett antal projekt och aktiviteter som syftar till att förbättra tillgängligheten: - "Verksamhet i förändring" (VIF), som är ett projekt som ger stöd till verksamheterna när det gäller att förbättra arbetet med god tillgänglighet och trygghet för befolkningen. - "Mina vårdkontakter" som syftar till att ge patienten möjlighet att via e-post klara en del av sina vårdbehov. - "Värdegrund i vården" är ytterligare ett projekt som syftar till att förbättra patientarbetet genom ökad medvetenhet om etiska förhållningssätt hos vårdpersonalen, - "Rätt Tid-projektet" ger verksamheterna redskap att rensa bort "onödig" administration för att frigöra tid för patientarbete.
3	Modellen "företag i företaget" skall utvecklas	SLSO:s organisation har endast två nivåer, ledningsnivå och verksamhetsnivå. Formellt har denna organisationsstruktur tydliggjorts i SLSO:s delegationsordning och ledningsformer. Varje resultatenhet tecknar vårdöverenskommelse med Beställare vård.

4	De psykiatriska verksamheterna skall på lämpligt sätt infogas i närsjukvårdskonceptet	Under året har en psykiatrisk klinik organisatoriskt överförs till närsjukvårdsområdet. Andra förändringar för att infoga psykiatrin i närsjukvården pågår. Inom såväl Barn- och ungdomspsykiatrin som Handikapp&Habiliteringen genomförs organisatoriska förändringar som kommer att leda till att den organisatoriska indelningen sammanfaller med närsjukvårdsområdena.
5	Besparingar på administrativ personal (35 Mkr) samt utreda ytterligare administrativa och strukturella besparingar 2005 och framåt	Nytt centralt verksamhetsstöd har implementerats. Totalt har antalet anställda minskat med personer (omräknat till årsanställda) jämfört med motsvarande funktioner i de tre tidigare produktionsområdena. Den totala besparingen uppgår till minst 35 Mkr.
6	Resultatkravet för 2005 är 35 Mkr	Resultatprognosen för 2005 uppgår till 110 Mkr
7	Norrtälje och Södertälje utreds i särskild ordning	Primärvården i Södertälje har överförs till ny sjukvårdsorganisation i Södertälje 2005-04-01. Ett förslag till ny sjukvårdsorganisation för Norrtälje har utarbetats. Enligt förslaget kommer SLSO:s verksamheter i Norrtälje att överföras till ny sjukvårdsorganisation 2006-01-01.
	Generellt mål för SLL	
1	Kostnader för inhyrd personal får ej överskrida 1,5 procent av de totala personalkostnaderna	Kostnaden för inhyrd personal under jan-aug uppgår till 1,39 % av den totala personalkostnaden
2	Koncernens bemanningskostnader (personalkostnader plus kostnader för inhyrd personal) får totalt sett inte öka med mer än 1,5 procent jmf med budget år 2004. Om planerad reduktion av antal anställda beaktas kan bemanningskostnaderna öka med 3,3 %	Bemanningskostnaden under jan –aug har ökat med 6 %
3	Kostnaderna för sjukskrivningar ska minskas 2005 och åtgärder för att komma till rätta med ohälsotalen ska redovisas	Antalet sjukdagar har minskat med 1,7 dagar medan kostnaderna för sjukskrivningar har ökat med 600 tkr pga ökat kostnadsansvar för arbetsgivaren vid sjukskrivning. Under året har ett projekt bedrivits tillsammans med externt företag för att minska antalet långtidssjukskrivning
4	Förvaltningar/bolag ska följa upp sin produktivitet utveckling enligt enhetliga principer framtagna av Landstingsstyrelsen	Enligt anvisningarna från Landstingsstyrelsens förvaltning ska det inte göras någon uppföljning av produktiviteten i delårsbokslutet.

Karolinska Universitetssjukhuset

Besparingsåtgärd per division	Reduktion antal årsarbetare budget	Kostnads reduktion budget
Medicin Kirurgi 2 divisionen		
Överflyttning från slutet till Öppenvård	9,5	5,5
Koncentration av verksamhet, generella besparingar	9,4	6,2
Rationaliseringar personal och inköp	49,5	40,4
Medicin Kirurgi 1 divisionen		
Gemensam organisation	21,2	17,0
Generella besparingar	11,9	12,0
Akutdivisionen		
Röntgen: hemtagning av tidigare extern köp av röntgen utgör 13 mkr	3,0	30,0
MTA	1,0	5,7
Gemensam organisation för paramedicin	42,5	17,4
Akutkliniken Solna	13,0	4,7
Karolinska Universitetslaboratoriet		
Införande av Remiss/Svar system	5,70	3,0
Inköp - områden för upphandling		8,0
Minimering av antal labdatasystem	3,00	2,0
Samordning av verksamheter	72,80	38,0
Division: Onkologi - Hematologi		
Integrationsprojekt Onkologi, gemensam organisation, samlokalisering, jourorganisation	14,5	16,3
Integrationsprojekt Hematologi, gemensam organisation	6,5	6,8
Integrationsprojekt Sjukhusfysik, gemensam organisation, samordning serviceavtal, upphandling läkemedel	2,0	4,3
Thorax Kärl divisionen		
Thoraxkirurgin slås ihop till en enhet	51,0	36,8
Samordning av verksamheter och koncentration av vissa behandlingsmetoder till en enhet	42,8	23,2
Barndivisionen		
Översyn av ersättningsmodeller och arbetstider		4,7
Rationalisering inom Barnmed 1 och reduktioner inom lekterapi och sjukgym	9,5	3,8

Översyn av akutverksamhet och mottagn, jour och sekreterare	14,9	9,7
Stängning av SABH, (ersättning erhålls tills vidare)	23,5	11,0
Reducera slutenvård och öka neonatalhemsjukvård	6,0	3,3
Ny org med färre chefer inom Barnanestesi		2,5
Huvuddivisionen		
Helårseffekter av 3S uppdrag från 2004		4,0
Neurolog: sammanslagning av kliniker, personalreduktion och effektivisering	5,3	11,3
Övriga verksamheter i huvudsak personalminskningar	9,7	8,6
Neurokirurgi: Ny utlandsenhet, ökade utomlänsintäkter och förändringar i arbetsschema, ej ersatta pensionsavgångar	11,0	11,0
Administration		
Samordning av verksamheter med gemensamma IT-system	88,7	79,0
Rationalisering, mm	25,5	11,6
Delfinansiering av ökade hyreskostnader Karolinska		-36,8
Beslutad besparing LF och budget 2005	553	401
Genomförd reduktion av kostnader och årsarbeten	527	370
Avvikelse t o m perioden	-26	-31
Prognos reduktion av kostnader och årsarbeten, helår	535	373
Avvikelse helår	-18	-28

I storleksordningen 28 mkr av betinget beräknas inte kunna genomföras enligt plan. Orsaken är bla att besparingar inom röntgenverksamheten inte har kunnat genomföras bla beroende på ökat antal remisser.

Södersjukhuset AB

Nr		Kommentar
1	Ekonomi i balans.	Södersjukhuset prognostiserar årets resultat till +20 mkr.
2	Bemanningskostnader (personalkostnader plus kostnader för inhyrd personal) får totalt sett inte öka med mer än 2,7 procent jämfört med budget 2004.	Södersjukhusets bemanningskostnader prognostiseras att öka med 1,9 procent jämfört med budget 2004.
3	Produktiviteten ska följas upp och förbättras.	Södersjukhusets produktivitet bedöms bli positiv.
4	Läkemedelskostnaderna får öka med högst 5 procent under 2005.	<p>Läkemedelskostnaderna på Södersjukhuset har ökat med 16 procent perioden januari augusti 2005 jmf med samma period 2004. Förutom läkemedel köper sjukhuset förbrukningsvaror från Apoteket. På grund av viss oklarhet vid odningar i apoteksfilen har det förekommit en viss "svajighet" mellan dess två kostnadsslag. Summa läkemedel och apoteksvaror har ökat med 14 procent från öregående år. En del av kostnadsökningen har skett inom medicinsk dagvård där läkemedlen tidigare expedierades med recept men numera köps de in av sjukhuset och merkostnaden finansieras, enligt vårdavtalet, av beställaren. Samtidigt har slutenvårdsproduktionen ökat med 5 procent, räknat i antalet vårdtillfällen. Efter hänsyn till dessa ökning har kostnaden för läkemedel och apoteksvaror ökat med 6 procent, räknat som kostnad per slutenvårdstillfälle.</p> <p>Ökningen kan hänföras till patienternas sjukdomar och svårighetsgrad. Inom intensivvården och kirurgisk eftervård har t ex användningen av preparaten Xigris, Simdax och Prothromplex ökat på grund av detta. Inom barnmedicin har preparaten Curosurf och TPA ökat. Preparatet Mabthera, som ensamt har ökat med 590 tkr, eller 106 procent, används inom hematologisk dagvård.</p> <p>På grund av SLL's upphandling av ny leverantör av natriumklorid har kostnaden för detta ökat med 21 procent. Detta är dock bruttokostnad, vad nettokostnaden blir efter mängdrabatterna som utbetalas med ett års eftersläpning känner vi inte till.</p>

AB Storstockholms Lokaltrafik

Nr	Uppdrag	Kommentar
	Ökad lyhördhet för resenärernas behov och krav	
1	De synpunkter som inkommer till SL Kundtjänst, andra delar av SL och till entreprenörerna systematiskt samlas in och analyseras ur bl a ett genus- och rättviseperspektiv. Detta ska vara ett viktigt underlag för den fortsatta beslutsprocessen. Ett förslag om detta ska utarbetas under 2005	Slås ihop med nr 42. Ca 4 månaders uppdrag för extern resurs. Kostnad motsvarande 0,5-1,0 mnkr. Redovisning av uppdrag i styrelsen i december 2005.
2	En plan för hur erfarenheter och kunskaper från andra delar av Sverige och världen ska kunna tas tillvara ska läggas fram under 2005.	Kommentar: SL är verksamma inom ramen för en rad bransch- och intresseorganisationer (SLTF, UITP, EMTA) bl a för att just samla erfarenheter och kunskaper från andra men också för att dela med oss av våra egna kunskaper och erfarenheter. BEST (Benchmarking in European Service of Public transport) är exempel på ett SL-initierat projekt (1999) där vi på ett systematiskt sätt lär av europeiska kollegor. Information lämnades senast till styrelsen 2004-12-20. Ny information lämnas till styrelsen i september 2005.
3	Ett förslag till utveckling av regionstyrelsernas roll ska presenteras under år 2005. En viktig del är att utveckla kommunsamråden.	Förslag till styrelsen i oktober 2005.
	<i>Pålitlig kollektivtrafik</i>	
4	Hela kollektivtrafiksystemet ska gås igenom för att säkra driftsäkerhet och pålitlighet, inklusive förslag till prioritetsordning av pålitlighetsinvesteringar. Genomgången ska avrapporteras under 2005.	Kommentar: Slås ihop med punkt 27. Hör hemma under strategin bättre punktlighet. Uppdraget begränsas inte till att enbart avse investeringar utan inkluderar även driftåtgärder. Rapportering till styrelsen sker i oktober 2005
5	SL ska stärka sin förmåga att under en övergångsperiod ta över verksamhet i egen regi och göra en utvärdering av de senaste årens konkurrensutsättningar och privatiseringar inom kollektivtrafiken. Detta ska ingå i den upphandlingsstrategi som ska gälla från 2005.	Stärka förmågan att ta över verksamhet i egen regi har tidigare rapporterats till styrelsen 2003-10-20--21. Vad gäller utvärdering av de senaste årens konkurrensutsättningar har hittills gjorda utvärderingar redovisats för styrelsen 2003-10-20--21. Den upphandlingsstrategi som styrelsen antog 2004-08-31

		samt inriktning och plan för trafikupp- handling som behandlades i styrelsen 2004-11-16 sammanfattar våra lärdo- mar.
6	En konkret plan för samråd med Stock- holms stad och andra berörda kommuner om åtgärder som kan vidtas för att förbät- tra framkomligheten och därmed tillförlitlig- heten för stombussarna ska läggas fram under 2005.	Kommentar: Samråd pågår med Stock- holms stad om åtgärder avseende stombusslinjerna med anledning av trängselskatteförsöket. Utgångspunkten är SLs prioriterade åtgärdslista. Redo- visning för styrelsen i juni 2005. Övriga kommuner samt Vägverket avseende regionala stombusslinjer redovisas sam- tidigt.
7	Åtgärder för att förbättra arbetsmiljön och stärka ny- och vidareutbildningen för kol- lektivtrafikens personal vidtas. Dessutom skall strategiska krav kunna ställas vid upp- handlingar.	Slås ihop med punkt 14 och 17-18. Åtgärder vidtas enligt den av styrelsen 2004-08-31 beslutade upphandlings- strategin och enligt beslut om inriktning för busstrafikupphandling 2004-11-16.
8	Vagnbehovet i pendeltågssystemet och tunnelbanan ska inventeras och planeras bättre i syfte att undvika vagnbrist.	Redovisas för styrelsen i oktober 2005.
9	Under 2005 ska en sammanhållen rapport om resenärsinformationsprojektet läggas fram.	Slutrapport från störningsinformationspro- jektet utdelades till styrelsen 2004-06-14. Information om JustNu-projektet lämnas till styrelsen i oktober 2005.
	Komfort och trivsel i kollektivtrafiken	
10	Erfarenheter som vunnits när det gäller komfort, tillgänglighet, arbetsmiljö och mil- jöprestanda ska utnyttjas i samband med att krav ställs i upphandlingar. Detta ska ingå i den upphandlings-strategi som ska gälla från 2005.	Ingår i beslutad upphandlingsstratgi. Höjda kvalitetskrav ställs dock ej p g a ekonomiska begränsningar. Kostnads- beräkningar för högre ambitionsnivåer redovisas för styrelsen i september 2005 i samband med att underlag till budget för 2006 behandlas.
11	Arbetet med att ta fram ett särskilt program för att utveckla och stärka komforten ska inledas under 2005.	Kommentar: Analys av upplevda kom- fortbrister behöver göras och därefter kan mål och åtgärdsprogram utarbetas. Bedömd kostnad ca 1 mnkr. Kan re- dovisas i samband med underlag till budget för 2007, d v s i september 2006. Förslag till program bör kunna redovisas för styrelsen i december 2005.

12	Uppföljningen av avtalen (<i>läs trafikavtalen</i>) ska skärpas. Detta ska ingå i den upphandlingsstrategi som ska gälla från 2005.	Ingår i beslutad upphandlingsstrategi. Redovisning av hur vi gör och hur vi planerar att göra i pågående upphandlingar för styrelsen i augusti 2005.
13	Arbetet med att hålla fordonen hela och rena utvecklas. Under 2005 ska entreprenörerna lämna en sammanhållen information om hur arbetet fortgår.	Kopplad till punkt 12. Redovisning för styrelsen i augusti 2005. Avser såväl bussar som tåg.
14	SL ska utreda möjligheten att ställa krav på att entreprenörernas personal ska genomgå utbildning i bemötande gentemot resenärerna. Bemötande av funktionshindrade ska uppmärksammas särskilt.	Se punkt 7. Avseende funktionshindrade pågår sådan utbildning genom SL-initiativ inom busstrafiken. Redovisning i anslutning till att lägesrapport kring reviderat program för ökad tillgänglighet för funktionshindrade lämnas vid styrelsens möte i juni 2005. I augusti 2005 lämnades redovisning av hur vi och entreprenörerna arbetar med att mäta och förbättra kundbemötandet.
	Barn och ungdomar	
15	SL ska under 2005 ta fram förslag om en särskild strategi för barn och ungdomars resande. SL ska även utreda konsekvenserna av SLTFs rekommendationer.	Arbete pågår. Första redovisning lämnad till styrelsen 2005-03-15. Skriftlig redovisning till styrelsen i oktober/november 2005.
16	Frågor kring barn- och ungdomsrabatter ska ingå i SLs utredning av hela taxesytemet.	Ingår i arbetet kring prisstrukturen som redovisades vid styrelseseminarier 2005-04-11.
	Höjd kvalitet genom åtgärder för personalen	
17	SL ska under 2005 ta initiativ till ett samarbete med entreprenadföretagen i syfte att inrätta en "SL-akademi" för ny- och vidareutbildning av kollektivtrafikens personal.	Förstudie av oberoende konsult. Bedömd kostnad ca 0,5 mnkr. Redovisning av förslag vid styrelsens möte i december 2005.
18	SL ska lägga fram förslag om strategiska arbetsmiljökrav vid upphandlingar av trafik.	Se punkt 7.
19	SL får i uppdrag att ta fram ett generellt upphandlingsunderlag som reglerar genomförandet av landstingets policydokument hos SLs entreprenörer, exempelvis kring arbetsmiljö och personalfrågor.	SLL-beslut om olika policier (liksom andra förutsättningar som ändras över tiden) tillförs kontinuerligt till våra upphandlingar. Redovisades för styrelsen i april 2004 i anslutning till ärendet om SLs upphandlingsprocess.

	Trygghet mot hot och våld	
20	Utbildning i konflikthantering och professionell hantering av utsatt personal. Förslag om detta ska presenteras under 2005.	Kommentar: Hösten/vintern 2005 presenteras för styrelsen förslag till ett seminarium med någon/några externa föreläsare. Inbjudan till en begränsad skara chefer, arbetsledning, huvudskyddsombud och fackliga företrädare hos våra trafikentreprenörer. SL tar härmed inte över något arbetsgivaransvar.
21	En gemensam strategi för säkerhetsarbetet inom SL-trafikens olika delar.	I september 2005 redovisas för styrelsen hur trygghetsarbetet f.n bedrivs och vad som är planerat inom ramen för Trygghetsprojektet.
22	Att farliga och otrygga miljöer inventeras och byggs bort... Under 2005 ska därför förslag till konkreta samarbetsformer med kommunerna läggas fram. I detta arbete bör de utvecklade regionstyrelserna ges en central roll.	Redovisning av Stockholms stads 25-punktsprogram mot skadegörelse i allmänna kommunikationer i regionstyrelserna. Aktivt delta och genomföra aktiviteter och åtgärder enligt 25-punktersprogrammet. Redovisning av läge och tidplan i styrelsen i oktober 2005.
	Kollektivtrafikens kvalitet och kapacitet	
23	SL ska under 2005 och 2006 ställa krav på bussentreprenörerna om att dieseldrivna bussar som ingår i det ordinarie utbytesprogrammet ersätts av etanoldrivna bussar.	Behandlat inom ramen för styrelsens beslut 2005-01-18 om utökad etanol-drift av bussar.
	Försök med öppna spärar	
24	Under 2004 har ett försök med öppna spärar genomförts vid Slussens norra ingång. Under 2005 ska utvärderingen av försöket slutrapporteras... Utifrån slutresultatet av utvärderingen prövas den pågående tätningen av spärinjer.	Slutrapport utdelad till styrelsen 2005-03-15. Slutrapporten behandlad i styrelsen 2005-08-30—31.
	Investeringar i kollektivtrafiken	
25	AB SL ska före första kvartalets utgång 2005 redovisa en investeringsplan som inkluderar prioriteringar.	Slutrapport klar och överlämnad.
26	Arbetet med att anpassa tunnelbaneperornger ska påskyndas under 2005 för att uppnå riksdagens beslut om en handikappanpassad kollektivtrafik senast år 2010.	Förslag redovisades i styrelsen i juni 2005 i samband med behandling av förslag till reviderad plan för ökad tillgänglighet för funktionshindrade. Ärendet på remissrunda. Återkommer till styrelsen för beslut prel i oktober 2005.

27	Under 2005 ska en plan för ökad pålitlighet tas fram.	Se punkt 4.
28	Investeringar i ökad tillgänglighet prioriteras. Därför ska SL utifrån handlingsprogrammet för ökad tillgänglighet för funktionshindrade under år 2005 lägga fram ett förslag till investeringsplan för år 2006-2010.	Ingår i förslag till reviderad plan för ökad tillgänglighet för funktionshindrade. Redovisas för styrelsen prel i oktober 2005.
29	SL ges i uppdrag att utreda förutsättningarna och möjligheterna att förlänga pendeltågstrafiken till Hölö.	Redovisning för styrelsen i oktober 2005. Bedömd utredningskostnad ca 0,2 mnkr.
	Smidigare påstigning i de blå innerstadsbussarna	
30	Under 2004 har SL startat ett försök med påstigning genom en av bakdörrarna på stombusslinje 4... Efter utvärdering och så snart det är möjligt och tekniken är utprovad ska påstigning genom bakdörrarna på samtliga stombusslinjer i innerstaden introduceras.	Lägesrapporter presenterade för styrelsen 2005-02-15 och 2005-03-15. Försöket avslutades som planerat i juni 2005. Slutrapport lämnades till styrelsen i augusti 2005. Beslut om att planera för ett trafikvårdskoncept taget av styrelsen 2005-08-30—31.
	Öka det kollektiva resandet	
31	En översyn ska göras om var i kollektivtrafiksystemet som behoven av förstärkning är störst och rapporteras till styrelsen under 2005.	Kartläggning av kapacitetsbrister finns. Prioriterat underlag tas fram och redovisas för styrelsen i oktober 2005.

32	Flexibla zongränser införas... skall inte zonbyte behöva utlösas vid or mellan bara två stationer/hållplatser.	Information lämnad till styrelsen 2005-03-15. Genomfördes fr o m 2005-05-01.
33	SL ska utveckla samarbetet med kommuner som är inne i avgörande skeden i planfrågor som påverkar flaskhalsar i kollektivtrafiken.	Allt arbete som berör flaskhalsar i kollektivtrafiken bedrivs i ett nära och - genom årens lopp - utvecklat samarbete med kommunerna, Banverket och Vägverket. Inte minst när det gäller utbyggnaden av infrastruktur.
34	SL ska undersöka möjligheten att ingå gemensamma projekt med kommunernas stadsplanerare. I dessa projekt ska bl a ingå utbildning av kommunernas stadsplanerare i kollektivtrafikplanering samt översyn av lokaliseringen av bytespunkter och depåer med särskilt fokus på kollektivtrafiken och dess resenärer.	Utbildning av planerare pågår sedan drygt ett år tillbaka. Översyn av bytespunkter pågår. Samarbete kontinuerligt på handläggarnivå och genom regionstyrelserna. Lägesrapport om depå-situationen lämnades vid styrelsens sammanträde i april 2005.
	Kollektivtrafiken avgörande för det ekologiskt hållbara samhället	
35	Ställa strategiska miljökrav vid upphandlingar. Detta ska ingå i den upphandlingsstrategi som ska börja gälla under 2005.	Åtgärder vidtas enligt den av styrelsen 2004-08-31 beslutade upphandlingsstrategin och enligt beslut om inriktning för busstrafikupphandling 2004-11-16.
36	Utveckla arbetet med att informera om kollektivtrafikens betydelse för miljön.	Redovisning för styrelsen i oktober 2005.
37	I samarbete med entreprenörerna utreda ett system för konsekvent användning av ecodriving...	En första redovisning sker för styrelsen i april 2005 i samband med information om SLTFs certifiering av bussförare samt förslag på certifiering av bussförare i SL-trafiken.
38	Utreda möjligheten att använda mindre fordon i SL-trafiken samt förutsättningar för användning av anropsstyrd trafik i glesbygd.	Externt uppdrag. Bedömd kostnad ca 1 mnkr. Redovisning för styrelsen under våren 2006.
39	Fullfölja sitt miljöcertifieringsarbete.	Pågår. Målsättningen är att vara klar under 2005
	Kollektivtrafikens samhällsnytta	
40	Kollektivtrafiken leder till en lång rad positiva effekter inom andra samhällsområden. Denna samhällsnytta ska belysas i SLs årsredovisningar	Uppdrag lämnat redan 2004. Rapport lämnad till styrelsen 2005-03-15. Resultatet finns med i bolagets årsredovisning för 2004.

41	Från och med 2005 ska den årliga kollektivtrafikveckan anordnas tillsammans med Waxholmsbolaget och Färdtjänsten	Planeringsarbete pågår. Genomförs i slutet av september. Information till styrelsen i juni och augusti 2005.
	Jämställd kollektivtrafik	
42	SL ska lägga fram en analys och lämna förslag om mål och konkreta åtgärder samt strategier för att nå det transportpolitiska delmålet om ett jämställt transportsystem. I detta arbete ska bland annat könsrelaterad statistik tas fram för resvanor, klagomål analyseras ur ett jämställdhetsperspektiv och dialogen med resenärerna förbättras. Andra områden som ska belysas är hur utbud och trafikantmiljöer, som bland annat den fysiska miljön, reklam och tilltal kan anpassas för att nå en jämställd kollektivtrafik. Ur detta perspektiv är det även viktigt att SLs entreprenörer aktivt rekryterar kvinnor.	Se punkt 1
	Mer tillgänglig kollektivtrafik	
43	De gemensamma uppdrag som SL och Färdtjänsten tidigare fått (<i>läs 2004</i>) ska slutföras under 2005. Inom ramen för dessa gemensamma uppdrag ska SL utreda möjligheten att ställa krav på att entreprenörernas personal ska genomgå utbildning i bemötande av resenärer med funktionshinder.	Avrapportering av bl a det gemensamma uppdraget med Färdtjänsten gjordes i bokslut för år 2004 (bilaga B) som behandlades av styrelsen 2005-03-15. Vad gäller utbildning i bemötande av resenärer med funktionshinder, se punkt 14.
44	SL ska se över de tillgänglighetsåtgärder som genomförts under de senaste åren. Tillgänglighetsåtgärderna ska kvalitetssäkras av entreprenörerna.	Redovisning för styrelsen i juni 2005 av förslag till revidering av program för ökad tillgänglighet för funktionshindrade. Beslut i styrelsen om reviderad tillgänglighetsplan prel i oktober 2005.
45	SLs tillgänglighetsprogram ska under år 2005 kompletteras med en analys och förslag kring de psykiskt funktionshindrades behov.	Redovisning för styrelsen i juni 2005 av förslag till revidering av program för ökad tillgänglighet för funktionshindrade. Beslut i styrelsen om reviderad tillgänglighetsplan prel i oktober 2005.
46	Informationen kring de delar av kollektivtrafiken som är tillgängliga för funktionshindrade ska förbättras. Det innebär bl a att	Genomförbart i tidtabellerna under 2006. Delen om realtidsinformation om trasiga hissar m m ingår i Realtidsprojektet. Redovisning för sty-

	det i tidtabeller tydligt ska framgå vilka stationer som har hissar och om en busshållplats trafikeras i båda riktningarna. På SLs webbsida bör realtidsinformation om trasiga hissar och rulltrappor visas.	relsen i juni (se punkt 9) och oktober 2005.
47	För att öka tillgängligheten till busstrafiken är det viktigt att säkerställa hela busslinjer där det garanteras att alla turer görs med låggolvbussar.	Redovisning i styrelsen i juni samt oktober 2005 i samband med att förslag till reviderat tillgänglighetsprogram presenteras.
48	Arbetet med Djurgårdslinjens förlängning till Centralen skall fortskrida.	Lägesrapport lämnas till styrelsen i oktober 2005.
	Fördjupat samarbete mellan SL och vården	
49	Det är mycket viktigt att det finns en fungerande kollektivtrafik till och från länets vårdinrättningar. Detta gäller inte minst vid nylokaliseringar eller flytt av verksamhet. Därför ska samarbetet mellan kollektivtrafiken och vården fördjupas.	Uppdrag lämnat 2004. Avrapportering av punkten gjordes i bokslut för år 2004 (bilaga B) som behandlades av styrelsen 2005-03-15. Exempel på samarbete med vården är att kontakt tas med vård-inrättningar för att de på sina hemsidor ska hänvisa till SLs reseplanerare. Ett annat exempel är att i reseplaneraren söka resa till namngiven vårdinrättning.

Waxholms Ångfartygs AB

Nr	Uppdrag	Kommentar
1	<p>WÅAB skall beakta den utveckling som anges i RUFSS. Som delar i arbetet för att utveckla WÅAB:s trafik skall:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kunskaper och erfarenheter från andra delar av landet med kollektiv sjöfart samlas in och analyseras. - Bolaget utveckla samarbetet med skärgårdskommunerna under 2005. Som en del av detta arbete skall WÅAB följa SL:s arbete med att utveckla kommunsamråden. - En kollektivtrafikvecka, fr o m 2005, årligen anordnas av SL, WÅAB och Färdtjänsten. 	<p>Trafikökningarna i skärgårdsavsnittet i RUFSS kan inte genomföras snabbt och i ett sammanhang utan skall ses som ett underlag för planering och genomförande i takt med resurstillgång och möjliga prioriteringar. För att successivt kunna utveckla och hantera de intentioner som uttrycks i RUFSS höll styrelsen i mars 2003 en längre genomgång och diskussion och kom fram till att arbeta vidare med följande ståndpunkter och förslag:</p> <ul style="list-style-type: none"> - utvecklingen av RUFSS-trafiken skall utgå från dagens linjenät - möjligheter att anordna vissa snabbturer från större öar skall efter hand undersökas - bastrafik skall omfatta även mellanliggande öar inte bara replipunkter och kärnöar - för vissa av bastrafikens turer skall fasta tider under hela året eftersträvas - den fasta tiden skall avse ankomst till och avgång från replipunkt - minimistandarden för turutbudet skall ha följande inriktning: <ul style="list-style-type: none"> - måndag-fredag två turer från ö morgon/förmiddag två turer till ö eftermiddag/kväll - en kvällstur en bestämd dag i veckan (måndag-torsdag) som möjliggör kvällsaktivitet på fastlandet - bastrafik veckoslut och helger skall även vara inriktad på fritidsboende och utflyktsresenärer - arbetsresor till större arbetsplatser i skärgården skall i princip tillgodoses - den turstandard som gäller som inriktning för fortsatt arbete kräver fullt genomförd 10-15 % fler gångtimmar jämfört med dagens utbud - behovet av ytterligare fartyg (utöver planerat ersättningstonnage) får successivt utredas i den takt RUFSS genomförs <p>En delregionplan har remitterats till WÅAB i juni. Ett förslag till nytt skärgårdspolitiskt program har skickats på remiss i juni. Aktualitetsprövning av RUFSS pågår under 2005. Aktualitetsprövningen skall pröva om de förutsättning-</p>

		<p>ar som RUFSS 2001 bygger på fortfarande är giltiga och om de strategier som planen innehåller är relevanta och tillräckliga. WÅAB har i sitt remissvar bl a framhållit att militärens minskade verksamhet i skärgården kommer att ge tillgänglighet och därmed ökat antal besökare till nya mycket attraktiva resmål. Den omvända pendlingen kommer också förmodligen att öka då de ökade sysselsättningsmöjligheterna i skärgården gör att skärgårdsbefolkningen helt enkelt inte räcker till för dessa arbetstillfällen. Dessa utvecklingslinjer bör belysas vid aktualitetsprövningen av RUFSS.</p> <p>Representanter från WÅAB och skärgårdskommunerna träffas kontinuerligt för genomgång av gemensamma frågor. Mötena är konstruktiva och planeras fortsätta.</p> <p>En "kollektivtrafikvecka" genomförs i september tillsammans med SL och Färdtjänsten.</p>
2	<p>WÅAB skall utvecklas till att bli ledande i branschen vad det gäller miljöanpassning.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Miljökraven skall skärpas vid inköp av nya båtar. Drift och underhåll skall miljöanpassas i högre grad än idag. - Miljökrav skall ställas på bolagets entreprenörer och följas upp systematiskt. - Diesel miljöklass I skall användas som fartygsbränsle där det är tekniskt möjligt. I ett första steg skall miljöklass I diesel användas i WÅAB:s eget tonnage. Dessutom skall bolaget aktivt följa utvecklingen av nya miljöanpassade fartygsbränslen. - För att möta problemen med svallvågor och stranderosion skall arbetet med turlistepassning, körteknik och skrovkonstruktioner intensifieras. - Arbetet kring eco-drive (sparsam och miljövänlig teknik) fördjupas. 	<p>Waxholmsbolaget är idag branschledande i sin miljöanpassning av den lokala sjötrafiken. Miljöarbetet syftar främst till att minska skadliga utsläpp till luft och minska förbrukningen av fossila resurser. Waxholmsbolaget arbetar också aktivt med att minska sin lokala miljöpåverkan. Tydliga miljökrav ställs på leverantörer av varor och tjänster. Ny miljöanpassad teknik bevakas aktivt liksom alternativa drivmedel för fartygen. Enbart bränsle av miljöklass 1 levereras idag till WÅAB:s bunkeranläggningar. För att förbättra uppföljningen av budgetdirektivens miljöuppdrag och Landstingets övergripande miljömål har Waxholmsbolaget anpassat sina egna miljömål.</p> <p>Diesel MK 1 används idag på samtliga egna fartyg där det är tekniskt möjligt. Med övergången till diesel MK 1 beräknas utsläpp av fossil koldioxid minska med ca 0,5%, och utsläpp av svaveloxider minskas med 20%. Waxholmsbolaget tog under 2004/2005 leverans av tre nya fartyg. Dessa tre fartyg är mycket noggrant konstruerade, och utprovade i</p>

		modellförsök, med avsikt att bl.a. minimera svallvågor och stranderosion. De två senaste fartygen är också utrustade med den allra senaste motortekniken för att minska bränsleförbrukning och utsläpp av kväveoxider, flyktiga kolväten samt partiklar.
3	I budget 2005 fick WÅAB i uppdrag att tillsätta en fristående utredning för att utvärdera WÅAB:s nuvarande upphandlingssystem, de avtalsformer som används idag, hur dessa kan utvecklas ytterligare samt belysa de alternativ som finns.	Överenskommelse träffades med Dagmar Forander Palmgren för utförande av uppdraget. Utredningen presenterades för styrelsen i juni 2005. Då beslutades bl a att uppdra åt VD att påbörja arbetet med upphandling av drift av det WÅAB-ägda tonnaget efter april 2007 genom att under hösten 2005 till styrelsen lägga fram en tid- och hanteringsplan för upphandling samt förslag till fartygsfördelning i anbudspaket.
4	Beslut om avgifter	Rabatten på det sk båt kortet höjdes från 25 till 40 procent måndag – torsdag under lågsäsong och vuxentaxan i hamntrafiken höjdes med fem kronor fr o m 2005 enligt beslut i budgeten.

Färdtjänstnämnden

Nr	Uppdrag	Kommentar
1	Uppdrag till färdtjänstnämnden att under 2005 kvantifiera sitt bidrag till minskning av fossila koldioxidutsläpp.	Utredning pågår. Kommer att redovisas senast i årsredovisningen.
2	Uppdrag till landstingets samtliga förvaltningar och bolag att aktivt arbeta med att förbättra tillgängligheten och bemötandet av funktionshindrade.	Del av Färdtjänstens utvecklingsidé. Ingår såväl i den löpande verksamheten som i utvecklingsarbeten. Ett särskilt projekt arbetar dessutom för att kartlägga, planera och genomföra en utbildningssatsning för bättre bemötande.
3	Uppdrag till färdtjänstnämnden att senast vid halvårsskiftet 2005 till landstingsstyrelsen redovisa en flerårig tidsplan för att omvandla servicelinjer till flexlinjer samt möjligheten att inrätta nya flexlinjer.	Överlämnat till landstingsstyrelsen enligt beslut av färdtjänstnämnden 2005-06-21.
4	Uppdrag till färdtjänstnämnden att analysera vilka effekter beslutet om rullstolstaxi har fått.	Uppdraget redovisat i särskilt ärende i färdtjänstnämnden 2005-04-26. Landstingsstyrelsen behandlade ärendet 2005-08-23.

5	Uppdrag till färdtjänstnämnden att utreda frågan om att ställa krav på alkoholås i alla bussar och taxibilar.	Uppdraget redovisat i underlag till budget 2006-2008.
	Uppdrag (givna i politisk text) Färdtjänsten har fördelat mål och uppdrag i landstingets budget på ett resenärsperspektiv och ett samhälls/landstingsperspektiv.	
	Resenärsperspektivet	
	Kvalitet	
6	Arbetet för kvalitetshöjningar i färdtjänstresans alla led ska utvecklas.	Pågår ständigt såväl i den löpande verksamheten som i utvecklingsarbeten. Följs via kvalitetsnyckeltal i månadsboksluten.
7	Kvaliteten inom färdtjänstresandet ska höjas genom bättre tidspassning, bemötande, säkerhet och komfort.	Se föregående punkt. Dessutom särskild satsning på bemötandeutbildning. Nytt kommunikationssystem i specialfordonen förbättrar uppföljningen, fr.a. avseende tidspassning och säkerhet.
8	Kvalitetsuppföljningen ska förbättras vad gäller resorna	Genomfört i samband med det nya kommunikationssystemets införande. Nytt kvalitetsnyckeltal framtaget från 2005 för specialfordonens tidspassning.
9	Färdtjänstresandet ska underlättas för dem som gör resor som är kombinationer av allmän och särskild kollektivtrafik	Ingår i Färdtjänstens utvecklingsidé. Arlanda Express är ett exempel på lyckat kombinationsresande. Anslutningsresor med Närtrafiken övervägs. Reseplaneraren ska på sikt underlätta kombinationsresor.
10	En riktad satsning ska genomföras tillsammans med SL för bättre bemötande av resenärerna hos intern och extern personal	Ett särskilt projekt arbetar för att kartlägga, planera och genomföra en utbildningsinsats för bättre bemötande.
	Dialog/Samverkan	
11	Dialogen med färdtjänstresenärerna ska utvecklas och lyhörtheten öka. Samverkan med de funktionshindrades intresseorganisationer ska spela en viktig roll i utvecklingen av färdtjänstinsatserna	Genomfört. Färdtjänsten samverkar med handikapp- och pensionärsorganisationerna i regelbundna möten enligt landstingets beslutade modell. Organisationerna deltar också i Färdtjänstens utvecklingsprojekt på olika sätt, t.ex. i referensgrupper. Ett dialogseminarium genomfördes i februari.

	Samhällsperspektivet och det landstingsinterna perspektivet	
	<i>Samverkan</i>	
12	Färdtjänsten ska sträva efter ett utökat samarbete med länets kommuner och i samverkan med dessa åstadkomma ett enklare och mera funktionellt resande.	Pågår. Ett regionalt samverkansorgan med representanter från Färdtjänsten, SL och KSL har bildats för ändamålet. Lokala samverkansorgan är under uppbyggnad
13	Öka samverkan med AB SL och kommunerna för att öka tillgängligheten inom ordinarie kollektivtrafik	Se föregående punkt. Politiskt samarbete också inlett. Dessutom sedan länge etablerat samarbete med Stockholms stads trafikkontor.
14	Bättre samordning av färdtjänst- och SL-trafik i länets glesbygdsområden - kostnadseffektivt för både SL och färdtjänsten.	Ingår i Färdtjänstens utvecklingsidé. SL har erbjudits platser för sina resenärer i den linjelagda färdtjänsten på Blidö/Yxlan. Diskussioner pågår.
	<i>Styrning</i>	
15	Rikta resurserna till dem som har störst behov av färdtjänst.	Genomförande pågår. Ingår i Färdtjänstens utvecklingsidé. År 2005 prognostiseras utbudet av specialfordonsresor överstiga efterfrågan.
16	Inriktningen för att säkra ekonomi och kvalitet är att fler resor sker i tillgänglig SL-trafik. Färdtjänsten ska arbeta för att fler ska använda den allmänna kollektivtrafiken i takt med att bussar, pendeltåg, och tunnelbana görs mera tillgängliga	Utgör Färdtjänstens utvecklingsidé. Satsningsområde. Genomförande pågår. Reseplanerare utvecklas. Den allmänna kollektivtrafiken marknadsförs.
17	Mer kostnadseffektiva resor ska utvecklas	<i>Ingår i Färdtjänstens utvecklingsidé. Exempel: Närtrafiken.</i>
18	Satsningen på Närtrafiken ska fortsätta.	Genomförande pågår. Satsningsområde. Plan lämnad till landstingsstyrelsen
19	Arbetet med att hänvisa resor/resenärer till tillgänglig närtrafik ska fortsätta	Genomförande pågår i takt med att linjerna ses över och anpassas.
20	Arbetet med att ta ökad hänsyn till den förbättrade tillgängligheten i allmän kollektivtrafik vid tillståndsgivning ska fortsätta.	Genomfört. Ingår i tillståndsprövningsavdelningens normala arbete samt i den obligatoriska utbildningen av kommunala färdtjänsthandläggare.
21	Ett försök med förändrad restilldelning i ett begränsat område ska genomföras. Genomförande och utvärdering ska ske i samråd med handikapp- och pensionärsrörelsen	Avvaktar utvärdering av hänvisning av resenärer till Närtrafiken, som är första steget i ett sådant försök.

	Jämställdhet	
22	Färdtjänstnämnden ska verka för att färdtjänsten är jämställd. Genus- och rättviseperspektivet bör alltid vägas in vid informationsbehandling, utredningar och beslut.	Genomfört.
	Utredningsuppdrag	
23	Färdtjänsten ska analysera hur utvecklingen av när sjukvårdscentra påverkar färdtjänsten.	Ej genomfört
	Utdrag ur SL:s budget som även gäller Färdtjänsten	
24	SL ska stärka sin roll som aktiv opinionsbildare för kollektivtrafikens nytta och behov. Från och med år 2005 ska den årliga kollektivtrafikveckan anordnas tillsammans med Waxholmsbolaget och Färdtjänsten	Kollektivtrafikvecka genomförs vecka 38. Färdtjänsten deltar i Waxholmsbolagets visning av handikappanpassade fartyg.
25	De gemensamma uppdrag som SL och Färdtjänsten fått tidigare ska slutföras under 2005.	Genomfört. Ej aktuella uppdrag har avslutats.

Regionplane- och trafiknämnden

Nr	Uppdrag	Kommentar
1	RTN ska ha huvudansvar för arbetet med samhällsmålen i den föreslagna trafikstrategin som blir föremål för beslut under 2005.	En trafikberedning har inrättats på tjänstemannanivå
2	Arbetet med RUFSS ska fortsätta i ett nära samarbete med kommunerna och andra aktörer i regionen.	Verksamheten 2005 har dominerats av RUFSS-relaterade aktiviteter som genomförande och uppföljning av RUFSS. En särskilt viktig uppgift 2005 är aktualitetsprövningen av RUFSS som i nära samverkan och genom samråd beretts för nämndens ställningstagande i september 2005.
3	RTN ska i sitt arbete stärka den nationella storstadspolitiken.	Arbetet med storstadspolitik fortsätter med syfte att få fram konkreta förslag till förändringar i den nationella politiken.
4	RTN ska hävda Stockholmsregionens intressen genom internationell samverkan - i första hand runt Östersjön.	Samverkan sker genom samarbete med regionplanerare i München och bilateralt i Östersjöområdet och genom större EU-finansierade projekt.

5	RTN bör i större utsträckning betrakta kultur som en viktig faktor för regionens utvecklingskraft.	Ett utredningsarbete har inletts kring kultur som regional utvecklingsfaktor.
6	RTN ska verka för en jämställd region.	Ett arbete för integrering av jämställdhetsperspektiv i planeringen har inletts.
7	RTN ska tillsammans med andra aktörer i regionen verka för att utveckla ett jämställt transportsystem.	Kontoret deltar i projektet jämställda transporter.
8	Trängselskatt	Stockholmförsöket med trängselskatt följs löpande upp.
9	RTN ska verka för att höja sysselsättningen, öka nyföretagandet och stärka forskningen. Samverkan bör ske inte minst med näringslivet för att öka sysselsättningen och minska de inomregionala skillnaderna.	Kontoret har ett samverkansinitiativ med rektorskonventet och tagit ett initiativ för samverkan om den företagsbaserade forskningen. Ett utredningsarbete kring arbetskraftsförsörjningen i regionens offentliga sektor pågår.
10	En hållbar utveckling förutsätter att Stockholmsregionens framtid planeras i samarbete med de omgivande länen. Det gäller t ex för trafikplaneringen och kompetensförsörjningen där ett samarbete krävs i hela Mälardalen. Större krav behöver ställas på kollektivtrafikresandets möjligheter att bo och arbeta i en större region. Samarbetet i Mälardalsregionen ska stärkas.	Samförstånd har nu nåtts om att starta en gemensam politisk process i Stockholmsregionen och Mälardalen för att bedriva ett arbete som syftar till en gemensam målbild och gemensamma prioriteringar inför nästa infrastrukturplaneringsomgång.
11	RTN ska verka för att de regionala miljömålen nås och klimatpåverkande ämnen fasas ut och utsläpp av sådana ämnen successivt minskas.	Transporternas miljö- och hälsopåverkan, vatten- och avloppsfrågor, den regionala grönsstrukturens betydelse, samt luftkvalitet är aktuella områden inom den regionala planeringen där regional samordning och samverkan pågår på frivillig grund inom en rad områden.
12	Det är viktigt att nya bostäder lokaliseras till lämpliga kollektivtrafiklägen. Behovet av billigare bostäder ska beaktas i nämndens arbete.	Kontoret har inlett samverkan med offentliga, kooperativa och privata aktörer för att analysera de institutionella hindren för att öka bostadsbyggandet och redovisa behov av regeländringar.

13	Ett nytt skärgårdspolitiskt program tas fram under 2005.	En Delregional utvecklingsplan för kust och skärgård liksom ett Skärgårdspolitiskt program för SLL har varit ute för samråd innan behandling i RTN under oktober och LF i januari 2006.
----	--	---

Patientnämnden

Nr	Uppdrag	Kommentar
	<p>Kunskapen om patientnämnden bland befolkningen öka.</p> <p>Klagomålen analyseras och följas upp.</p> <p>Det förebyggande arbetet intensifieras.</p>	<p>Patientärenden</p> <p>Minst 80 % av dem som söker kontakt med patientnämnden ska anse att informationen om nämnden och dess verksamhet var lätt att finna och lätt att förstå.</p> <p>Minst 90 % av dem som kontaktar nämnden ska vara nöjda med tillgängligheten.</p> <p>Minst 90 % av dem som har kontakt med nämnden ska vara nöjda med den inledande informationen.</p> <p>Minst 90 % av dem som har kontakt med nämnden ska vara nöjda med personalens bemötande.</p> <p>Minst 80 % av dem som har kontakt med nämnden ska vara nöjda med handläggningen av deras ärende.</p> <p>Utvärdering</p> <p>Under hösten 2004 genomfördes en enkätuppföljning av 100 skriftliga ärenden. Svar inkom från 70 anmälare. Uppföljningen visade att:</p> <p>78 % ansåg att information om nämnden och dess verksamhet var mycket eller ganska lätt att finna.</p> <p>91 % av de som läst den skriftliga informationen (i telefonkatalogen, på Internet eller i broschyr hos vårdgivare) ansåg att det var mycket eller ganska lätt att få vägledning av informationen.</p>

		<p>96 % av de som ringt till nämnden ansåg att det var mycket eller ganska lätt att få kontakt per telefon.</p> <p>84 % av samtliga som svarat var mycket eller ganska nöjda med den inledande muntliga informationen. Av de som hade telefonkontakt med nämnden innan de skickade in sin skrivelse uppgav 95 % att de var nöjda.</p> <p>94 % var mycket eller ganska nöjda med personalens bemötande.</p> <p>91 % var mycket eller ganska nöjda med nämndens handläggning av deras ärende.</p> <p>Samtliga uppsatta kvalitetsmål avseende nämndens patientärenden har därmed nåtts mer än väl, förutom att 78 %, mot målets 80, ansåg att informationen om nämnden och dess verksamhet var mycket eller ganska lätt att finna. Resultatet ligger således totalt sett över eller mycket nära målen, men har föranlett diskussion om möjliga förbättringar. Bland annat har det gjorts en genomgång av rutiner kring utskick av informationsmaterial.</p> <p>Stödpersonsverksamheten</p> <p>Samtliga som tvångsvårdas enligt Lagen om psykiatrisk tvångsvård, och som ansöker om stödperson, ska i normalfallet få en passande sådan förordnad senast inom tre arbetsdagar efter att ansökan inkommit till nämnden. För personer som isoleras enligt smittskyddslagen ska detta ske inom sju arbetsdagar. För tvångsvårdade enligt lagen om rättspsykiatrisk vård ska det i normalfallet ske senast inom sju arbetsdagar efter att domen vunnit laga kraft.</p> <p>Samtliga stödpersoner ska vara nöjda med den information och utbildning samt det stöd som nämnden ger.</p> <p>Utvärdering</p> <p>Uppföljning av dessa mål har visat att de uppnåtts.</p>
--	--	---

		<p>Förebyggande verksamheter</p> <p>Senast den 28/2 varje år överlämnas redogörelse för föregående års verksamhet till socialstyrelsen. Motsvarande lokala rapporter skickas till vården såväl rutinmässigt som på begäran.</p> <p>Samtliga skriftliga ärenden där yttrande begärts återrapporeras till vården med avslutsskrivelse där frågeställning, handläggning och resultat framgår.</p> <p>Samtliga förbättringsåtgärder som vidtagits i vården återförs till nämndens ledamöter.</p> <p>Varje år genomförs fördjupad analys av ett eller flera problemområden inom nämndens verksamhetsområden.</p> <p>Utvärdering</p> <p>Uppföljning av dessa mål har visat att de uppnåtts.</p> <p>Öka kunskap om patientnämnden</p> <p>Spridning av information till vårdpersonal enligt verksamhetsplanen.</p> <p>Spridning av information till patienter och allmänhet enligt verksamhetsplanen.</p> <p>Utvärdering</p> <p>Uppföljning av dessa mål har visat att de uppnåtts.</p>
--	--	---

Kultur- och utbildningsnämnden

Nr	Uppdrag	Kommentar
1	Ca hälften av landstingsbidraget skall gå till verksamhet för barn och ungdomar	Det är mycket svårt att mäta i vilken grad stöden går till verksamhet som vänder sig till den prioriterade målgruppen barn och ungdomar. Barn tar vanligtvis del av kultur i vuxnas sällskap. Det innebär att de vuxna kan utgöra en relativt stor andel av publik/besökare även i verksamhet som enbart erhåller stöd för barn och ungdom, t ex scenkonststödet. Vad gäller stödet till idrottens distriktsorganisationer, baseras stödet på organisationernas verksamhet

		<p>för barn och ungdom. Eftersom merparten av medlemmarna i organisationerna är vuxna ger statistiken felaktigt intryck av att stödet i första hand går till vuxenverksamhet.</p> <p>För perioden utgörs stödet till barn och unga ca 77 procent av beviljade stöd till länets kultur- och föreningsliv.</p> <p>Inom enbart kulturstöden utgör barn och unga ca 59 procent av målgruppen bland de kulturorganisationer som fått stöd. Motsvarande andel för föreningsstöden är 93 procent.</p>
2	Nämnden skall sträva efter att kvinnor och män och flickor och pojkar får del av bidrag på ett rättvist och jämställt sätt	<p>I distriktsorganisationernas styrelser är männen i majoritet bland ledamöterna i flertalet organisationer. Många organisationer tar upp jämställdhetsaktiviteter i sina verksamhetsplaner men att det är svårt för förvaltningen att bedöma i vilken omfattning som organisationerna i realiteten verkligen arbetar med jämställdhetsfrågor.</p> <p>Förvaltningen gjorde en redovisning ur jämställdhetssynpunkt i den årliga granskningen av de regionala distriktsorganisationerna 2004. I rapporten konstaterades bl a att mest pengar går till kvinnor vilket beror på att studieförbundens verksamhet i så hög grad utnyttjas av kvinnor. Inom ungdomsorganisationerna är skillnaderna mellan könen marginella totalt sett. Det finns dock stora skillnader mellan olika ungdomsorganisationer vad gäller fördelningen mellan könen.</p> <p>Vid fördelning av kulturstöd beaktar förvaltningen huruvida kulturprojekt till sitt innehåll är inriktat på t ex jämställdhet. Erfarenheten visar dock att relativt få projekt har en sådan inriktning. Det är snarare olika konstformer som betonas i projektansökningarna än andra dimensioner så som jämställdhet, integration etc.</p> <p>Under hösten 2005 kommer en kartläggning av jämställdheten hos de organisationer som erhåller stöd att presenteras. Rapporten är gjord av landstingsstyrelsens förvaltning (LSF) i samverkan med kultur- och utbildningsförvaltningen.</p>

3	<p>Nämnden skall stimulera kulturell verksamhet av betydelse för stockholmregionen</p>	<p>Kultur- och utbildningsnämnden stöder kultur som genomförs av kulturorganisationer i Stockholms län med verksamhet för invånarna i Stockholms län. Genom olika stödformer stimuleras ett mångsidigt kulturutbud. Med verksamhetsstödet till regional kulturverksamhet ges ca 45 kulturorganisationer en stabil grund för kontinuerlig verksamhet året runt. Genom de olika projektstöden kan nämnden stödja den konstnärliga förnyelsen i kulturlivet. Inom alla stödformer prioriteras verksamhet för barn och unga. Nämnden eftersträvar att stödja verksamhet i hela länet för att motverka en koncentration av kulturutbudet till Stockholms innerstad.</p>
4	<p>Nämnden skall aktivt arbeta med att förbättra tillgängligheten och bemötandet av funktionshindrade Ett varierat utbud (inom verksamheten Kultur i vården) av musik, uppläsning och teater med god kvalitet skall erbjudas vårdgivare i hela länet</p>	<p>Kultur- och utbildningsnämnden erbjuder länets sjukhus och sjukhem/äldreboende program genom en programkatalog som produceras för ett eller två år i taget. Programkatalogen sätts samman efter en audition där företrädare för beställarna av programmen utgör jury tillsammans med företrädare för kulturförvaltningen. Under senare år har programutbudet vidgats med bl a teater. Högläsning har funnit sedan tidigare. Flertalet utbud erbjuder dock musik. Här eftersträvas att alla musikgenrer är representerade. En särskild programkatalog produceras för barn och ungdomar.</p> <p>Programmen skall kunna framföras under de speciella förhållanden som vårdmiljön utgör. Artisternas förmåga att kommunicera med och anpassa sig till publiken/patienternas förutsättning är avgörande för programmets kvalitet. I t ex ett musikutbud är det därför inte den strikt musikaliska kvaliteten hos artisterna som faller avgörande då urvalet görs.</p> <p>Inför produktionen av katalogen för 2006 och 2007 har nämnden beslutat att artisterna skall ha en jämn könsfördelning. Tidigare år har manliga artister do-</p>

		<p>minerat stort i programutbudet.</p> <p>Genom de projektstöd som nämnden fördelar till projekt inom vården kan nämnden även erbjuda program som inte lämpar sig för det generella utbud som programkatalogen utgör.</p>
5	Utbildningen	<p>Genom skolplanen har skolorna följande uppdrag:</p> <p>Utbildningen skall utgå från de nationella målen för skolan så att eleverna får resurser</p> <ul style="list-style-type: none">. att bli ansvarskännande samhällsmedlemmar. till flexibilitet i arbetslivet. och ett livslångt lärande <p>Målet med avslutad utbildning i gymnasieskolans ungdomsutbildning är ett slutbetyg som ger grundläggande behörighet till högskolan. 81 % fick avgångsbetyg våren 2005. Skolorna har dessutom satt upp olika egna mål för sin verksamhet bl a att fler elever ska få möjlighet till utlandspraktik, förbättrad biblioteksverksamhet, förbättrad arbetsmiljö och ett effektivare utnyttjande av de totala resurserna.</p> <p>Lärarnas kunskaper om betyg och betygssättning och begreppet likvärdig betygssättning är frågor som prioriterats under året.</p>

Tabell 2: Kulturstöd barn/ungdom/vuxna % i kr (exkl stöd till studieförbund) 2005

Ålder/ Ärendetyp	Barn/Ungdomar		Vuxna		Summa	
	kr	0-20 år %	kr	21--- %	kr	%
Stöd till handikapporganisationer	966 829	65%	512 649	35%	1 479 478	100%
Stöd till idrottsorganisationer	20 529 979	100%		0%	20 529 979	100%
Stöd till invandrarorganisationer	306 501	30%	718 497	70%	1 024 998	100%
Kultur i skärgården	62 110	70%	26 190	30%	88 300	100%
Kultur i vården, projektstöd	460 300	66%	233 700	34%	694 000	100%
Stöd till kvinnoförbund	139 292	30%	330 231	70%	469 523	100%
Stöd till pensionärsorganisationer	0	0%	1 200 000	100%	1 200 000	100%
Projektstöd till kulturverksamhet	518 250	61%	329 750	39%	848 000	100%
Projektstöd till ungas aktiva deltagande	1 142 750	80%	282 250	20%	1 425 000	100%
Stöd till ungdomsorganisationer	15 578 844	100%		0%	15 578 844	100%
Verksamhetsstöd till reg kulturverksamhet	18 413 280	58%	13 519 960	42%	31 933 240	100%
Totalt per åldersgrupp	58 118 135	77%	17 153 227	23%	75 271 362	

Stödet till Konserthuset på 86 mnkr är inte medräknat i tabell 2. Stödet till idrottsorganisationer och ungdomsorganisationerna går uteslutande till barn och ungdomsverksamheten oavsett hur många vuxenmedlemmar organisationerna rapporterar. Vad gäller verksamhetsstöd och de olika projektstöden har flera organisationer uppgett att de i ansökan inte kan ange hur stor andel barn och ungdomar respektive vuxna som nås eller deltar i verksamheten. Samtliga stöd är inte heller fördelade för året. Därför är beloppen i tabellen lägre än totalt budgeterat belopp.

Locum

Nr	Uppdrag	Kommentar
1	Kartlägga koncernens behov av investeringar i byggnader och lokaler för de närmaste 10 åren. Kartläggningen ska, så långt det är möjligt, beakta lokalkonsekvenserna till följd av de förslag som ligger i den pågående 3S-utredningen.	En investeringsplan togs fram som del av budget 2005. En reviderad investeringsplan har tagits fram som del av budget 2006.
2	Genomföra en jämförande studie av underhållsnivåer i andra bestånd av ändamålsfastigheter. I jämförelsen ska bland annat andra landsting ingå.	Inom Locum pågår sedan 2004 ett benchmarkingsarbete mellan Locum, Sisab och Akademiska Hus. De budgeterade underhållsnivåerna i Landstingsfastigheter Stockholm är fortsatt lägre än nivåerna för dessa jämförbara bestånd. Ett mer omfattande nyckeltalssamarbete pågår tillsammans med Regionfastigheter Skåne och Västfastigheter. Inom ramen för detta arbete har förutom rena nyckeltalsjämförelser även utarbetats gemensamma riktlinjer, tillämpningsföreskrifter, definitioner m.m. för att höja kvaliteten och tillförlitligheten i jämförelsematerialet. Därutöver är Locum aktiva inom Landstingsförbundets nyckeltalsgrupp där nyckeltal för samtliga Sveriges landsting sammanställs.
3	Göra en inventering av befintligt lokalbestånd för närsjukvård samt kartlägga förändringar i lokalbehov till följd av 3S-närsjukvårdsutredningen.	Utökningen av närsjukvården med delvis koncentration kring vissa närsjukvårdscentra och närsjukhus kommer att leda till om- och avflyttningar inom nuvarande fastighetsbestånd. Vidare kan detta leda till tomställningar, vissa nyinvesteringar samt tillkommande externa förhyrningar. Lokalbestånd för närsjukvård ses över med utgångspunkt i 3S-utredningen och i samverkan med Beställare Vård, SLSO och LSF.
4	Etablering av uppföljningssystem och dokumentera status på byggnader och fastigheter vad avser innehåll av miljöskadliga ämnen samt vidta åtgärder.	En handlingsplan för fastighetsföreningar och miljöskulder i LFS fastigheter har tagits fram och miljöinventeringar av mark och byggnader har påbörjats. Ett IT-baserat system har utvecklats för att dokumentera fastigheternas tekniska status. Detta ska även i framtiden omfatta miljörelaterade frågor.

5	Finansiera reningsanläggningar för lustgas tillsammans med berörda sjukhus.	Arbetet med att utvärdera den lustgasreningsanläggning som finns installerad vid Karolinska Huddinge har påbörjats. Reningsanläggningar för lustgas är del av hyresgästens utrustning och ska enligt nuvarande ansvarsfördelning finansieras av hyresgästen.
6	Genomföra en redovisning av genomförda och planerade åtgärder med att öka funktionshindrades tillgänglighet till landstingets lokaler.	Riktlinjer för tillgänglighet är under framtagande och kommer under hösten att remitteras i lokalt samverkansråd. En modell tagits fram för hur inventeringarna fortsatt ska bedrivas utifrån genomförda pilotprojekt avseende tillgänglighetsinventeringar, Boverkets föreskrifter och landstingets handikappolitiska program.
7	Utreda en marknadsanpassning avseende prissättning av p-avgifter på landstingsägd mark.	Utredning redovisades till landstingsstyrelsen i maj.
8	Locum ska bevaka produktutvecklingen så att övergång till PVC-fria golvmaterial vid ny- och ombyggnad kan ske utan dröjsmål då godtagbara alternativ föreligger.	Locum har tagit initiativ till att anordna ett seminarium under hösten 2005 som ska syfta till att lyfta frågan om utvecklingen av alternativa golvmaterial. På seminariet kommer representanter från vården och golvleverantörer att delta.

Bilaga 4 Förklaring till nyttjade förkortningar

AISAB	Ambulanssjukvården i Storstockholm AB
LSF BV	LSF Beställare vård
Care	Stockholm Care AB
DS	Danderyds Sjukhus AB
LSF Forum	LSF Forum för kunskap och gemensam utveckling
FtjN	Färdtjänstnämnden
FTV	Folktandvården Stockholms län AB
K	Karolinska Universitetssjukhuset
KcFi	Koncernfinansiering
KUN	Kultur- och utbildningsnämnden
LFS	Landstingsfastigheter Stockholm
Lrev	Landstingsrevisorerna
NtS	Norrtälje Sjukhus AB
PaN	Patientnämnden
RTN	Regionplane- och trafiknämnden
SL	AB Storstockholms lokaltrafik
SLSO	Stockholms läns sjukvårdsområde
SNS	Sjukvården i Salem, Nykvarn, Södertälje
StE	Sankt Eriks Ögonsjukhus AB
StS	Södertälje sjukhus
SÖS	Södersjukhuset AB
WÅAB	Waxholms Ångfartygs AB
åa	Årsarbetare

Primärtjänster

Försäljning av sjukvård, trafik, tandvård, utbildning och övrigt

Ränteswap

En ränteswap innebär att två aktörer byter räntebetalningsflöden med varandra.

D.v.s. en part betalar fast ränta men som önskar rörlig ränta och en annan part betalar rörlig ränta men med som vill betala fast ränta på sina respektive krediter. Ett av motiven för att träffa avtal om en ränteswap kan exempelvis vara anpassning av räntebindningstid i skuldportföljen för att därigenom ta hänsyn till önskad risk och egna förväntningar på räntemarknaden.

SLL har för avsikt att inneha avtalen löptiden ut. Marknadsvärdet kommer att variera under löptiden dock utan resultatpåverkan. När avtalstiden löper ut är marknadsvärdet noll.

Verksamhetsanknutna tjänster

Laboratorie- och röntgentjänster.